

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

APM

GENÇES

SESSİZ BİR YER / CANAVAR AVCISI / MATRIX
SPACE JAM: A NEW LEGACY / HAYALET AVCILARI ÖTEKİ DÜNYA

MECMUA

AYLIK FİLM
KÜLTÜRÜ DERGİSİ
KASIM 2020
SAYI 36 // 15 TL

EXİL
WENDY
9 KERE LEYLA
GELİNCİK
ORÇUN BENLİ

ANNETTE
ADAM DRIVER
LEOS CARAX
THE WAR WITH
GRANDPA
SOUL
85 YAZI
DİJİTAL ESARET
LET HIM GO
KEVIN COSTNER

Ercan Kesal ve

NASIPSE ADAYIZ

RATCHED HOLLYWOOD EN İYİ ÇOCUK FİMLERİ EMILY IN PARIS

APM AFA PENCERE

ISSN 2602-2583

Çağlayan Mahallesi Aslanbey Sok. No: 10 Kat:1 Daire:2 / MINT Rezidans
Kağıthane - İSTANBUL

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Bilgehan ARAS

bilgehanaras@barasmedya.com

EDİTÖRLER Büşra BAYAR busrabayar07@gmail.com,
Tugay KARAKUZU tugaykaraku@gmail.com

ART DİREKTÖR Bilgehan ARAS (Sorumlu Müdür)

bilgehanaras@barasmedya.com.tr

FOTOĞRAF EDİTÖRÜ Işık ATASOY GÜLMAN isikatasoy78@gmail.com

REKLAM REZERVASYON

Ebru Ece ULUTAŞ +90 (532) 175 18 75

İMTİYAZ SAHİBİ Bilgehan ARAS

KAPAK FOTOĞRAFI Ali İhsan ELMAS

APM Arka Pencere Mecmua, ayda bir yayımlanan yerel süreli yayındır. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan veren firmalara aittir.

BARAS **B** MEDYA

Heyecanı yeniden keşfet.

Yeni i20 senin için hazır.

Şehir hayatı yaşıyorsan, gün içinde yapılması gerekenlerin sana hayatın heyecanını nasıl unutturduğunu bilirsin. İşte Yeni Hyundai i20 sana o heyecanı hatırlatmak için doğdu. 10,25" gösterge ve orta ekranı, kablosuz şarj ve kablosuz Apple Car Play™ bağlantı özelliklerine sahip akıllı teknolojileri en keyifli yolculukların için tasarlandı. 48V hafif hibrit sistemi, Bose® ses sistemi, LED ön ve arka farları, 17" jantları, sunroof tavanı ve yenilenen sportif tasarımıyla Yeni Hyundai i20, sana heyecanı yeniden keşfettirmeye geldi.

5 YIL
100.000 km
Üretici Onarım Güvencesi

Hyundai i20 modellerinin resmi spesifik CO₂ emisyonu (715/2007/EC) 108-140 g/km arasında, resmi yakıt tüketimleri (715/2007/EC) lt/100 km; şehir içi 5,6-7,8, şehir dışı 4,2-5,1 ve birleşik 4,7-6,1 arasındadır. Hyundai i20, 2 yıl ya da 60.000 km yasal garanti kapsamındadır. Ayrıca yasal garantinin dolmasından sonra, aracın ilk tüketiciye teslim tarihinden itibaren 5 yıl ya da 100.000 km'ye kadar üretim kaynaklı arızaların ücretsiz onarımları Hyundai üretici onarım güvencesi kapsamındadır. Detaylı bilgi garanti kitapçığında ve hyundai.com.tr'de bulunmaktadır. İlanda yer alan araçların donanımları Türkiye'de satışta olan araçların donanımlarından farklılık gösterebilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İÇİNDEKİLER

08 SESSİZ BİR YER 2

32 ANNETTE

10 CANAVAR AVCISI

HAVADİS

12 Hayalet Avcıları Öteki Dünya

14 Matrix 4

16 Space Jam:

56 NASİPSE ADAYIZ

66 THE WAR WITH GRANDPA

114 EN İYİ 11 ÇOCUK FİLMİ

70 SOUL

MEVZU

74 9 Kere Leyla

78 85 Yazı

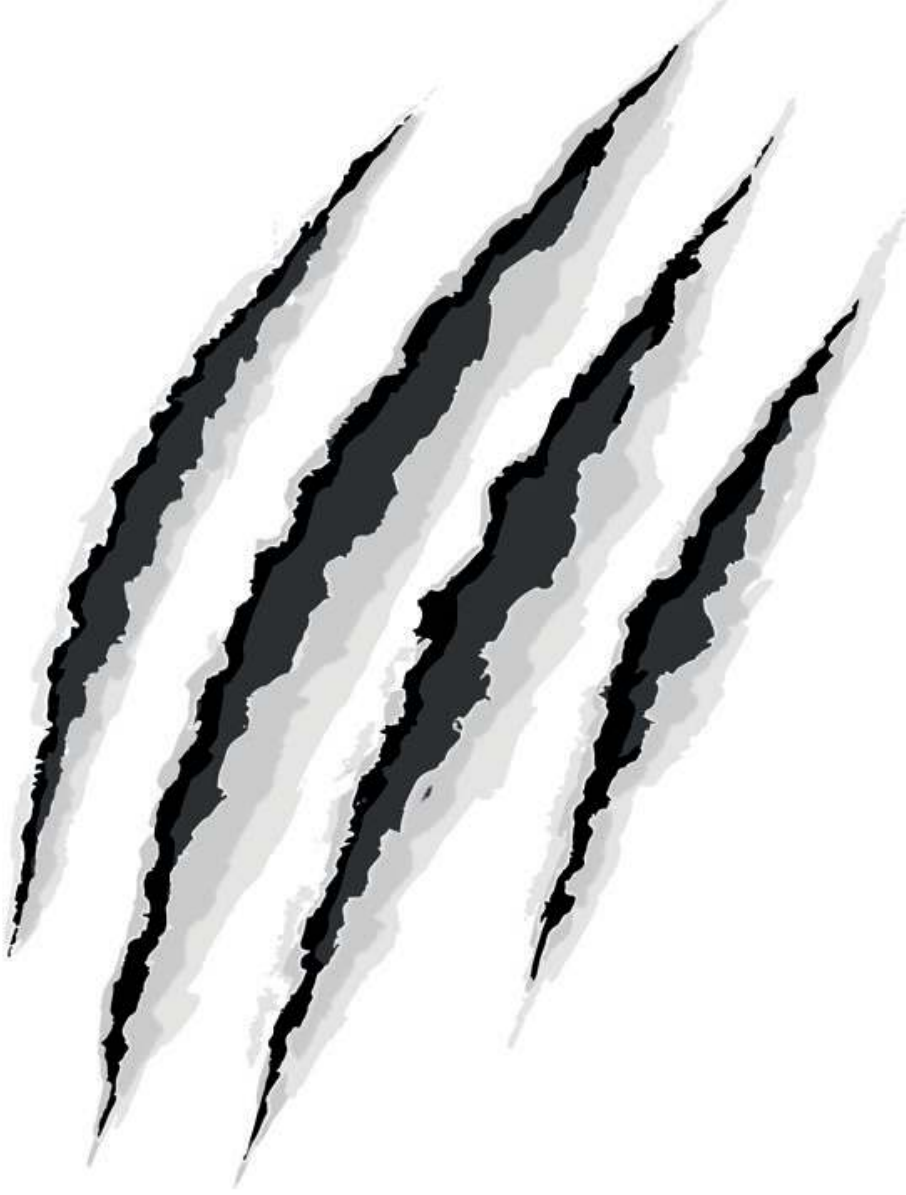
118 RATCHED

KEYİF

126 Klasik Sahne

GÜÇLÜ FİKİRLER İZ BIRAKIR

Sürdürülebilir ve yenilikçi çözümler sunarak, markanıza değer katar.

Havadis

08

Sessiz Bir Yer 2

🔴 'Star Trek: Discovery', Yeni Sezon Onayı Aldı!

Star Trek: Discovery yeni bir sezon için geri dönüyor! Üçüncü sezon lansmanından bir gün sonra, CBS All Access, hızla genişleyen Star Trek serisinin temel taşı için dördüncü sezon yenilemesi duyurdu. Yeni sezondaki üretim 2 Kasım'da devam edecek. Alex Kurtzman ve Michelle Paradise, Sonequa Martin-Green'in oynadığı CBS TV Stüdyoları dizisinin dördüncü sezonunda ortak şovmenler olarak görev yapmaya devam edecek.

➡ Mel Gibson, "Panama" Filminin Kadrosuna Katıldı!

Jason Statham'li Crank'in yönetmeni Mark Neveldine, yeni filmi için hazırlıklara başladı. Yeni duyurulara göre "Panama" adını alan aksiyon gerilim filminin oyuncu kadrosuna iki isim eklendi. Fatman'de karşımıza çıkacak olan tartışmalı usta oyuncu Mel Gibson ve Yellowstone dizisinin yıldızlarından Cole Hauser, Panama'nın başrolü olacak.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 23 NISAN 2021

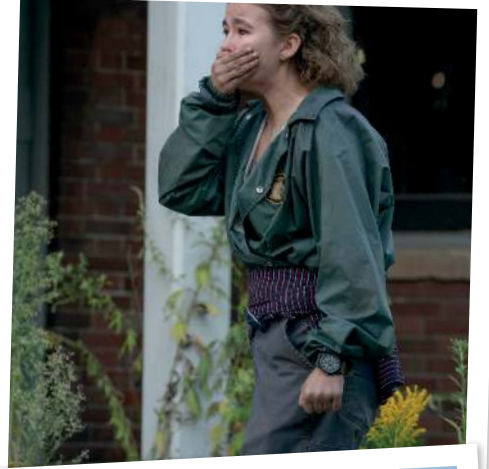
SESSİZ BİR YER 2

A QUIET PLACE PART II

Sessiz Bir Yer 2, yönetmenliğini John Krasinski'nin üstlendiği 2018 yapımı korku filmi Sessiz Bir Yer'in devam halkası.

Başrollerinde yönetmenin yanı sıra Emily Blunt, Noah Jupe ve Millicent Simmonds'ın yer aldığı ilk filmde, güvenlikleri için seslerinden vazgeçen bir ailenin hikayesi konu ediliyordu.

Filminin devam halkasında ise, ilk filmde yaşanan saldırıdan kurtulmayı başaran kişilerin hayatlarının konu edilmesi bekleniyor.

➡ 'Falcon and the Winter Soldier'ın Kadrosuna Yeni Bir Yıldız Katıldı!

The Falcon and The Winter Soldier'ın oyuncu kadrosu büyümeye devam ederken, Top Gun: Maverick'ten Danny Ramirez, prodüksiyona önemli bir rolle katılıyor. Başlangıçta Marvel Studios'un Disney + şovlarının ilki olarak planlanan The Falcon ve The Winter Soldier, Covid-19'un neden olduğu üretim gecikmeleri nedeniyle 2021'e kadar ertelenmişti.

George Clooney, Uyarlama Yönetecek!

George Clooney, Midnight Sky filminin ardından yönetmenlik kariyerine "Calico Joe" ile devam edecek. John Grisham'ın 2012 yılında piyasaya sunulan kitabı Calico Joe, hayatı trajediye dönüşen bir beyzbol oyuncusunun hikayesini anlatıyor. Roman, Ray Chapman'ın hayatından ilham almış olsa da, kurgu bir karaktere yer veriyor.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 23 NİSAN 2021

CANAVAR AVCISI

MONSTER HUNTER

Monster Hunter, Artemis adlı bir Birleşmiş Milletler askeri takımının kadın liderine odaklanıyor. Karakter günün birinde bir portaldan geçerek farklı bir gerçekliğe geliyor. Geldiği bu evrenin, canavarların istilasına altın olan, tehlikeli bir gezegen olduğunu fark eden kadın, orada, görevi bu yaratıkları ortadan kaldırmak olan cesur Hunter'la tanışıyor. İkisi, canavarların portaldan geçerek gezegenimize saldırmalarını önlemek için güçlerini birleştiriyor ve bütün insanlığın kaderini belirleyecek olan bir mücadele başlıyor. Paul W.S. Anderson'ın yönettiği filmin başrollerinde Milla Jovovich ve Tony Jaa, T.I. yer alıyor. **APM**

👉 "Geçen Yaz Ne Yaptığını Biliyorum" TV'ye Uyarlanıyor!

Amazon, gençlik korku filmi "I Know What You Did Last Summer - Geçen Yaz Ne Yaptığını Biliyorum"un TV uyarlaması için tam sezon siparişi verdi. Dizinin gelişimi ilk olarak geçen yıl bildirildi. Teen slasher dizisi, 1997'nin popüler korku filminin modern bir yorumu olarak tanımlanıyor. Sırlarla dolu bir kasabada bir grup genç, mezuniyet gecelerinde meydana gelen ölümcül bir kazadan bir yıl sonra gizemli bir katil tarafından takip edilir ve katil, onların ne yaptığını iyi bilmektedir.

➡ Joaquin Phoenix Napolyon'u Oynayacak!

Joaquin Phoenix, Ridley Scott'ın 19. yüzyılda yaşayan Fransız imparatoru hakkındaki yeni biyografisi "Kitbag"de Napoleon Bonaparte'ı canlandıracak. "Kitbag", Napolyon'un kökenine ve karısı Josephine'le olan değişken ilişkisine odaklanacak. İki Oscar'lı isim bu destansı proje için anlaşmayı imzaladı ve önümüzdeki yıl sete girilecek.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 2021

HAYALET AVCILARI ÖTEKİ DÜNYA

GHOSTBUSTERS: AFTERLIFE

Bekar bir anne olan Callie, mali zorluklarla mücadele etmektedir. Geçimlerini sağlamakta zorlanan Callie, çocukları Trevor ve Phoebe ile birlikte ölen babasından kalan eski eve taşınmak zorunda kalır. Yeni hayatlarından pek memnun olmayan Trevor, çok geçmeden evde büyükbabasının mirasıyla ilgili büyük bir sırrı keşfeder. Büyükbabasının eşyalarının arasında onun Hayalet Avcıları'nın üyesi olduğunu gösteren ekipmanlar bulan Trevor, Phoebe ve yeni arkadaşları ile birlikte bulduklarını kurcalarken kasabanın altında uyuyan bir tehlikenin ortaya çıkmasına neden olur. Jason Reitman'ın yönettiği filmin başrollerinde Paul Rudd, Carrie Coon, ve McKenna Grace yer alıyor. **APM**

➔ Dev Patel, Suç Filmi "Chippendales"te oynayacak!

Dev Patel, gerçek hikayeden uyarlanacak yeni film projesinde I, Tonya'nın yönetmeni Craig Gillespie ile buluşuyor. Chippendales adını alan suç filmi, aynı isimli bir striptiz kulübünü odağına alacak. Söylenenlere göre birçok film stüdyosu, Chippendales ile ilgileniyor. Ama henüz filmin hakları bir stüdyoya devredilmedi.

👉 Elon Musk Mini Dizi Oluyor!

HBO, Elon Musk tarafından kurulan uzay keşif şirketi SpaceX hakkında bir mini dizi geliştiriyor. Altı bölümlük "SpaceX" dizisi, Ashlee Vance'in "Elon Musk: Tesla, SpaceX, and the Quest for a Fantastic Future" kitabına dayanacak. Dizi, Musk'ın, insanlığı çok gezegenli bir tür yapma hayali peşinde koşarken, ilk SpaceX roketini inşa edip yörüngeye fırlatan ve Pasifik Adası'nda çalışan mühendis ekibinin nasıl seçildiğine odaklanacak.

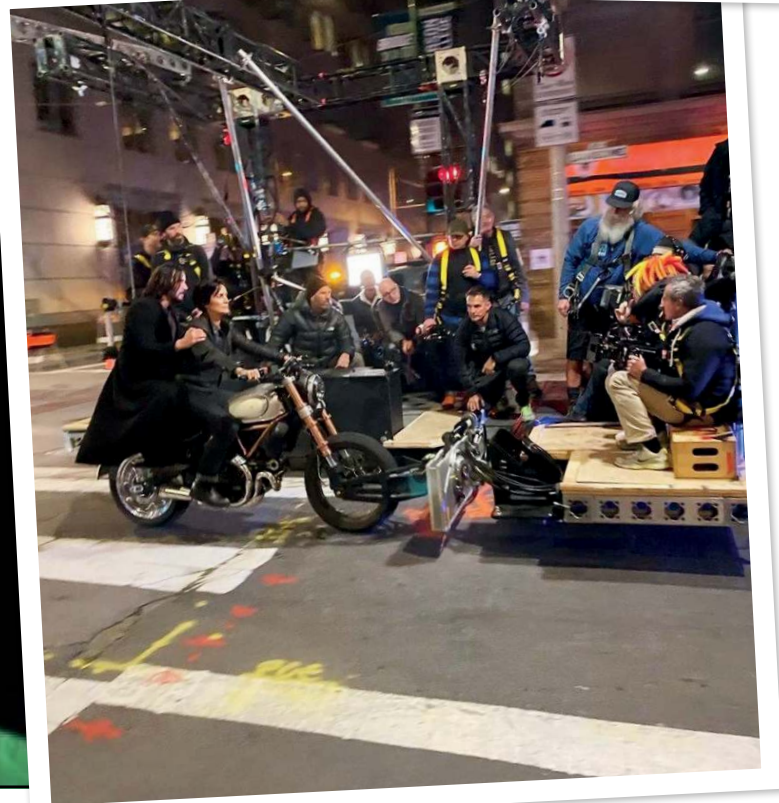

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 22 ARALIK 2021

MATRIX 4

1999 yılında yayınlanan "Matrix" filminin dördüncü devam halkası olan filmin yönetmen koltuğunda Lana Wachowski oturuyor. Neo karakterini bir kez daha Keanu Reeves'in canlandığı filmin kadrosunda Carrie-Anne Moss, Yahya Abdul-Mateen II, Jessica Henwick, Neil Patrick Harris, Jada Pinkett Smith gibi isimler yer alıyor. **APM**

➔ Nicole Kidman'lı 'The Others'a Yeniden Çevrim Geliyor!

Nicole Kidman'ın başrolde olduğu, ödüllü yönetmen Alejandro Amenabar'ın yönettiği 2001 tarihli hayaletli ev filmi "The Others" yeniden çekiliyor. 1945'te İngiltere'nin Jersey adasında ücra bir kır evinde geçen film, Kidman'ın karakteri Grace Stewart'ı merkez alarak evinde yaşayan "başkalarını" keşfetmeye çalışıyor.

🔴 Elisabeth Moss, Eski Kongre Üyesi Katie Hill'i Oynayacak

Elisabeth Moss bir sonraki rolünü buldu ve kesinlikle heyecan yaratacağı kesin. "The Handmaid's Tale"ın yıldızı, yakın zamanda yayınlanan kitabı "She Will Rise: Becoming a Warrior in the Battle for True Equality"nin TV uyarlamasında eski Kongre Üyesi Katie Hill rolünü oynayacak. Blumhouse TV, ağustos ayında yayınlanan kitabı öncelik listesine aldı ve çalışmaları hızlandırdı.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 2021

SPACE JAM: A NEW LEGACY

1996 yapımı Space Jam'ın devam filmi. Projeye dair açıklanan veri olmasa da başrolde bu kez Michael Jordan'ın yerine LeBron James'in yer alacağı duyuruldu. Yapımı Warner Bros. tarafından gerçekleştirilen filmin yönetmeni ise Willie Ebersol. **APM**

George Clooney'den Netflix Filmi "The Midnight Sky"

George Clooney'nin hem yönetmen, hem de başrol oyuncusu olarak karşımıza çıkacağı The Midnight Sky'in fragmanı resmi olarak yayınlandı. Fragmanda, gökbilimcilerin galaksinin başka bir kısmında insanlara uygun yaşamaları sağlamaya çalışmalarına tanıklık ediyoruz. Evrenin farklı köşelerine açılan The Midnight Sky, yılın beklenen bilim kurgu filmlerinden biri olarak yerini alıyor.

ONUR ÖDÜLLERİ BELLİ OLDU

Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali'nin her yıl verdiği onur ödülleri belli oldu. 10. yılında festival danışma kurulu 'Sinema Onur Ödülü'nü Agnieszka Holland, 'Akademik Onur Ödülü'nü Paulo Pinto de Albuquerque ve 'Sinemaya Katkı Ödülü'nü Uğur İçbak'a vermeyi kararlaştırdı.

Bu yıl 10.'su 20-26 Kasım 2020 tarihlerinde düzenlenecek olan Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali'nde geri sayım devam ederken onur ödülleri alacak isimler açıklandı. Festival Direktörü Bengi Semerci tarafından yapılan açıklamaya göre 'Sinema Onur Ödülü' Agnieszka Holland'a verilecek. Onur ödülleri 19 Kasım 2020 Perşembe günü sahiplerine takdim edilecek.

SİNEMA ONUR ÖDÜLÜ YÖNETMEN "AGNIESZKA HOLLAND" A VERİLECEK

İlk filmi ile 1980'de Cannes'de Uluslararası Eleştirmenler Ödülü kazanan ve genellikle siyasi ya da Polonya temalı filmleri ile tanınan yönetmen, 1981 yılında Polonya'da sıkıyönetim ilan edilmesi ve filmlerini dağıtımdan kaldırılması üzerine Fransa'ya göç etmiştir. Yabancı film dalında Oscar adayı olan Angry Harvest (1985) filmin yanı sıra To Kill the Priest (1988), Altın Küre Ödülü aldığı Europe Europe (1990), Oscar adayı In Darkness (2011), 2016'da Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı Ödülü kazandığı Spoor filmleriyle tanınmaktadır. Yönetmenin en son filmleri Berlinale'de premier yapan Mr. Jones ve Charlatan filmleridir. Son filmi Charlatan Türkiye'de ilk kez 10. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali kapsamında gösterilecektir. Holland ayrıca The Killing, Cold Case, Wire gibi bilinen TV dizi filmlerinin de yönetmenliğini yapmıştır. Holland'ın 3 Oscar adaylığı olan bulunmaktadır.

19 Kasım 2020 Perşembe akşamı 10. Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali açılış töreninde ödülünü alacak olan Agnieszka Holland aynı zamanda festivalin endüstri bölümü olan VisionIST kapsamında bir 'Uсталık Sınıfı' söyleşi yapacaktır.

AKADEMİK ONUR ÖDÜLÜ HUKUK PROFESÖRÜ "PAULO PINTO DE ALBUQUERQUE" E TAKDİM EDİLECEK

Festivalin Hukuk ve Ceza Adaleti Uluslararası Akademik Programında bu yıl tartışılacak tema "Ben Masumum" olarak belirlendi. Akademik Onur Ödülü de 2011 yılından günümüze değin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Portekiz hakimi olarak görev yapan Ceza Hukuku profesörü Paulo Pinto de Albuquerque'ye verilecektir. Lizbon'da sürdürdüğü akademisyenliğin yanı sıra ABD, Fransa, Çin başta olmak üzere birçok üniversitede misafir öğretim üyeliği yapmıştır.

SİNEMAYA KATKI ÖDÜLÜ YÖNETMEN UĞUR İÇBAK'A VERİLECEK

Her yıl verilen sinemaya katkı ödülü bu yıl İz, İstanbul Kanatları'nın Altında, Eşkiya, Hoşçakal Yarin, Vizontele-Tuuba gibi 17 uzun filmin görüntü yönetmenliğini yapan Uğur İçbak'a verilecek. Ayrıca yönetmenlik ve görüntü yönetmeni olarak çok sayıda reklam ve klip çalışmasına imza atmış olan İçbak M.S.Ü. Sinema TV Merkezi'nde eğitmen olarak yer almakta ve 'Aydınlatma Teknikleri' üzerine uygulamalı dersler vermektedir. En iyi görüntü dalında 2 Altın Portakal, 1 Siyad (Sinema Yazarları Derneği) ödülü bulunmaktadır. **APM**

👉 "Avatar 2" Kamera Arkası Görselinde Kate Winslet Sular Altında!

James Cameron'ın yönetmen koltuğuna oturduğu Avatar devam filmlerinden yeni bir kamera arkası görseli paylaşıldı. Yıldız oyuncu Kate Winslet'i görselde sular altında görüyoruz. Winslet'in karakteri hakkında pek bir bilgiye ulaşılmasa da, yeni görselle birlikte bir bulmaca da gündeme geliyor. Suların altında neler oluyor?

'NASİPSE ADAYIZ' MANNHEIM FİLM FESTİVALİ'NDE YARIŞACAK

Dünya prömiyerini Avrupa'nın önde gelen film festivallerinden **Rotterdam Film Festivali**'nde gerçekleştiren **Ercan Kesal**'ın yazıp yönettiği ödüllü filmi '**Nasipse Adayız**' Uluslararası **Mannheim-Heidelberg Film Festivali**'ne seçildi. Film Almanya'nın en köklü festivallerinden biri olan ve bu sene 69.su düzenlenecek Mannheim – Heidelberg Film Festivali'nde ilk kez **Almanya'daki sinemaseverlerle buluşacak.**

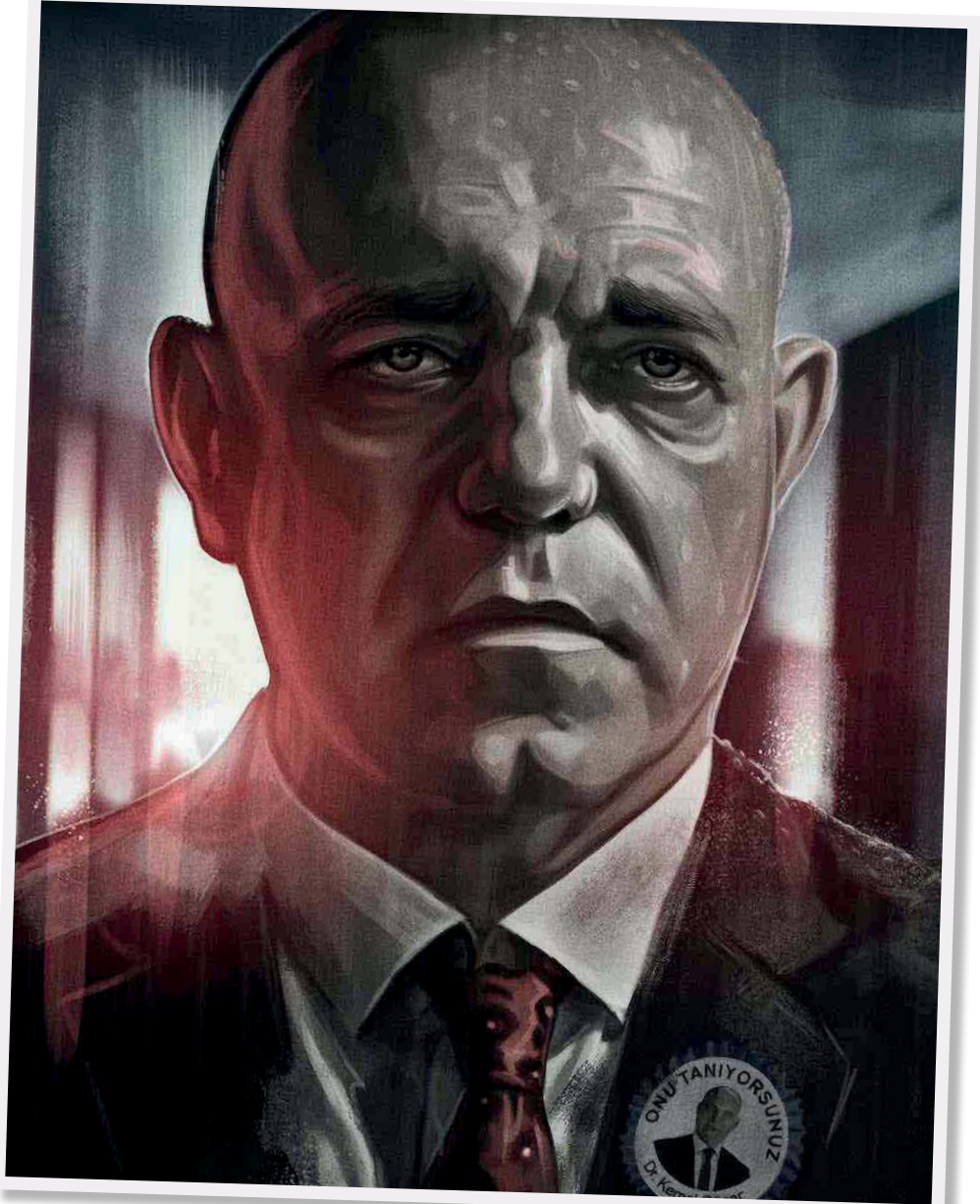
Katıldığı festivallerden ödülle dönen, Ercan Kesal'ın ilk uzun metrajlı filmi 'Nasipse Adayız' festival yolculuğuna devam ederken bir yandan da 30 Ekim'de Türkiye'de vizyona girmek için gün sayıyor. Türkiye'deki vizyonu sonrasında festival yolculuğunu kaldığı yerden sürdürecektir ilk olarak 12-22 Kasım 2020 tarihlerinde gerçekleştirilecek Mannheim-Heidelberg Film Festivali'nde yarışacak.

Ercan Kesal'ın genç bir doktor olarak Beyoğlu belediye başkan aday olmasını anlatan aynı adlı kitaptan uyarlanan ve otobiyografik özelliklere sahip olan film son olarak Türkiye'de 27. Uluslararası Adana Altın Koza Film Festivali'nin 'Ulusal Uzun Metraj Film' yarışmasında 'En İyi Film', 'En İyi Yönetmen' ve 'Film Yönetmenleri Derneği En İyi Yönetmen Ödülü' başta olmak üzere toplam 5 dalda ödül alarak törene damga vurmuştu.

Türkiye prömiyerini yaptığı İstanbul Film Festivali'nden de 'En İyi Yönetmen', 'En İyi Kurgu' ve 'FIPRESCI En İyi Film' ödülleriyle dönen 'Nasipse Adayız', İstanbul'da bir belediyenin başkan aday adayı olan doktor Kemal Güner'in bir günde geçen trajikomik hikayesini konu alıyor.

Filmin kadrosunda Ercan Kesal, Selin Yeninci, İnanç Konukçu ve Muttalip Müjdeci yer alırken Nazan Kesal ve Valeriu Andriuta kadroya konuk olarak eşlik ediyor.

Yapımcılığını Ay Yapım, Poyraz Film, Thalia Production ve Living Pictures gerçekleştirdiği film Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü ve Sırbistan Film Fonu tarafından desteklendi. Barbu Balasoiu'nun görüntü yönetmenliğini, Ali Aga'nın kurgusunu, Oya Köseoğlu'nun ise sanat yönetmenliğini yaptığı Türkiye-Sırbistan ortak yapımı 'Nasipse Adayız' 30 Ekim'de Bir Film dağıtımıyla Türkiye'de sinemalarda gösterime girecek. **APM**

☛ Derviş Zaim'den Suriye Savaşı'na Farklı Yaklaşım

Yaptığı her filmle farklı ve özel bir konuyu ele alan tanınmış yönetmen Derviş Zaim, Suriye savaşı ile ilgili, Konya ve Gaziantep'te çekilen yeni filmi Flaşbellek'in çekimlerini tamamladı. Filmde savaş esnasında aldığı yara nedeniyle konuşmakta zorlanan Ahmet'in başından geçenler ironik hikayenin temelini oluşturuyor. Ahmet hayatını korumak için ya susmalı, ya da ölümü göze alıp şahit olduğu berbat şeyleri kamuoyuna aktarmalıdır.

İZMİR ALTIN KEDİ İÇİN YARIŞACAK FİLMLER AÇIKLANDI

Sinemaseverlerin sabırsızlıkla beklediği *İzmir Kısa Film Festivali'*nde ulusal ve uluslararası dallarda animasyon, belgesel, deneysel ve kurmaca kategorilerinde **Altın Kedi** Ödülleri için yarışacak filmler belli oldu.

İzmir Kısa Film Festivali, bu yıl 21. kez İzmirli sinemaseverler ile buluşmaya hazırlanıyor. Başta Kültür Bakanlığı ve İzmir Büyükşehir Belediyesi olmak üzere Fransız Kültür Merkezi ve Alman Kültür Merkezi destekleri ile gerçekleştirilen İzmir Kısa Film Festivali 02 - 08 Kasım tarihleri arasında yüzlerce filmi ücretsiz olarak sinemaseverler ile buluşturacak. 120 ülkeden 3 bin 500 filmin başvuruda bulunduğu festivalde, ulusal ve uluslararası dallarda animasyon, belgesel, deneysel ve kurmaca kategorilerinde Altın Kedi Ödülleri için yarışacak olan filmler belli oldu.

Bu yıl Fransız Kültür Merkezi, İzmir Sanat, Konak Sineması, Karaca Sineması ve Kültür için Alan'nın desteği ile online olarak da gerçekleştirilecek olan İzmir Kısa Film Festivali programı ve jüri üyeleri önümüzdeki günlerde açıklanacak.

ULUSAL KURMACA KATEGORİSİ FİNALİST FİLMLERİ

Mamaville / Irmak Karasu
Büyük İstanbul Depresyonu / Zeynep Dilan Süren
Münhasır / Yeşim Tonbaz
Yara / Onur Güler
Esinti / Yiğit Ege Yazar
Vavelya / Birhat Temel
Siyah Güneş / Arda Çiltepe
Room 5 / Nihan Seven
Sarı, Siyam, Kanocular ve Ev Sahibi / Esme Madra
Ziyafet / Fırat Özerler
Göremediğimiz Tüm Işıklar / Şeyhmuz Altun
Ahtapot / Ergin Erden
Yolcular / Farnoosh Samadi, Ali Asgari

ULUSLARARASI KURMACA KATEGORİSİ FİNALİST FİLMLERİ

White Winged Horse / Mahyar
Mandegar (İran)

David / Zach Woods (ABD)
The Fall / Jonatan Glazer (İngiltere)
I Am Afraid To Forget Your Face / Sameh Alaa (Mısır)
The Fall / Mert Berdilek (Avustralya)
Nina / Hristo Simeonov (Bulgaristan)
Vlora / Erblin Nushi (Kosova)
Virago / Kerli Kirch Schneider (Estonya)
Bromance / Jaroslav Moravec (Çek Cumhuriyeti)
Nero / Jan David Bolt (İsviçre)
Touch / Nir Berger (İsrail)
The Atomic Adventure / Loic Barche (Fransa)
Sticker / Georgi M. Unkovski (Makedonya)

ANİMASYON FİNALİSTLER

Lal / Gökalp Gönen
Çember / Melisa Hoş
Weight Of Consciousness / Alemşah Fırat

The Mother Of All Flowers / Merve Çaydere Dobai
Son / Orhan Umut Gökçek, Şeyma Kavak Gökçek

BELGESEL FİNALİSTLER

Aynı Kar Tanesi Sayısız Kez üstü Yeryüzüne / Evrim İnci
Kelebek Adam / Enis Manaz
Buluşma / Nurbanu Asena
Bir Ömür Anadolu / Özer Kesemen
İris / Volkan Güleriyüz

DENEYSEL FİNALİSTLER

Taming Of Enkidu / Pırılı Onukar, Lukas Geier
Balance / Murat Boncuk
Ankebut / Ceylan Özgün Özçelik
CRN1138 / Lutfican Umut
Vortex / Cüneyt Işık **APM**

📺 BIFED Bu Sene Online Olarak Gerçekleşecek

Bu sene 02 – 08 Kasım 2020 tarihleri arasında 7.si düzenlenecek olan BIFED Bozcaada Uluslararası Ekolojik Belgesel Festivali pandemiden ötürü online olarak yapılacaktır. Bozcaada Belediyesi organizasyonu ile gerçekleşecek festival yönetmenliğini Petra Holzer, koordinatörlüğünü ise Ethem Özgüven üstlenecek Festivale bu sene tüm dünyadan 500’ü aşkın film başvurdu.

TRT ORTAK YAPIMLARI DÜNYA SİNEMASINA DAMGA VURUYOR

TRT ortak yapımları dünyanın en önemli film festivallerinde başarı elde etmeye devam ediyor. TRT ortak yapımlarından **“Af”**, dünyanın en prestijli film festivallerinden **33. Tokyo Film Festivali’**nde yarışırken, **“Quo Vadis, Aida?”** filmi Bosna Hersek’in Oscar adayı oldu. **“İki Şafak Arasında”** filmi ise **68. San Sebastian Film Festivali’**ndeki büyük ödülün sahibi oldu.

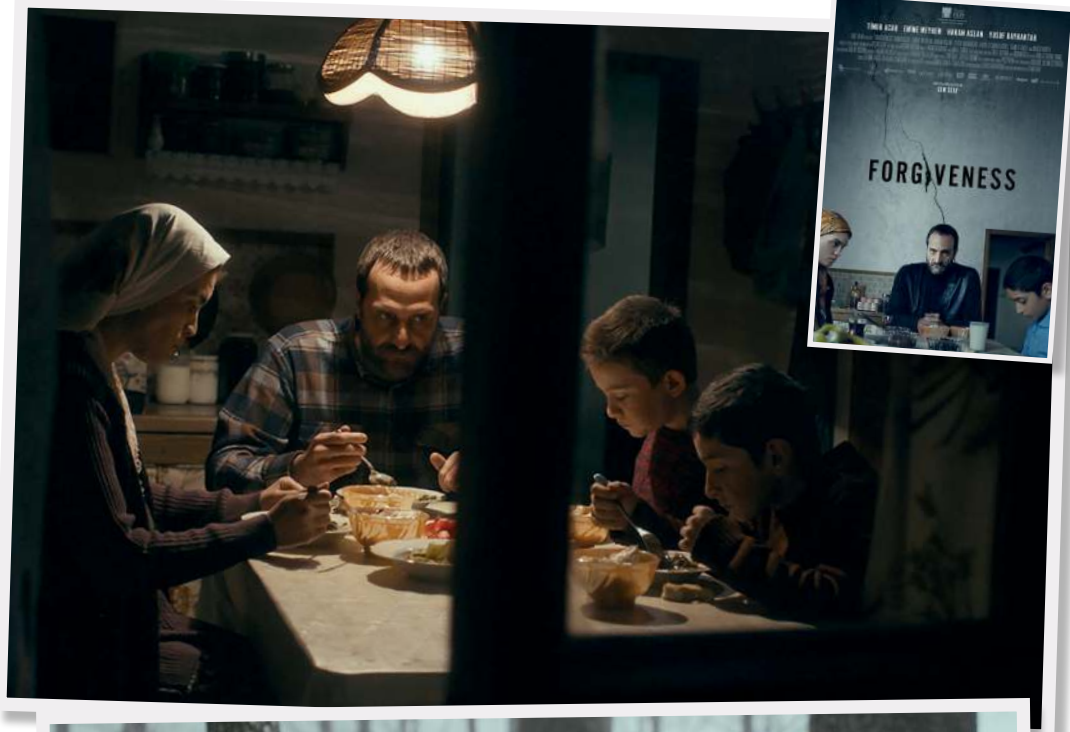
TRT ortak yapımlarından Cem Özey’in yönettiği **“Af”** dünyanın en prestijli festivallerinden 33. Tokyo Film Festivali’nde yarışacak. Festivalin bütün yarışma bölümleri **“Tokyo Premiere 2020”** adı altında bir araya getirildi. 25’i dünya prömiyerini yapacak olan toplam 32 filmin yer aldığı bu özel yarışmada, TRT ortak yapımı **“Af”**, tek Türk filmi olarak yarışacak.

“QUO VADİS, AIDA?” BOSNA HERSEK’İN OSCAR ADAYI

Bosnalı yönetmen Jasmila Zbanic’in TRT ortak yapımı **“Quo Vadis, Aida?”** filmi Bosna Hersek’in Oscar adayı oldu. 93. Akademi Ödülleri’nde Uluslararası En İyi Film kategorisinde Bosna Hersek’i temsil edecek film dünya prömiyerini Eylül ayında Venedik Film Festivali’nde yaptı. Venedik’te ana yarışmada yer aldıktan hemen sonra Toronto Film Festivali’nde gösterilen filmin Türkiye prömiyeri Ekim ayında Antalya Film Festivali’nde gerçekleşecek.

“İKİ ŞAFAK ARASINDA” FİLMİNİN İSPANYA BAŞARISI

TRT ortak yapımı **“İki Şafak Arasında”** dünyanın en prestijli film festivallerinden 68. San Sebastian Film Festivali’nde Work in Progress Europa bölümünde büyük ödülün sahibi oldu. Selman Nacar’ın yönettiği, Türkiye-Fransa-Romanya ortak yapımı **“İki Şafak Arasında”**, toplam 5 filmin yarıştığı bölümde **“Work in Progress Industry Europa”** ve **“Work in Progress Europa”** ödüllerini almaya hak kazandı. Büyük ödül, filmin ses ve renk düzenleme dahil tüm post-produksiyon sürecinin yanı sıra 10.000 Euro nakit ödülünü de kapsıyor. **APM**

➔ Jake Gyllenhaal ve Denis Villeneuve Yeniden Bir Arada!

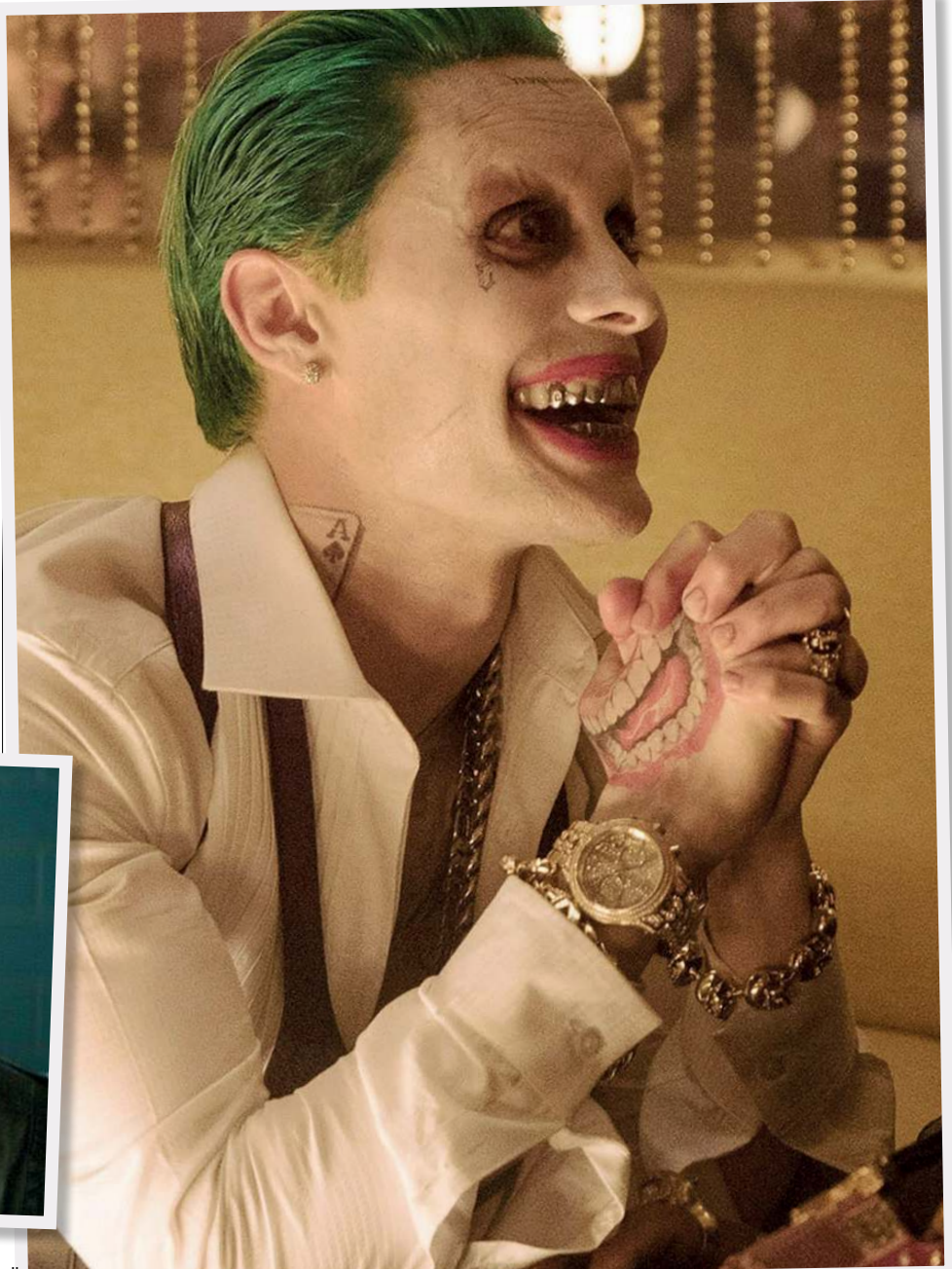
HBO, başrolde Jake Gyllenhaal'ın yer alacağı dizi için çalışmalar başladı. Jo Nesbø romanı "The Son"ın mini dizi uyarlamasında güçlü yapımcılar yer alıyor. "The Son", Oslo'nun acımasız yolsuzluk hiyerarşisinin ortasında geçen bir intikam hikayesi olarak tanımlanıyor. Gyllenhaal, Riva Marker'la birlikte Nine Stories Productions adı altında yönetici yapımcılığı da üstlenecek.

JARED LETO, YENİ JUSTICE LEAGUE'DE YENİDEN JOKER

Zack Snyder'ın büyük uğraşlar sonucunda Warner Bros'a kabul ettirmesi üzerine **Justice League**'e ek sahneler çekilerek yeniden kurgulanıyor. Film, Zack Snyder's Justice League adıyla **HBO Max**'te yayınlanacak. Yıldızlardan biri de sürpriz bir şekilde **Jared Leto** olacak. Leto, Joker karakterini bir kez daha canlandırmak üzere DC'ye dönüşüyor.

Jared Leto, orijinal Justice League'de yer almıyordu. 2017 yapımı filmin senaryosunu Zack Snyder ve Chris Terrio ortak olarak yazmıştı. Tabii işin içine Joss Whedon girdi ve senaryoda, yönetmenlik çalışmasında değişiklikler yapıldı. Ancak hem orijinalinde hem de Whedon'ın versiyonunda Jared Leto'nun yer alması imkansızdı. Eğer en başında Snyder ve Warner Bros, Leto ile bir anlaşma yaptıysa bunu Whedon'ın bozması mümkün değildi. Yani şu anda Zack Snyder'ın kendine özgü bir film yapmak adına senaryoda ciddi değişikliklere gittiği görülüyor.

Açıklamalara göre yeni Justice League'i bitirmek 70 milyon dolara mal olacak. Bir kez daha Ben Affleck'i Batman, Gal Gadot'yu Wonder Woman olarak izleyeceğiz. Ayrıca Cyborg, Flash, Aquaman gibi karakterlere de yer verilecek. Amber Heard, Jeremy Irons, Kiersey Clemons ve Amy Adams'ı da göreceğimiz söyleniyor. Henry Cavill'in ek sahne çekimlerine katılmayacağı daha önce oyuncu tarafından duyurulmuştu. **APM**

➡ Jamie Foxx'un Bir Sonraki Projesi Yine Netflix İçin Olacak!

Jamie Foxx, Netflix vampir komedisi "Day Shift"te başrolü oynayacak ve yönetici yapımcılığı üstlenecek. Filmde, JJ Perry ilk yönetmenliğini gerçekleştirecek. Foxx, hızlı zekalı 8 yaşındaki kızına iyi bir hayat sağlamak isteyen çalışan, mavi yakalı bir babayı canlandıracak. Ancak, sıradan gibi görünen San Fernando Valley havuz temizleme işinin ardında, gerçek gelir kaynağı avlanmak ve vampirleri öldürmek olacak.

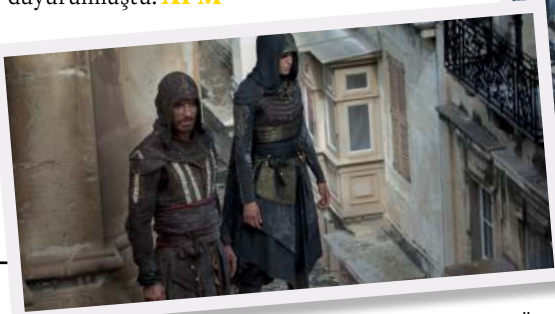
EFSANE VIDEO OYUNU "ASSASSIN'S CREED" DİZİ OLUYOR!

"Assassin's Creed" dizisi, Netflix ve video oyun şirketi Ubisoft arasında en çok satan video oyunu serisine dayalı içerik geliştirme anlaşmasının bir parçası. Anlaşma, canlı aksiyon, animasyon ve anime dizilerini içeriyor. Ubisoft Film & Television'dan Jason Altman ve Danielle Kreinik'in yönetici yapımcılığını üstleneceği ilk dizi için şu anda bir dizi sorumlusu arayışı sürüyor.

Ubisoft Film & Television başkanı Altman, "10 yıldan fazla bir süredir, dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca hayran, "Assassin's Creed" markasının ikonik bir seri haline gelmesine yardımcı oldu. Netflix'le bir "Assassin's Creed" dizisi yaratmaktan dolayı heyecan duyuyoruz ve Assassin's Creed evrenindeki bir sonraki destanı geliştirmeyi dört gözle bekliyoruz." dedi.

"Assassin's Creed" oyunu ilk olarak 2007'de piyasaya sürüldü ve bugüne kadar çeşitli oyunlar çıkartarak 155 milyondan fazla kopya satan bir hit oldu. Açık dünya oyunları, Suikastçiler ve Tapınakçılar'ın rakip gizli emirleri arasındaki savaş, geçmişin farklı dönemleri üzerinden anlatıyordu. Karakterleri, Suikastçilerin genetik anılarına erişmek için Pieces of Eden adlı güçlü eserleri bulmak için gelişmiş makineleri kullanırken keşfediyor.

Proje devam ederse, 2016 yapımı sinema filmi "Assassin's Creed" sonrası ilk canlı aksiyon ve TV versiyonu olacak. Başrolünde Michael Fassbender'ın oynadığı film uyarlaması rapor edilen 125 milyon dolarlık bütçeye karşılık dünya çapında 240 milyon doların üzerinde hasılat elde etti. Dizi, aynı zamanda Ubisoft'un Netflix'le ortaklaşa yapacağı ve duyurduğu ilk proje değil. Temmuz ayında, şirketlerin "John Wick" yazarı Derek Kolstad'dan gelen "Splinter Cell" anime serisini hazırladıkları duyurulmuştu. **APM**

👉 **Matt Damon, Steven Soderbergh imzalı "No Sudden Move"’a Katıldı**
Steven Soderbergh’ün yönetmen koltuğuna oturacağı No Sudden Move’un oyuncu kadrosuna yıldız bir isim katıldı. Ridley Scott’ın The Last Duel’ında izleyici karşısına çıkmaya hazırlanan Matt Damon, No Sudden Move’da rol alacak. Damon’ın canlandıracağı karakterin ayrıntıları henüz açıklanmadı.

KASIM FESTİVALLERİNDE ‘HAYALETLER’ GÖRÜLECEK!

57. Antalya Altın Portakal Film Festivali’nin Ulusal Uzun Film Yarışması’nda En İyi Film ve En İyi Yönetmen dahil olmak üzere 5 ödül birden kazanan “Hayaletler”, Kasım ayında 7 ülkede, 8 festivalde seyirciyle buluşacak.

Azra Deniz Okyay’ın 57. Antalya Altın Portakal Film Festivali’nden En İyi Film ve En İyi Yönetmen dahil 5 ödülle dönen filmi “Hayaletler”in dünya festivallerindeki yolculuğu hız kesmeden sürüyor. Geçtiğimiz hafta 36. Varşova Film Festivali’nin Genç FIPRESCI Jürisi tarafından En İyi Film seçilerek Uluslararası Eleştirmenler Birliği (FIPRESCI) Ödülü’nü kazanan “Hayaletler” Kasım ayında, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Fransa, İspanya, İsveç, İtalya ve Yunanistan’da seyirciyle buluşacak.

4-13 Kasım tarihlerinde Roma’da gerçekleşecek MedFilms Festivali’nde gösterilecek olan “Hayaletler”, 5-15 Kasım tarihlerinde 61. Selanik Film Festivali’nin “Highlights / Öne Çıkanlar” bölümünde Yunanistan prömiyerini yapacak. 6-11 Kasım tarihlerinde İspanya’da düzenlenecek ve Avrupa sinemasının yeni yeteneklerinin keşif alanı sayılan 17. Seville Film Festivali’nde yarışacak olan film, 11-22 Kasım’da da İsveç’te 31. Stockholm Film Festivali’nin ana yarışmasında jüri karşısına çıkacak.

KARLOVY VARY SEÇİSİNE TÜRKİYE’DEN ‘HAYALETLER’

“Hayaletler” ayrıca, Doğu Avrupa’nın en önemli film festivallerinden Karlovy Vary Film Festivali’nin 18-21 Kasım tarihlerinde gerçekleşecek 54 ½. Karlovy Vary Film Festivali seçkisinde gösterilecek. Temmuz ayında düzenlenmesi planlanan, ancak küresel pandemi nedeniyle iptal edilen festivalin yılın iyilerini bir araya getirdiği programında Julien Temple, Kelly Reichardt, Chloé Zhao, Sean Durkin, Gianfranco Rosi gibi yönetmenlerin son filmleriyle birlikte gösterilecek olan “Hayaletler”, seçkiye Türkiye’den davet edilen tek film oldu.

Azra Deniz Okyay’ın yazıp yönettiği, yapımcılığını Dilek Aydın’ın üstlendiği

filmin Kasım yolculuğu, Fransa’da Amiens (13-21 Kasım), Belçika’da Cinemamed Bruxelles (26 Kasım-5 Aralık) film festivalleri ile devam edecek.

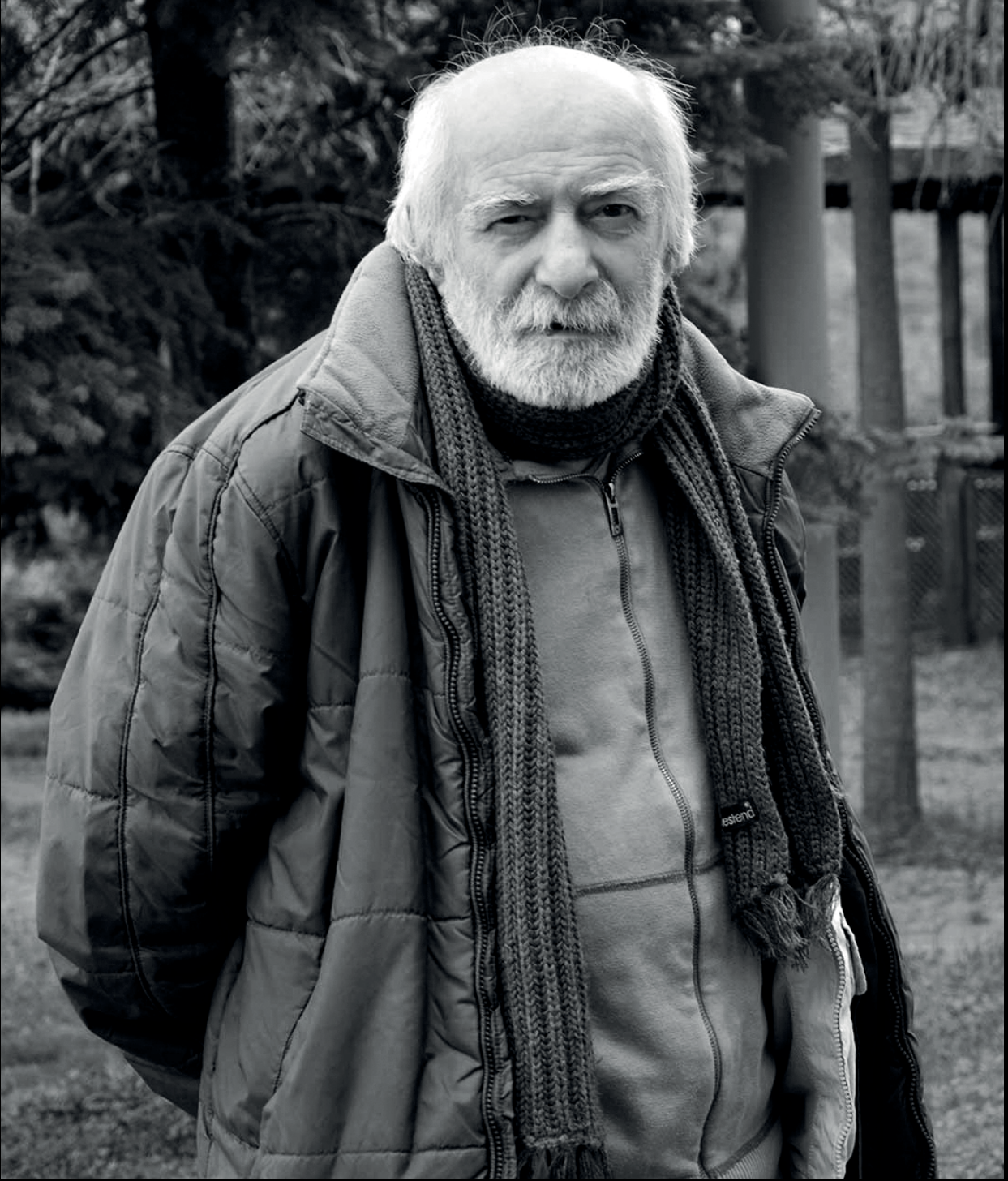
“SİNEMAMIZ İÇİN BENZER ÇALIŞMALARA İLHÂM OLACAK GÜÇTE”

Eylül’de dünya prömiyerini yaptığı 77. Venedik Film Festivali’nde Venedik Uluslararası Eleştirmenler Haftası’nın (Venice International Film Critics’ Week) Büyük Ödül’ünü (Grand Prize Venice International Film Critics’ Week) alan, Ekim başında da 57. Antalya Altın Portakal Film Festivali’nden En İyi Film ve En İyi

Yönetmen dahil 5 ödül birden kazanan “Hayaletler”, geçtiğimiz hafta da 36. Varşova Film Festivali’nin Genç FIPRESCI Jürisi tarafından En İyi Film seçilmişti.

Tüm Türkiye’de saatlerce süren elektrik kesintisinin olduğu tek bir günde geçen ve o gün İstanbul’un Sucular mahallesinde yaşananları dört farklı karakterin birbirine geçen hikâyeleri üzerinden anlatan filmin başrollerini Nalan Kuruçım, Dilayda Güneş, Beril Kayar ve Emrah Özdemir’in paylaşıyor. Görüntü yönetmenliğini Barış Özbiçer, kurgusunu Ayris Alptekin ve sanat yönetmenliğini Erdinç Aktürk’ün üstlendiği filmin çok konuşulan müziklerini de bağımsız müzisyen Ekin Fil yaptı. **APM**

SAYGIYLA ANIYORUZ...

HİKMET KARAGÖZ

1946 - 2020

Nizam **EREN**
nizameren@nizameren.com

KUŞAKLAR ARASI ORTAK SİNEMA ZEVKİ

Bazı anlar vardır, kayda değerdir. Bazı anlar vardır, bazıları için hiçbir anlamı yoktur. **Bazı anlar vardır ki yazılmaya değer bulunur.**

Bu yazı, tam da bu anlardan biri sonrası yazılmaya değer bulundu. İstanbul'da sıcak bir Ekim sabahı. Yazlarımı geçirdiğim köyümden, evimden ve dostlarımdan sadece 1 gün uzaklaşmama karşın sahil burnumda tüterken işimi bitirip hemen bir taksiye atladım ve "Yenikapı lütfen" dedim.

"Hayırdır abi, yolculuk nereye?" muhabbeti, daha Mecidiyeköy meydana gelmeden sinemaya geçmişti bile.

...ve işte bu kısa yolculuktaki adının Hüseyin olduğunu öğrendiğim Samatyalı taksici, hiç farketmediğimiz bir duyguyu yansıttı bana.

"Kuşaklar arası ortak sinema zevki"

"Ben" dedi, "53 yaşındayım ve hiç evlenmedim. Zamanında Ayhan Işık gibi adamdım. Birini sevdim ama olmadı. Ben de sevemedim başka birini" dedi.

Sadri Alışık diyordu, Arzu Film diyordu.

Şaşkındım.

Şaşkındım, çünkü alışık değildim. Klasik taksi şoförü kalıplarını kırmış

ve her kelimede yükseliyordu.

"Canım Kardeşim" filmini izlemiş. "En çok sevdiğimdir" dedi, "Ne zaman izlesem ağlarım." Sahneleri yaşar gibi anlatıyor ve gözyaşları gerçekten dökülüyordu.

"Neden?" diye sordum. Biliyordum nedenini.

"Bu filmin yönetmeni ve yapımcısının oğlu çok yakın arkadaşım. Seni ve bu anı paylaşacağım kendisi ile" dedim.

"Vallaha mı?" dedi...

Sözün bittiği andı.

Yazlık sinemalardan sinema gişelerinde kuyruklara, salonlarda sigara içildiği dönemden buzlu kovada satılan gazozu kadar ortak ne varsa paylaştık.

Yolun uzunluğuna ve trafiğin yoğunluğuna ilk kez sevindim.

Feribot yolculuğu boyunca şunu düşündüm. Yeşilçam bizi birbirimize ne çok bağlamış... Yakınlaştırmış ve ortak kılmış.

2020 yılı kasım ayında siz bu satırları okurken 53 yaşındaki Hüseyin ile mahallesindeki "DÜĞÜN DERNEK", "RECEP İVEDİK" serilerine bayılan 25 yaşında

sinemasever ile N.B.C. hayranı 30'lardaki YENİ TÜRKİYE SİNEMASI jargonlu biri neyi konuşabilir?

Zaman ne çabuk değişiyor şimdilerde.

Oysa Engin Çağlar, Ekrem Bora, Göksel Arsoy, Hülya Koçyiğit, Sadri Alışık, Kartal Tibet, Türkan Şoray, Yılmaz Güney, Adile Naşit, Münir Özkul, Hulusi Kentmen ve daha niceleri, 50 yıl boyunca ortak kıldı sinemaseverleri.

"Erol Taş" dediğimizde "Kim?" diye sormadı ne eski ne yeniler..."Kötü adam ama yüreği altın gibi" dediler.

Ve dönemin olanaksızlıklarında öyle olağanüstü işler yapmışlar ki bizi 50 yıl sonra bile konuşturabiliyorlar, kimimize yazdırabiliyorlar.

İddia etmeme gerek yok, eminim ki bundan 10 yıl sonra ne bazı oyuncuların adı anımsanacak ne de filmlerinin adları.

Samatya'da bir köşe başı kahvesinde bundan 10 yıl sonra taksici Hüseyin ile karşılaşsam ve bir bardak çay içsem bizi yakınlaştıran bir şey var artık, biliyorum. ADI YEŞİLÇAM.

Sinema gişelerinde kuyruklar olmayacak belki ama "aplikasyona girip, location taramasını yapıp seat'lerimizi seçene dek" sinemanın hep var olması umudu ve temennisi ile... **APM**

Sevgiyle-dostlukla...

“Yazlık sinemalardan sinema gişelerinde kuyruklara, salonlarda sigara içildiği dönemden *buzlu kovada satılan gazozu* kadar ortak ne varsa paylaştık.”

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbek@gmail.com

Mevzu

56

Nasipse *Adayız*

MÜZİKAL DİLDE BİR KAYIP

ANNETTE

Leos Carax'ın tam 8 yılın ardından sinemayla kavuştuğu, *Adam Driver* ve *Marion Cotillard*'ın başrolünde yer aldığı *Annette*, bir kaybın ardından bir baba ile kızın hikayesini müzikal bir dilde bizlere aktarıyor.

Gönül **DURMAZ**
gonuldurmaz13@gmail.com

İnnette, “Holy Motors” ile akıllarda yer edinen Fransız yönetmen Leos Carax’ın yeni yapımı olarak karşımıza çıkıyor. Annette’nin oyuncu kadrosunda ise son yıllarda sık sık görmeye başladığımız Adam Driver ile Marion Cotillard ve Simon Helberg yer alıyor. Filmin en dikkat çeken iki özelliği ise Leos Carax’ın ilk İngilizce ve ilk müzikal filmi olması. Bu sebeple “Annette”, yenilikçi yaklaşımından dolayı yönetmenin filmografisinde birkaç adım öne çıkıyor. 2019 yılının yaz aylarında çekimleri başlayan filmin bir kısmı Almanya’da, bir kısmı da Brüksel ve Los Angeles’ta çekildi. Ayrıca “Annette”, gerek oyuncu kadrosunun değişimi gerek – neredeyse- 5 yıllık rafa kaldırılma sebebiyle uzun bir serüvene sahip.

Leos Carax, filmin ilk gösterimini 73. Cannes Film Festivali’nde gerçekleştirmeyi planlıyordu. Pandemi nedeniyle Cannes’a seçilen filmlerin başka festivallerde “Cannes 2020” adıyla gösterilmesi kararından ötürü bunu gerçekleştiremedi. Türkiye’de ne zaman izleyebileceğimiz de henüz belli değil.

Henry (Adam Driver) dikkat çeken bir stand-up komedyenidir. Karısı Ann (Marion Cotillard) ise dünyaca ünlü bir soprano sanatçısıdır. Ann’in ölümü üzerine iki yaşındaki kızıyla tek başına kalan Henry, kızının daha önce görmediği şaşırtıcı bir yeteneğini keşfeder. Bu noktadan sonra kızıyla olan iletişimine, kendisine ve en önemlisi babalığa dair birçok konu üzerine derin bir şekilde iç hesaplaşmalarla boğuşmaya başlar. “Annette”; yükseliş, düşüş, aile, tutku, aşk ve müziğe dair şiirsel bir yolculuğa davet ediyor bizleri.

Sinemaseverlerin heyecanla beklediği “Annette”, Leos Carax’ın “Kutsal Motorlar”dan tam 8 yıl sonra yaptığı ilk uzun metraj film. Yönetmen kariyerine sığdırdığı 5 uzun metraj ve birçok kısa filmin ardından ilk

kez bir müzikal film yaparak filmlerinde var olan şiirsel dili yeni bir dille harmanlıyor. Filmlerde yarattığı karakterlerin en trajik anlarını dahi bilişsel bir kazanıma çevirebilen Leos Carax, Annette’te de bu yaklaşımını sürdürüyor. Henry’nin karısını kaybetmesinin ardından yaşadığı yalnızlığı ve içine sürüklendiği iç hesaplaşmaları, karakterin asıl meselesi haline getiriyor. Bir kayıbin ardından hayata sarılmak için kızına tutunan baba, kızıyla ilk yakınlaşmasını ve gerçek anlamda tanışmasını bu süre zarfında yaşıyor.

Filmin başrol oyuncusu Adam Driver, son yıllarda adını sıkça duymaya başladığımız ve gün geçtikçe ününe ün katan bir isim olarak karşımıza çıkıyor. Oyuncuyu en son “Yıldız Savaşları: Skywalker’ın Yükselişi” ve “Evlilik Hikayesi” filmlerinde izlemiştik. Kendisi birçok farklı türden yönetmenin çalıştığı bir isim. Gişe filmlerinden sanat sinemasına kadar çeşitli filmlerde yer alması, sanatçıyı diğer oyuncularından daha farklı bir noktaya taşıyor.

Filmde Henry’nin karısı Ann’i canlandıran Marion Cotillard ise bir soprano sanatçısı olarak karşımıza çıkıyor. “Annette”in takipçisi olan sinemaseverler ve sinema yazarları, Marion Cotillard’ın bu rol için bir nokta atışı olduğu düşüncesinde. Öte yandan “Kondüktör” olarak filmde yer alacak olan Simon Helberg’ü bir bilim insanı olan Howard Wolowitz karakteriyle tam 12 yıl boyunca “The Big Bang Theory” dizisinde izlemiştik. Belirli bir karakter üzerinden tanınan oyuncular, özellikle dizi oyuncularını sinema kariyerlerinde alışılmadık bir rolde gördüğümüzde bir yabancılik hissine kapılabiliyoruz. Umuyoruz ki Simon Helberg için bu durum söz konusu olmaz.

2016 yılının Kasım aylarında Leos Carax, oyuncularına karar vermişti: Adam Driver, Rooney Mara ve Rihanna. Rihanna’nın büyük bir rolü olmayacaktı, ancak film kadrosunda isminin bulunması dahi insanların dikkatini çekmişti. Filmin bu isimlerle ve İngilizce olarak çekileceğine dair, 2017 yılının bahar aylarında bir açıklama yapılmıştı. 2017 yılında Amazon Stüdyoları’nın filmi satın alması üzerine hazırlık süreci bir yılın hikayesine döndü. Rooney Mara, yoğunluğu sebebiyle filmden ayrılmak zorunda kaldı. Rihanna’nın da projede yer almayacağı duyuruldu. Hatta

Rihanna buradaki rolüyle ilgili olarak mahkemeye verildi, ancak mahkeme serüveni çok kısa sürdü. Ardından Rooney Mara’nın yerine Michelle Williams ile anlaşıldı. Bir ara Kristen Stewart’a da bu rol teklif edilmişti, ancak kendisi iyi şarkı söyleyemeyeceğini düşündüğü için rolü reddetti. Öte yandan özellikle Yıldız Savaşları projesi nedeniyle artan yoğunluğu sonucu Adam Driver ya role veda edecekti ya da onun için çekim ertelenecekti. Leos Carax, filmdeki karakter için Adam Driver’dan başkasını düşünmek istemedi ve bu sebeple oyuncunun yoğunluğu bitene kadar prodüksiyonu durdurdu. Sonrasında ekibe artık değişmeyecek isimler dahil olmaya başladı. 2019 yılında Marion Cotillard ve Simon Helberg de artık oyuncu kadrosundaydı. Bir süre sonra tüm dünyayı kasıp kavuran koronavirüs salgını sebebiyle film gösterimi bir süre daha rafa kaldırıldı.

“Annette”in senaryo koltuğunda oldukça ilginç iki isim oturuyor. Amerikalı pop ve rock grubu Sparks’ın kurucusu Ron Mael ve Russell Mael tarafından yazılan filmde Sparks’ın orijinal şarkıları da yer alıyor. Filmin neredeyse tamamı, yani diyalogların birçoğu müzikal bir biçimde söyleniyor. Adam Driver da Marion Cotillard da şarkıları kendileri söylüyor. Bu sebeple filmde yer alan bu parçaların da film için epey önem taşıdığı aşikar. Öte yandan iki büyük müzisyenin ilk kez bir filmin senaryosunu yazması ve bu filmin müzikal bir türde olması ise “Annette” için başka bir merak ve heyecan unsurunu doğuruyor.

Filmin Brüksel’deki çekimleri sırasında Leos Carax’ın Javelot adındaki köpeği trafik sebebiyle korkarak kaçır. Bunun üzerine Adam Driver, köpeğin bulunabilmesi için sosyal medyadan bir çağrıda bulunur. Mark Hamill gibi birçok isim, bununla ilgili tweetler atarak köpeğin bulunmasına yardımcı olur. Javelot, yakınlardaki bir tren istasyonunda bulunur. **APM**

HÜZNÜN EN DRAMATİK HALİ

ADAM DRIVER

“*Yıldız Savaşları*”ndan “*Frances Ha*” filmine kadar birçok farklı türde yer almış bir oyuncu olarak izlediğimiz *Adam Driver*’ı belli bir kitle çok severken belli bir kitle de ondan nefret ediyor. Kimileri bulunduğumuz dönemin en iyi oyuncularından biri olduğunu düşünürken kimileri onu izlemeye dahi tahammül edemediğini dile getiriyor. İzleyenleri iki ayrı kutba sürükleyen başarılı oyuncunun 21. yüzyılın yükselen isimlerinden biri olduğu aşikar.

Gönül DURMAZ
gonuldurmaz13@gmail.com

Martin Scorsese'den Jim Jarmusch'a, Coen Kardeşler'den Terry Gilliam'a kadar birçok önemli yönetmenle çalışan Adam Driver'ın destansı kariyerine kısa bir yolculuk yapalım.

19 Kasım 1983 yılında, Güney Kaliforniya'nın San Diego şehrinde dünyaya gelen sanatçı, resmi olarak 2009 yılında oyunculuk kariyerine başlayarak 11 yıl içinde birçok yapımda yer alır. Oyunculuğa lise yıllarında sahnelenen tiyatro oyunları ile başlar. Deniz Kuvvetleri'nde belli bir süre görev aldıktan sonra New York'ta özel bir gösteri sanatları konservatuvarı olan Juilliard Okulu'na geçiş yapar. Burada drama dersleri almaya başlayarak oyunculuk kariyerinin ilk ciddi adımlarını atmış olur. Asıl çıkışını ise George Bernard Shaw'un eserinden uyarlanan "Bayan Warren'ın Mesleği" adında bir oyunla Broadway'de gerçekleştirir. Ardından yine "Adam ve Çocuk" adlı bir başka oyunla Broadway'deki kariyerine devam eder. "The Unusuals", "Law & Order" gibi dizilerde, televizyon filmlerinde ve kısa filmlerde küçük rollerde yer alır. Çalıştığı ilk büyük yönetmen, Clint Eastwood olur. 2011 yılında çekilen "J. Edgar" filminde, ufak bir rolde Walter Lyle adıyla kendisini izleriz. Bu proje, aktörün filmografisi için önemli bir adımdır.

HBO'nun pek bilinmeyen, bilenlerin ise çok sevdiği dizilerinden biri olan, Lena Dunham'ın yaratıcılığındaki "Girls"de Adam karakteriyle birçoğumuz onu tanımaya

başlarız. 2017'ye kadar süren bu dizi, 20'li yaşlardaki bir arkadaş grubunun hayatlarına dair kesitler sunar. Burada canlandığı Adam, tam olarak Adam Driver'ın gelecek yapımlarda karşımıza nasıl bir performansla çıkacağının fragmanı niteliğindedir. Başlarda

oldukça soğuk ve sert görünen Adam, zamanla dizinin önemli bir parçası haline gelir. Anti-kahraman tipolojisine oldukça uyan Adam Driver'ın ilk sinyalleri burada verilmektedir. Bahsettiğimiz anti-kahramanlık elbette bilinen tanımına uygun bir

şekilde kullanılmamıştır. Donuk, soğuk ve sert ifadesi, kötü bir kahraman izlenimini yaratmakta ve bu sebeple kendisine anti-kahraman yakıştırmaları yapılmaktadır.

Amerikalı yönetmen Noah Baumbach ile yolları “Frances Ha” ile kesişir. 21. yüzyılın en iyi filmlerinden biri olarak görülen ve modern dünyaya göz kırpan filmde sanatçı, Lev karakteriyle bizlerin karşısına çıkar. Frances’in ev arkadaşlarından biri olan Lev, Frances’in de dahil olduğu, New York’ta hayatta kalmaya çalışan bir arkadaş grubunun parçasıdır. “Frances Ha”, modern zamanda özellikle kadın olarak var olmaya dair bir övgü olarak yorumlanabilir.

Bir diğer usta yönetmen Steven Spielberg ile çalışması ise “Lincoln” filmi ile gerçekleşir.

Lincoln, ABD’de 1861 yılında başlayan ve 4 yıl devam eden İç Savaş’a çevirir kamerasını. Amerika’nın 16. Başkanı Abraham Lincoln ise bu savaşa öncülük etmektedir ve çok fazla zamanı kalmamıştır. Abraham Lincoln’ü Daniel Day-Lewis’in canlandığı film, 2 farklı dalda Oscar’a sahip olur. Adam Driver ise Samuel Beckwith adında bir yüzbaşını canlandırır.

21. yüzyılın en iyilerinden olan “Sen Şarkılarını Söyle” filminde Coen Kardeşler ile çalışma fırsatına erişir. Başrolünde Oscar Isaac’in olduğu film, genç bir şarkıcının trajik hikayesine ışık tutmaktadır. İzleyenleri derinden etkileyen “Sen Şarkılarını Söyle”de, Adam Driver, Al Cody adında bir müzisyen olarak karşımıza çıkar. Burada yine büyük bir rolü yoktur, ancak kısa sahnelerine rağmen akılda kalıcı bir performans sergiler.

Avrupa sinemasına açılmasını sağlayan “Aç Kalpler”, İtalyan yönetmen Saverio Costanzo’nun yönetiminde izleyiciyle buluşur ve Adam Driver’ın ilk kez başrolde yer aldığı film olur. New York’ta şans eseri tanışan Jude (Adam Driver) ile Mina’nın (Alba Rohrwacher) karşı karşıya kalacakları bir ölüm kalım meselesine ayna tutar film. Adam Driver’ın oyunculuk kariyerindeki anti-kahraman tiplemesi burada kendisini geliştirmeye devam eder.

“Biz Gençken” filmiyle Noah Baumbach ve Adam Driver bir kez daha aynı projede yer alır. Filmin başrollerinde Naomi Watts, Ben Stiller, Amanda Seyfried, Adam Horovitz gibi isimler

bulunmaktadır. Adam Driver ise Jamie adında bir sahtekarı canlandırır.

Gelelim kendisinin tüm dünyada tanınmasını sağlayan o iki filme: “Yıldız Savaşları: Güç Uyanıyor” ve “Yıldız Savaşları: Son Jedi” filmlerinde yer alarak popüler kültürün en önemli film serisinin bünyesine dahil olur. Kylo Ren, Han Solo ile Leia Organa’nın oğlu olan Ben’in takma ismidir. Bu filmle birlikte oyuncu, tüm dünya tarafından tanınır.

Amerikan bağımsız sinemasının ustalarından Jim Jarmusch ile şiirsel bir yolculuğa “Paterson” filmiyle çıkar. Jim Jarmusch’un kendine has sinemasının en başarılı örneklerinden “Paterson”da şair olmaya çalışan Paterson adında bir gence hayat verir. Hayatın her anının bir şiir olabileceğine inanan bu romantik karakteri Adam Driver yine son derece soğukkanlı bir performansla bizlere aktarır. Oyuncunun jest ve mimiklerini minimum kullanmasına rağmen bu donuklukla iç dünyasını resmetmeyi başardığı bir başka

filmdir “Paterson”.

Andrew Garfield ve Liam Neeson’la başrollerini paylaştığı “Sessizlik”, aktörün bir başka usta yönetmen olan Martin Scorsese ile çalışmasını sağlar. Epik bir tarihsel dram filmi olan “Sessizlik”te Francisco Garupe olarak bizlerle

buluşur. Oyuncunun bu filme hazırlanırken yaklaşık 50 kilo verdiği iddia edilmektedir.

Noah Baumbach ile üçüncü kez çalışma fırsatına “Meyerowitz Hikayeleri” (Yeni ve Seçilmiş) filmiyle erişir. Sanatçı olan babalarının mirasıyla ilgilenmek için New York’a gelen üç kardeşin birbirleriyle olan rekabetini anlatır film. Filmde Randy adında bir karakteri canlandırır, ancak burada az bir rolü bulunmaktadır.

Steven Soderbergh yönetmenliğindeki “Şanslı Logan”da ise Channing Tatum, Daniel Craig ve Riley Keough ile başrolleri paylaşır. Logan Kardeşler’den Clyde’a hayat veren sanatçı, Irak’ta görev yapıp kolunu kaybeden bir bar sahibidir. Burada canlandırdığı karakter, tıpkı öncekiler gibi soğuk ve sert bir mizaca sahip. Driver, anti’liğini

yine sürdürmektedir.

Politik filmleriyle tanıdığımız Spike Lee'nin yönettiği “Karanlıkla Karşı Karşıya” filminde Adam Driver, bir dedektif olan Flip Zimmerman olarak karşımıza çıkar. Filmde Ku Klux Klan'ın başına geçen bir Afro-Amerikan dedektifin hikayesi anlatılır. Filmin ardından Adam Driver, ırkçılığa dair birçok röportaj vermiş ve buna karşı olduğunu her seferinde dile getirmiştir. Ayrıca “Karanlıkla Karşı Karşıya” ile ilk

kez En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar adaylığına sahip olur.

İngiliz sinemasının komedi türünde mihenk taşı olan Terry Gilliam ile tanışması ise “Don Kişot’u Öldüren Adam” filmiyle gerçekleşir. Toby Grummett (Adam Driver) adında bir yönetmen, on yıl önce öğrenci filmini çektiği köye geri döner ve macera dolu, trajikomik olaylar gerçekleşmeye başlar. Sanatçı, alışlagelen performansıya burada da adından söz ettirmiştir.

“Ölümler Ölmez” filmiyle Jim Jarmusch’un bir filmine daha dahil olur. Burada Ronnie adında bir polisi canlandırır. Film, absürtlüğü gereği polisin zombileri avlayabileceği bir evren sunar. Burada yine Adam Driver’ın donuk duruşu ve performansı, filmin atmosferi için epey uygundur.

Noah Baumbach ile dördüncü kez çalışan sanatçı, “Evlilik Hikayesi” filmiyle karşımıza çıkar. Evlilik Hikayesi, yalnızca bir evliliğin hikayesini anlatmaz. Bir ayrılığa ve aile kavramlarına da derinlemesine yaklaşır. Adam Driver’ın belki de en iyi performanslarından biriyle karşı karşıya kaldığımız filmlerden biridir. Özellikle birkaç sahnesinde oyunculuğuna hayran olmamak elde değildir. Ayrılık sonrası kendisini harap eden bu karakterin kendisiyle ve eşiyle yaşadığı yüzleşmeler, izleyen herkesin akıllarına kazınır. “Evlilik Hikayesi” ile Adam Driver, Oscar’da ilk kez En İyi Erkek Oyuncu dalında adaylığa sahip olur. Adam Driver’ın yer aldığı, prodüksiyon sonrası aşamasında olan Leos Carax yönetmenliğindeki “Annette” ve Ridley Scott yönetmenliğindeki “The Lat Duel” filmleri henüz seyirciyle buluşmadı. Sanatçı, gün geçtikçe birbirinden değerli yönetmenlerle çalışmaya ve oyunculuk kariyerini arşa çıkarmaya devam ediyor. Şüphesiz ki kendisini yıllar sonra 21. yüzyılın en iyi oyuncularından biri olarak anacağız. **APM**

LEOS CARAX

Avrupa sinemasının sivri, farklı ve izleyiciyi her zaman şaşırtabilen yönetmeni **Leos Carax**. Hayal dünyası ile gerçekliğin ortada buluştuğu hikayeleriyle birlikte...

Büşra BAYAR
busrabayar07@gmail.com

Fransız “Yeni Dalga” akımının günümüz temsilcilerinden biri, Leos Carax. Bu yıla kadar toplamda 5 uzun metraj film çeken yönetmen, 16 yaşındayken okulunu bırakır ve 17 yaşındayken de ilk kısa filmini çeker. 20’sinde çektiği “Strangulation Blues” ise kendi sinema dilini tam anlamıyla yansıttığı ilk projesi olur. 17 dakikalık bu siyah beyaz filmde yazar bir kadınla birlikte yaşadığı adamı izleriz. Kadrajlar, oyuncular ve oyunculuklar, hikaye, şiirsel anlatım gibi her detay, filmin 60’lardan bir yapım olduğunu düşündürür izleyene. Godard’ın kenarda köşede kalmış, pek bilinmeyen bir projesiymiş gibi bir izlenim bırakır. Carax’ın sinema ile ilişkisinin “Cahiers du cinéma”ya yazarlık yaparak başladığını da belirtmek gerek bu noktada. “Yeni Dalga”nın doğuşunu sağlayan bu yarım asırlık sinema dergisinde eleştirmenlik yaptığı gerçeğini göz önünde bulundurunca 60’lar Fransız sinemasını kendi diline yedirmesi şaşırtmaz hiç.

Onun sinema anlayışındaki lirik dil, yine 1930’lu yıllarda Fransa’da ortaya çıkan “Şiirsel Gerçekçilik” akımını da yansıtmaktadır. Türkçede “Şairane Gerçekçilik” olarak da isimlendirilen bu hareketi, Carax’ın uzun kısa fark etmeksizin tüm filmlerinde görmek mümkün. Genel olarak melankolik, karamsar karakterlerin yine karanlık ya da loş bir ışıktandırma ile sergilendiği, yaşamın tüm gerçekliğiyle yüze vurulduğu bu şiirsel dil sayesinde Carax’ı, günümüz sinemacıları arasında farklı bir noktada konumlandırabiliyoruz. Bu durum, tüm dünyayı etkileyen bu önemli akımların, önemli temsilcilerinden biri haline getiriyor onu.

Gündelik yaşamdan çeşitli biricik

anları yakalayan ve sinema anlayışını bu temelde oluşturan Leos Carax seyircisini, karakterlerinin ruh halleriyle yoğurduğu hikayelerle yine çeşitli sorgulamalara sürüklüyor. Fransa’nın arka sokaklarına, kenarda kalan hayatlara farklı bir yolla tanıklık etmemizi sağlıyor. Asıl hikayeyi, yan hikayelerle öyle bir besliyor ki zaman zaman bu yan hikayeler oluveriyor filmin asıl konusu. Tek tek inceliyoruz onun projelerinde tüm olayları ve olayların öznelerini. İki insanın bir köprü üstünde yaşadığı aşk; ideallerimize duyduğumuz aşk, özgürlüğe duyulan tutku gibi meseleler üzerinden de bakabiliyoruz. Karakterlerle birlikte dağılıyoruz her birinin geçmişine, deneyimlerine, hüznün ve mutluluklarına. Bu dağınıklığı, kullandığı anlatım tekniğiyle de fazlasıyla destekliyor Leos Carax. Çizgisel bir anlatımla çıkmıyor genellikle izleyici karşısına. Çoğunlukla hikayelerini kavramakta zorluk çekiyoruz, tam da bu sebepten. Bütünlüklü bir hikaye anlatımının olmaması, çeşitli anlara ait çeşitli sahneleri, tahmin edilenin dışında bazı noktalara ilâştirmesi zaman zaman allak bullak olduğumuz, şaşırdığımız, sıradan olmayan Carax sinemasının en bariz özelliklerinden biri. Doğduğu, büyüdüğü coğrafyanın sanata kazandırdığı miras ile kendi modern sinema anlayışını harmanlayan isim, son uzun metrajı “Kutsal Motorlar”dan tam 8 sene sonra yeni bir projeyle izleyici karşısına çıkıyor. “Annette” isimli bu yapımla birlikte Carax ilk kez müzikal türde bir film çekmiş oluyor. Fransız “Yeni Dalga” ve “Şiirsel Gerçekçilik”ten beslenen, geleneksel ile günümüzün harman edildiği bir dil formülize eden Carax’ın bu son projesini izlemeye hazırlanırken önceki filmlerini yeniden hatırlayalım istedik. **APM**

5

FILMLE

LEOS

CARAX

1 BOY MEETS GIRL (1984)

Carax'ın ilk uzun metrajı olan bu film, kendisinin "Alex Üçlemesi" veya "Arıza Aşklar Üçlemesi" olarak da bilinen beyazperdeyle buluşan yapım, iki mutsuz insanın birbirlerine teğet geçen hayatlarını ele alıyor. Karakterlerin mutsuzluklarını, hayal kırıklıklarını, parça parça yeşeren umutlarını, çekimlerle aktardığı sahneler, izleyeni 60'lı yıllara götürüyor. Siyah beyaz olarak Paris'te çekilen film, Carax'ın romantik ve dramatik sinema anlayışının temeli olduğunu söylemek mümkün. Film, Carax'ın çalıştığı ilk proje olarak da biliniyor. Yıllara dayanan bir beraberliğin temelini de böylece atıyor. Cannes Film Festivali'nden Gençlik Ödülü kazanan isim, az ve öz filmografisinin temelini de böylece atıyor.

emesi” şeklinde isimlendirdiği serinin ilk halkası olarak karşımıza çıkıyor. 1984 yılında e alıyor. Film yapımcısı bir adam ile intihara meyilli bir kadın arasındaki ilişkiye tanıklık nutlarını görüyoruz. Carax’ın lirik diyaloglarla, karakterlerin ruh hallerini yakın plan ’in boş ve estetik sokaklarından manzaralarla yakaladığı şiirsel dil sayesinde bu filmin n. Ayrıca “Boy Meets Girl”, kendisinin vazgeçilmez oyuncusu Denis Lavant ile birlikte ce atmış oluyorlar. Henüz 24 yaşındayken beyazperdeye taşıdığı bu filmiyle 37. Cannes yle bir başarıyla atmış oluyor.

2 KÖTÜ KAN (MAUVAIS SANG, 1986)

“Kötü Kan” şeklinde Türkçeleştirilen üçlemenin bu ikinci filmi, ilk filminden hemen 2 harmanlayan yönetmen, bu sefer insanların garip bir salgın hastalıkla mücadele etmek yayılan bu hastalık, tüm dünyayı tehlike altında bırakıyor. Kendisini Amerikalı olarak çalışmaktadır. Ödeyemediği borçları sebebiyle her şeyi yapabilecek bir noktaya gelen Anna’yı, herkesi yokuş aşağı sürükleyecektir. Carax’ın önceki projesine kıyasla çok da çıkan isim yine Denis Lavant oluyor. Anna karakteriyle kendisine eşlik eden isim de Berlin Uluslararası Film Festivali’nden iki kategoride ödül kazanan Carax, bilimkurgu dilini bir kez daha bizlere sundu. Gündelik hayatın ritminden kopmadan işlediği beyazperdeye aktarmış oldu.

sene sonra izleyicisiyle buluştu. Film noir ile bilimkurgu türünü başarılı bir şekilde zorunda kaldığı günlere odaklanıyor. Duygusallıktan yoksun cinsel birliktelikler sonucu tanışan bir kadın, hükümetin halktan gizlediği bir serumu çalması için birini bulmaya Marc ile tanışır. Ancak Amerikalının Marc'tan talep ettiği hırsızlık, bu işe bulaşan Alex'i, ha hareketli, aksiyon dolu olduğunu söyleyebileceğimiz yapımda Alex rolüyle karşımıza Juliette Binoche. Ayrıca Julie Delpy de kadroda yer alan isimlerden biriydi. Bu filmiyle türündeki bu filmine ilıstirdiği romantizm ve garip aşk hikayesi ile sıra dışı sinema u felaket senaryosunu, yine bir kadın ve bir erkek arasındaki çekimi temel alarak

3 KÖPRÜ ÜSTÜ AŞIKLARI (LES AMANTS DU PONT-NEUF, 1991)

Carax'ın en çok bilinen projesi bu film. Yine “Kötü Kan”da yakaladıkları uyumla büyük bir görme yetisini kaybettiği bir hastalığa yakalanır. Hastalığın yanı sıra, yaşamış olduğu bir kadınla karşılaşır. Eski bir sirk cambazı olan Alex, arkadaşı Hans ile birlikte Pont-Neuf Köprüsü'nde bir tutkuyla bağlanır ki kadının kendisini bırakıp gitmemesi adına her şeyi yapmaya hazır. Bu hikayesini merkezine alır. Bu duygunun yoğunluğunu yine öyle bir hissettirir ki izleyenler için bencil, en huzursuz yanlarını izlediğimiz film, insanı duygunun bu yanıyla yüzleştirdiği noktada konumlanıyor. Mülkiyetsiz olmanın bireyde yarattığı özgürlük gibi önemli bir sinemasına bir kez daha hayran bırakıyor.

r beğeni kazanan Binoche ile Lavant başrollerde. Mich le bir ressamdır ve gün geçtikçe kötü i li ki nedeniyle de umudunu tamamen yitiren kadın, bir gün sokakta yürürken Alex  s 'nde, sokakta ya ar. Alex, bir süre sonra Mich le'e körkütük açık olur. Ona öylesine azırdır. Üçlemenin son ayağı olan bu filmde de Carax, yine tesadüfle ba layan bir a k en hem mesafeli kalır karakterlere hem de hak verir, yanlarında olur onların. A kın en içi için Paris sokaklarında geçen diğer romantik filmlerin arasından sıyrılıyor, farklı bir meseleyi de hikayesinin içine başarılı bir şekilde yedirmiş olması, bir o umuzu Carax

4 POLA X (1999)

Carax'ın üçlemeden sonra çektiği ilk film. 1999'da izlediğimiz yapım, kendisinin en çok sevdiği Edgar Allan Poe'nun "Pierre; ou les Ambiguïtés" isimli romanına dayanır. Filmin ismi de kitap ismiyle aynı rakamıyla ifadesi. Pierre ve annesi Marie, Seine Nehri'nin kıyısında yer alan büyük bir evinden uzaklaşır. Bir gün ormanda karşılaştığı güzelce bir kadın, Pierre'in tüm düzeni bozar. İlişki, farklı bir boyut kazanarak aslında Carax'ın üçlemesinde de işlediği arıza bir aşk hikayesi olmuş olsa da yeniden Cannes'a Palme D'or kategorisinde aday gösterilir. Carax sinema dili değişir, öyle bir noktadan bambaşka bir noktaya evrilir ki izleyeni tokatlar resmen. Vahşi hikayeye, bir aşk hikayesinin farklı bir boyutuyla tanıştırır bizleri.

sur hikayelerinden biri olarak kabul edilebilir. Pola X, Carax'ın takıntılı olduğu Herman
minin baş harflerinden oluşmuştur. X ise 10. kez oluşturulan senaryo taslağının Roma
bir evde yaşamaktadırlar. Pierre her gün nişanlısı Lucie'yi görmek için motosikletiyle
ni altüst eder. Isabelle ona, ikisinin kardeş olduğunu söyler. Daha sonra ikili arasındaki
a dönüşür. Carax, bu kitap uyarlaması ile çeşitli yetkelerden çeşitli olumsuz eleştiriler
sının şaha kalktığı film demek zor olmaz Pola X için. Hikaye ve karakterler öyle bir anda
Yine kenarda köşede kalmış hayatları ve anları, öyle dozunda dokunuşlarla iliştirir ki

5 KUTSAL MOTORLAR (HOLY MOTORS, 2012)

Pola X'ten sonra, 13 senelik bir aranın ardından Carax, yine sıra dışı bir projeye bey. Oscar'ın büründüğü diğer karakterlerin çevresinde gelişir. İlk sahnelerde her şey son de hakkında konuşmaktadır. Ta ki ilk durağa gelene değin Oscar'ın yaptığı hazırlığa kadar. O öncesinde gerçekleşen bu durum ve hikayenin akışı, izleyiciyi allak bullak eden bir de içerdiği alt metinlerle birlikte bizleri derinden sarsar aslında. Bunlardan ilki, en önemli çekip gider." sözüyle kurduğu paralelliktir denebilir. Filmin başrolünde yine Carax'ın görüyoruz. Toplamda 11 karakterle izliyoruz onu ve Carax sayesinde oyunculuğuna bir ediyor. Bu projesiyle Avrupa sinemasına büyük bir değer kazandıran Carax, Cannes'da sinemaseverleri heyecanlandıran Leos Carax, 40 yıllık sinema kariyeri boyunca bu uzun yıllarda çektiği "My Last Minute", "42 One Dream Rush", "Gradiva" gibi son derece ça izleyici her zaman şaşırtabilen yönetmeni Leos Carax. Hayal dünyası ile gerçekliğin ort

azperde ile buluşur. Türkçeye “Kutsal Motorlar” şeklinde çevrilen bu yapım, Oscar ve erece olağandır, Oscar lüks aracına binmiş, şoförü ve asistanı Céline ile günlük programı Oscar, bambaşka bir kılığa bürünüp ilk görüşmesine gidecektir. Gün boyu, tüm randevuları üzene sahip. Carax sineması içinde en deneysel yapım diyebileceğimiz “Holy Motors”, si ve en klişesi de Shakespeare’in “Dünya bir sahnedir. Herkes rolünü oynadıktan sonra vazgeçilmez oyuncusu Denis Lavant’ı görüyoruz. Aslında Lavant’ı değil, Lavant’ları kez daha hayran kalıyoruz. Kendisine de Eva Mendes, Kylie Minogue gibi isimler eşlik an bir kez daha ödül kazanıyor. Yine 8 senelik uzun bir aradan sonra yeni bir projeye n metraj filmleri dışında çeşitli kısa filmlerin de yönetmenliğini yaptı. Özellikle 2000’li rpicı kısımlarla Carax dilini küçük küçük anımsadık. Avrupa sinemasının sivri, farklı ve ada buluştuğu hikayeleriyle birlikte...

BEN TEK, SİZ HEPİNİZ

Nasipse Adayız

“**Nasipse Adayız**’ da belgesele yakın bir üslupla gerçekleştirilir. Buna dayanarak ‘Nasipse Adayız’ için insanların arasına düşmüş bir insanı anlatan bir insan belgeseli diyebiliriz.”

Zeynep SARHAN
zeynepsarhan@hotmail.com

Felsefe tarihinde “Platon’un Mağarası” alegorisine göre, insanlar mağaranın içindeki duvara yansıyan ışıklara bakarak dış dünyayı betimleyebiliyorlar. Platon, bu önermesinde yaşadığımız dünyanın bir taklitten ibaret olduğunu söyler. Sanatçılar için de “Onlar, aslında taklidin taklidini yapan insanlardır” der. Ercan Kesal, bütün bir sinema serüveninde gerçek hikâyelere inanmış ve onları anlatmış bir yönetmen. Kişisel web sitesinde de bunu şöyle vurgular: “Yaşadıklarım, gördüklerim, duyduklarım ve okuduklarımdan bende kalanları ‘yeniden icat ederek’ yazıyorum.”

Psikoloji bilimi, belleğin üç aşaması olduğunu söyler. Bilgiler depolanır, kısa süreli bellekte ya da uzun süreli bellekte saklanır ve lazım olduğunda da geri getirilir. Buna göre mutlak unutmama diye bir şey söz konusu değildir. Kesal; bellek, anılar ve çocukluğuyla çok fazla oynayan biri. Annesiyle babasıyla ya da doktor olduğundan mütevellit hastalarının anlattığı hikâyelerle kurduğu ilişki, ona bir süre sonra bütün bu yaşananları yazıya ya da görüntüye dönüştürme ihtiyacını yaşıyor. Kazarak yaşadığı hatıraları canlandırıp okuyucu ve izleyiciyle paylaşmak istiyor. Sanat açısından bu bazen hayal gücünü körelten ve sadece anılara bel bağlayan bir anlatım yaratabilir. Keza, farklı yöntemleri benimseyen yönetmenler de var. Mesela yönetmen Reha Erdem, arka sokakta yaşanan bir olayın değil kendi kurduğu kurmacanın onu ilgilendirdiğini söyler.

Dünya prömiyerini Uluslararası Rottherdam Film Festivali’nde yapan Kesal’ın ilk filmi “Nasipse Adayız”, Kesal’ın bizzat yaşadığı bir gerçeklikten yola çıkılarak yapılmış bir film. 2002’deki Chp Beyoğlu

Belediye Başkanlığı aday adaylığını böylece kurmaca bir şeye dönüştürmüş olur. “Anlatılan hikâyenin eksikliği var, fazlası yok” diyerek de filmin reel bir konumu olduğunu yineler. Yazdığı kitapları ve senaryoları, “kendi hikâyesini bilmeyen başkasının hikâyesini bilemez” düsturuyla sürdürür. Ezel Akay, nasıl ki kendisi için “Ben masal anlatıcısıyım” diyorsa Kesal’ın da misyonu mecra fark etmeksizin yaşanmış hikâyelerin anlatıcılığıdır. Yaşanmış kelimesi burada önem arz eder çünkü Kesal, seyirciye duyguyu geçirmenin yolunun ancak yaşanmış bir şeyi anlatmaktan geçtiğini söyler. “Nasipse Adayız” da belgesele yakın bir üslupla gerçekleştirilir. Buna dayanarak “Nasipse Adayız” için “insanların arasına düşmüş bir insanı anlatan bir insan belgeseli” diyebiliriz.

1984’ten beri öyküler yazan, hikâyeleştirmeye ilgilenen Kesal, ilk öykü kitabı “Peri Gazozu”nu 2013’te çıkardı. 2008’de “Üç Maymun”la başladığı senaryo yazımına ise 2012’de Ali Aydın’ın yönettiği “Küf” filmindeki ilk başrol oyunculuğunu ekledi. Kesal, yazdığı öykülerde de sinemasal anlatımı kullanan bir yazar. Anlatımı, bir durumu okutuyor gibi değil de bir olayı izletiyor gibi. O yüzden öykü serüveninde yanına senaryolaştırmayı ve yönetmenliği de almak isteyen çok üretken bir kişilik.

Her şeyiyle senaryosu, yönetmenliği ve oyunculuğuyla kendi

“Dünya prömiyerini Uluslararası Rottherdam Film Festivali’nde yapan Kesal’ın ilk filmi “Nasipse Adayız”, Kesal’ın bizzat yaşadığı bir gerçeklikten yola çıkılarak yapılmış bir film.”

elinden çıkan “Nasipse Adayız” filmini 2020’de gerçekleştiren Kesal, önce tretmanlarını yazdığı bu hikâyenin metnini sevince novellaya, yani uzun öyküye dönüştürmeyi tercih etmiş. İzlediğimiz filmi aslında uyarlama film kategorisine sokabiliriz. Kendi yazdığı bir metni daha sonra senaryolaştırmış ve değişiklik olarak da zamansal değişiklik yapmış. Film, aynı “Bir Zamanlar Anadolu’da” ve “Anons” filmleri gibi tek bir günde geçiyor. Başrolü oynamasının nedeninin ise kendisini daha iyi yönetebileceğine inanması olduğunu söylüyor.

Film, flu bir tercihle rüya sahnesi olduğunu hissettirerek fantastik bir girişle başlıyor. Film boyunca izleyeceğimiz karakterin bilinçaltının içindeyizdir. Türk siyaset ortamını okyanus imgesiyle veren yönetmen, bürokratların masadaki görüntüleriyle de iktidarı temsilleştirir. Filmde baştan sona anlatılan huzursuzluğu, Mehter Marşı’nı da çalarak aslında bu beş dakika bile sürmeyen girişte vermiş olur. Dr. Kemal Güner’in bir gününde geçen birçok olaya şahit oluruz: Seçim kampanyasına, kahvelere gidip tanıtım yapmasına, koşturmacasına, onlarca fotoğraf çekilmesine, erkek dünyasının kaosuna, ellerle yenilen etlere, düğün salonundaki aday adaylığı toplantısına... Tüm bunları, yönetmenin tercihi olarak takip kamerasıyla, aşırı bir kakofoniyle hatta bazen cümleleri anlamayacak ama sahnenin hissini algılayabilecek şekilde izleriz. Olayları izleyen seyircinin adeta Dr. Kemal Güner gibi kafası döner; seyirci de filmin içine dahil olarak o kaosla sürüklenir, herkesin kendi hâlinde olması nedeniyle nerde

olduğunu, şu an ne yaptığını bile şaşırır.

Dr. Kemal Güner karakteri, Ercan Kesal’ın deyimiyle Ercan Kesal’ın alter egosudur. O yüzden bu filmi politik bir hicivden çok bir karakter filmi olarak değerlendirebiliriz. Filmde karaktere hâkim olan tedirginlik, mimiklerini sürekli kontrol etme, “ne hallere düştük” hâli filmin geneline hâkimdir. Olmadığı bir karaktere bürünmeye çalışan Kemal Güner’i telefonunun “Dr. Kemal Güner, iyi günde kötü günde Dr. Kemal Güner” şeklinde çalışı veya “Çare Doktor” sloganı da kurtarmayacaktır. Karakterdeki durum aslında bir sürükleniş de ifade eder, yanındakilerin her şeye hâkim olup onu konuşturamaması ya da yaşanan absürt olaylar da bu sürüklenişe dahildir. Film tam olarak iktidar mevzusunun erkek dünyaya sirayet etmiş resmine odaklanır. O karanlık ama karanlık olduğunu da içine girmeden anlayamayacağımız dünya; adeta insanları tipeştirmiş, “hallederiz”ci yapmış ve herkes de her şey normal gibi o dünyanın akışına eklenmiş. Eklenemeyen Kemal Güner’i izlediğimizde ise Dostoyevski’nin şu cümlesini içimizden tekrar ederiz: “Ben tek başımayım, onlarsa birlik.” **APM**

"Gerçeklik iman ettiğim bir şeydir"

ERCAN KESAL

Türkiye sinemasına senaristlik, oyunculuk gibi önemli alanlarla büyük katkılarda bulunan *Ercan Kesal*, ilk kurmaca filmini sevenleriyle buluştu. Hem yönetmenliğini hem de başrolünü üstlendiği "Nasipse Adayız", Kesal'ın aynı isimli romanından beyazperdeye uyarlandı.

Büşra **BAYAR**, Tugay **KARAKUZU**, Zeynep **SARHAN**
busrabayar07@gmail.com, tugaykaraku@gmail.com, zeynepsarhan@hotmail.com

**ektör içinde
daha çok oyuncu
kimliğinizle ön
planda olan
birisiniz.**

Kariyerinize

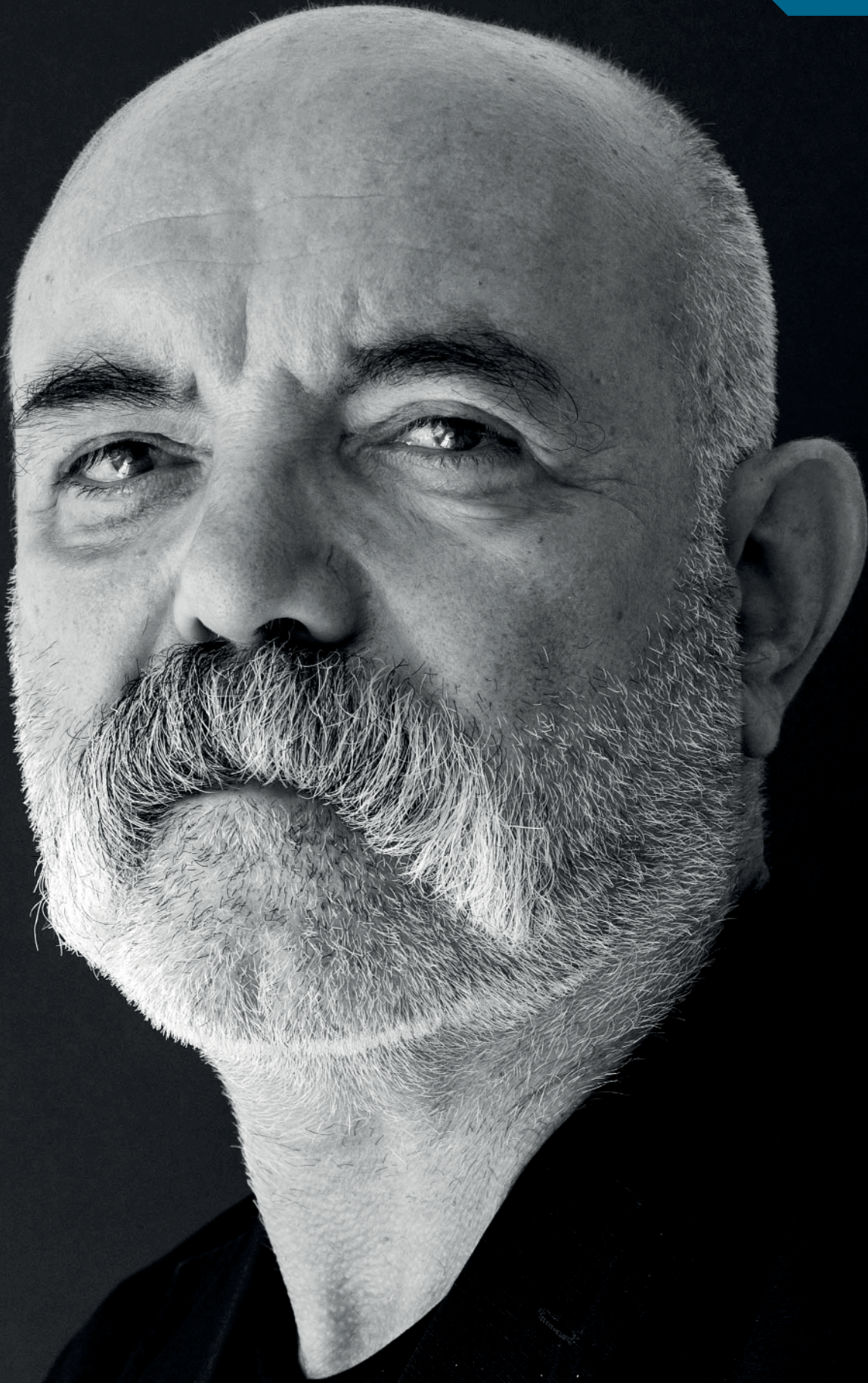
**ilk olarak N.B.C'nin "Uzak" filmiyle
başladınız. Kendisinin oyuncu
yönetimi konusunda son derece
yetkin ve kuralları olan bir yönetmen
olduğunu biliyoruz. Ceylan ile
çalışmış olmanızın kariyerinize
nasıl bir etkisi var sizce?**

Esasında Nuri Bilge'yle ilk işbirliğim "Üç Maymun"un senaryo çalışmasıyla başladı. Bu yüzden sinemaya oyuncu olarak değil senarist olarak girdim diyebilirim. "Üç Maymun" filminin oyuncu seçimleri esnasında yönetmenin önerisi ile başlayan oyunculuk serüvenim ise bugüne kadar devam etti.

Oyunculuğumu besleyen ve önümü açan yine edebiyatçı tarafımdır. Yazabilen birisi oynar da çeker de. Ceylan ile çalışmış olmam hem kamera önünü hem de işin mutfağını daha hızlı keşfetmemi

sağladı. Sonuçta setten gelen biri değilim. Ne istediğini bilen bir yönetmenden öğrenebileceğim ne varsa -sadece oyunculuk olarak değil, senarist olarak da- öğrenmeye, anlamaya gayret ettim.

**Dediğiniz gibi sinemada
oyunculuktan senaristliğe birçok
kimlikle karşımıza çıktınız. Son iki
senedir de aktif olarak yönetmenlikle
ilgileniyorsunuz. Bu alanlar arasında
dolan birisi olarak hangisinin sizi**

daha fazla tatmin ettiğini söyleyebilirsiniz?

Elbette yönetmenlik. Sinema bir yönetmen sanatıdır. Yönetmenin dışındaki tüm bileşenler, onun kurduğu dünyaya hizmet etmek için kendi alanlarında ne gerekiyorsa onu yaparlar. Aslolan elbette seyircinin bu dünyaya inanmasını sağlamaktır.

2 sene önce izlediğimiz “Fındıktan Sonra” isimli belgeseliniz ile yönetmenlik deneyimi elde etmiş biri olarak ilk kurmaca film yönetmenliğinizi nasıl yorumlarsınız?

Her film, öncesi ve sonrasıyla uzun ve zahmetli bir süreçtir. “Nasipse Adayız” için sete çıkmadan önce sıkı bir hazırlık dönemi geçirdim. Oyuncu seçimleri, görüntü yönetmeni ile yaptığımız çalışmalar ve set sonrası post prodüksiyon süreci. Ön hazırlığı ne kadar iyi yaparsanız set o kadar sorunsuz ve verimli geçiyor. Bir de deneyimli ve hikayeye inanmış bir ekip şart!

Sinema tarihinin erken dönemlerinden beri edebi eserlerin beyazperdeye uyarlandığına pek çok

kez tamıklık ettik. Fakat kendi romanını beyazperdeye uyarlayan çok sanatçıyla karşılaşmadık. “Nasipse Adayız”ın sinemayla buluşma fikri nasıl ortaya çıktı? Karakterleri, edebiyat karakterleri olarak –aynı şekilde hikayeyi de- kaleme almış olmanın, bunlarla daha fazla hemhal olmuş olmanın sağladığı avantajlar var mı?

Elbette... Önce tretman olarak hazırladığım bir hikayeyi senaryo olarak yazmaktan vazgeçerek kısa bir roman yazmaya karar verdim. Kitap aynı isimle 2015 yılında yayımlandı. Aynı romandan yola çıkarak senaryosunu yazdım. Son anda yine senaryoyu esas alarak bir gecede geçen bir senaryoyu ortaya çıkardım. Böylece aynı hikaye içinde fazlasıyla dönüp dolaşarak ve yoğunlaşarak olası tüm detayları ve incelikleri yakalama şansım oldu.

İktidar olma arzusu, iktidar olmanın getirdiği yıkım ve ahlaki çöküntüler, edebiyat, sinema ve sanatın diğer alanlarında hep tartışılmakta olan bir olgu. “Bir Zamanlar Anadolu’da”da

oynadığınız Muhtar karakteri de devlet erkânı karşısında el pençe duran, iktidar mekanizmasının işleyişine dair Türkiye sinemasında işsası yapılmış olan tiplerden. Peki “Nasipse Adayız”ın Kemal Güner’i bu iktidar tartışmasının tam olarak neresinde duran bir karakter?

Kemal Güner, yerel siyaset ortamına tesadüfen düşmüş ve oranın da üstesinden gelebileceğini zanneden bir küçük burjuva entelektüeli. Kısa zamanda o dünyaların adamı olmadığını hem kendisi hem de muhatabı olan siyaset kurtları hızla fark ediyor. Fakat kahramanımız bundan vazgeçip geriye dönemiyor. Kendi kör noktasıyla karşılaşılıyor. İnsanın gerçek öznesi olan kör noktasıyla.

deneyimden yola çıkarak yazdığımız novellanızı filmleştirdiniz. Yönetmen Reha Erdem, arka mahallede olan bir şeyi filme aktarmam hayal gücümü köreltir, diyor. Sizin filminizde gerçekliğin hayal gücüne etkisi veya hayal gücünün gerçekliğe etkisi ne boyutta?

Gerçeklik, iman ettiğim bir şeydir. Vazgeçmem. Ama ne kadar nesnel olma iddiasında olursak olalım sonuçta yapıp ettiğimiz her şey öznelidir.

“Nasipse Adayız” Adana, İstanbul Film Festivali gibi yerel festivallerde yarışıp çeşitli kategorilerde ödül aldı. Dünya prömiyerini Rotterdam’da yapan projeniz, 70.’si düzenlenecek olan Berlin Film Festivali’nde de gösterilecek. Bunların dışında uluslararası arenada başka bir festival yahut ödül töreninde görecekmiyiz filminizi?

Kısa bir süre önce Mannheim-Heidelberg Film Festivali Ana Yarışmaya seçildik. Kasım’da Almanya’dayız. Bunun dışında daha önce çağrıldığımız ama savaş koşulları nedeniyle iptal edilen Erivan Film Festivali de vardı. Pandemi koşulları birçok festivale olumsuz yansıdı kuşkusuz!

Film yönetmek eminiz, sizin için de çok keyiflidir. Fakat yapım sürecinde sizi en fazla zorlayan bir aşama vardır muhakkak. Hangisi?

Kurgu ve Post prodüksiyon süreci. Ses ve renk kararları. Teknik problemler. **APM**

Günümüzde yönetmenler sadece kendi filmleriyle uğraşmaktan sinema tarihine bir katkı sunamıyorlar. Siz aynı zamanda Metin Erksan kitabı yazdınız. Metin Erksan da auteur bir yönetmen olarak senaryosunu kendi yazdığı filmleri başarılı bulurdu ve bir filmin kolektiviteyle değil, sadece yönetmenin gözüyle oluştuğunu düşünürdü. Siz de “Nasipse Adayız” filminizde ilave olarak bir de oyunculuk yaptınız. Bu, her şey olma isteği, yönetmen açısından faydalı bir durum mu? Novellayı yazarken de oyuncu olarak kendinizi mi düşünmüştünüz?

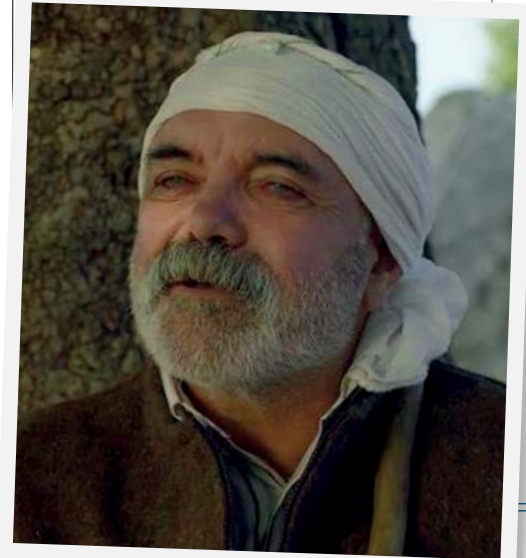
Hayır. Tam tersine epeyce bir oyuncu aradım. Ama vaktim çok kalmamıştı ve risk almak istemedim. Bir sonraki işim için yerli ya da yabancı güçlü bir hikaye peşindeyim. “Nasipse Adayız” iyi bildiğim bir mevzuymuştu ve sete herhangi bir sürpriz yaşamadan çıkmak istedim.

Senaryoda asıl meselenin duyguyu vermek olduğunu bildiğiniz için hep gerçek bir hikâye anlatmayı tercih ediyorsunuz. “Nasipse Adayız”da da Beyoğlu’nda kendi yaşadığımız bir

Türkiye’de siyaset konuşmak veya siyasete dahil olmak, daha aile içinde baskılanan ve tat kaçırarak, huzursuzluk yaratacak, sonu gelmeyecek bir “boş tartışma” olarak görülmüyor. Kemal Güner bu toplumun alt sınıfından gelme bir siyasetçi aday ve aslında yaygın siyaset yapma pratiğinin bir temsilcisi. Türkiye’nin politik konjonktüründe başka türlü bir siyaset mümkün mü sizce? Kemal Güner nasıl daha ilkeli bir siyaset insanı olarak kendini var edebilirdi?

Mümkün değil. Anamın dediği gibi, bu derenin balığı bu kadar. Osmanlı’dan bu yana siyaset yapma tarzımız budur. Bu topraklardan umut vaat eden, verimli ve geleceği kuracak bir tarz-ı siyaset çıkmayacak galiba.

KEMAL GÜNER, YEREL SİYASET ORTAMINA TESADÜFEN DÜŞMÜŞ VE ORANIN DA ÜSTESİNDEN GELEBİLECEĞİNİ ZANNEDEN BİR KÜÇÜK BURJUVA ENTELEKTÜELİ.

SAVAŞIN SEVGİYE DÖNÜŞÜMÜ

THE WAR WITH

THE WAR WITH GRANDPA

Bir dede ile torunun arasındaki tatlı ve temsili bir savaşı anlatan *The War with Grandpa*'nın 17 Temmuz'da Türkiye'de seyirciyle buluşması planlanıyor. İzlerken oldukça keyifleneceğiniz filmde bahsi geçen savaş, dede ile torunun sevgi bağlarının kuvvetlenmesini sağlayacaktır.

Gönül DURMAZ
gonuldurmaz13@gmail.com

Bir aile hikayesini komedi unsurları ile harmanlayan “The War with Grandpa”nın 17 Temmuz’da Türkiye’de seyirciyle

buluşması planlanırken yaşanan talihssiz süreç sebebiyle vizyon tarihi kasım ayına alınıyor. Birçoğumuzun çok sevdiği “Sünger Bob Kare Şort”un uzun yıllar boyunca senaristliğini yapan Tim Hill, burada yönetmen olarak karşımıza çıkıyor. Filmin başrollerini Robert De Niro ile Oakes Fegley paylaşırken ikiliye Uma Thurman, Christopher Walken, Rob Riggle, Cheech Marin gibi yıldız oyuncular eşlik ediyor.

“The War with Grandpa”, bir dede ile çocuk arasındaki temsili bir savaşı konu ediniyor. Karısını kaybettikten sonra büyük bir yıkıma uğrayan Ed (Robert De Niro), herkesten uzaklaşarak kendi başına yaşamaya başlar. Kızı, babasının bu durumundan rahatsızdır. Babasının yalnız kalmamasını istediği için kendisini onlarla birlikte yaşamaya ikna eder. Ed’in teklifi kabul edip kızına taşınmasıyla evin düzeni bir anda değişir. Düzenin değişiminden rahatsız olan kişi ise torunu Peter (Oakes Fegley)’dir. Kendi odasını dedesine vererek tavan arasındaki odaya yerleşen Peter, odasını geri alabilmek için arkadaşlarından da yardım alarak bir sürü plan yapar. Ancak Peter’ın bilmediği bir şey vardır. Dedesi Ed, en az kendisi kadar inatçı ve mücadele etmeyi seven biridir. İkili bu inatlaşması, bir savaşa dönüşerek dede ile

torun arasındaki bağların da gelişmesine yardımcı olacaktır.

“The War with Grandpa”, gösterim konusunda oldukça şanssızdı. 2017 yılından beri birçok kez gösterim tarihi belirlendi. İlk girişim 21 Nisan 2017 yılında gerçekleşti. Harvey Weinstein skandalı sebebiyle başarısız olundu. Öncesinde filmin hakları Weinstein Şirketi’ne aitti. Ancak bir anda patlak veren taciz skandalı sebebiyle şirket, birçok filmin hakları gibi “The War with Grandpa”nın haklarını da sattı. İkinci deneme 20 Ekim 2017’de gerçekleşti ama yine aynı şekilde sonuçlandı. Üçüncü başarısız girişim ise 23 Şubat 2018 tarihinde meydana gelince gösterim yine bir süreliğine ertelendi ve 2020 yılına kadar film, beyazperdeyle buluşamadı.

Filmin yönetmeni Tim Hill, “Sünger Bob Kare Şort” dizisinin senaristliğini yaparak animasyon dünyasının büyük efsanesinin eğlenceli serüvenlerini izleyicilerle buluşturdu. Dizide geniş bir senaryo ekibiyle çalışmış olan

sanatçı, popüler kültüre dahi mâl olan bu projede 5 yıl boyunca ortak yapımcılık da yaptı. Dizinin yanı sıra Sünger Bob’un 2004 yapımı filminde de senaryo kısmına dahil oldu. Yönetmen, genellikle kariyerini animasyon türündeki film ve diziler üzerine yoğunlaştırıyor. Filmografisinde senaristlik, yönetmenlik ve yapımcılık gibi sıfatlarla

Christopher Walken. Aynı zamanda Uma Thurman'ın da Oscar adaylığı olduğunu biliyoruz. "Raging Bull" ve "The Godfather: Part II" filmleriyle Oscar'a sahip olan Robert De Niro'yu 1965 yılından beri ekranlarda izlemekteyiz. Amerikan sinemasında akla gelen ilk isimlerden biri olan aktör, son yıllarda daha renkli filmlerde yer almaya başladı. Bunda epey yaş almış olmasının tabii ki etkisi var. Hatta Zac Efron ile başrolleri paylaştığı 2016 yapımı "Dirty Grandpa" filminde yine bir dedeyi canlandırmıştı.

Peter'ı canlandıran çocuk oyuncu Oakes Fegley'in ise 15 yaşında olmasına rağmen filmografisinde 15 yapım yer alıyor. Bunlar arasında yıldızının parlamasına en çok yardımcı olan film, kendi döneminde ses getiren 2016 yapımı "Pete's Dragon". "Pete's Dragon'da Pete adındaki yetim bir çocuk ile en yakın arkadaşı ve aynı zamanda ejderha olan Elliott'ın hikayesi anlatılıyordu. Oakes Fegley, bu projedeki Pete karakteriyle dikkatleri üstüne çekebilmişti.

Covid-19 salgını sebebiyle bir süredir sinemalardan uzak kaldık. Bu bağlamda kasım ayında Türkiye'de sinemalar kesin bir şekilde gösterimlerine devam ederse "The War with Grandpa", uzun bir zaman sonra büyük ekranda izleyeceğimiz ilk filmlerden biri olacak. Keyifli anlar geçirmek ve sıcak bir hikaye izlemek isteyenler için "The War With Grandpa", iyi bir tercih olabilir. **APM**

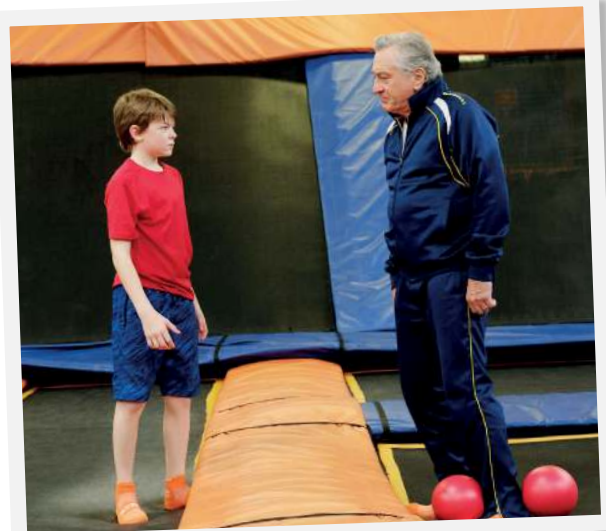
nitelendirildiği birçok projesi var. 2001 yılında "Max Keeble's Big" adlı filmin de yine yönetmen koltuğuna oturdu. Bu filmin türü ve konusu açısından "The War with Grandpa" ile benzerlikler taşıdığını söyleyebiliriz.

Robert Kimmel Smith'in aynı isimli romanından uyarlanan "The War with Grandpa'nın senaryo ekibinde Tom J. Astle ve Matt Ember yer alıyor. Öncelikle Amerikalı yazar Robert Kimmel Smith, çocuk kitapları ile tanınan bir yazar. 8 yaşında geçirdiği bir ateşli hastalık sonucunda üç ay boyunca yatağında kalan bu küçük çocuk, kitaplarla ilgilenmeye başladı. Henüz bu yaşlardayken karakterler ve hikayeler yaratmaya girişti. Bir dönem reklam ajansında metin yazarlığı da yapan Robert Kimmel Smith'in en büyük ilham kaynağı kendi çocukluk anıları. İlk çocuk kitabı "Chocolate Fever", 1972 yılında okuyucularıyla buluştu ve bu kitapla Massachusetts Çocuk Kitapları Ödülü'nü kazandı. "The War with Grandpa'nın sinemaya uyarlanması

konusunda web sitesinde yayınladığı kısa bir yazıda, bu konuda oldukça heyecanlı olduğunu dile getirdi. Özellikle oyuncu kadrosundaki isimler sebebiyle heyecanının katlandığını söyleyen isim, bu sene, 18 Nisan 2020'de hayata gözlerini yumdu.

Filmin senaristlerinden Tom J. Astle ve Matt Ember, birçok filmde birlikte senarist koltuğuna oturan iki isim. "Get Smart", "Failure to Launch", "Epic", "Home" ve benzer filmlerde çalıştılar. İkisinin filmografilerinde genellikle animasyon, romantik-komedi türlerine mensup filmler ve televizyon dizileri bulunuyor. Amerikan sinemasına özgü popüler filmlerin kadrolarında yer almış olmaları ve komedi türüne olan yakınlıkları sebebiyle "The War with Grandpa'nın yazımında yabancılık çekmediklerini tahmin etmek güç değil.

"The War with Grandpa'nın geniş oyuncu kadrosunda iki Oscar ödüllü isim var: Robert De Niro ve

BU DÜNYADA NEYİNLE TANINMAK İSTİYORSUN?

SOUL

Yaşamın keyifli yanlarını yakalamamızı sağlayan ve hayata dair önemli soruları da kendi üslubunca yanıtlayan bir film Soul.

Büşra BAYAR
busrabayar07@gmail.com

Türkçe’de Ruh anlamına gelen Soul, asırlardır tartışılan ve tanımlaması epey güç olan bir kavram olarak karşımıza çıkıyor. Felsefede –kabaca– insan varlığının maddi olmayan tarafı, özü şeklinde açıklanıyor. Teolojide ise beden ölümünden sonra kişinin varlığını sürdüren kısmı olarak tanımlanıyor. Bu ayın önemli animasyon filmlerinden biri olan “Soul” da tam olarak bu tanımlı destekler nitelikte bir hikayeyle izleyicisiyle buluşuyor. Ortaokulda müzik öğretmenliği yapan Joe Gardner’ın en büyük hayali sahnede caz müziği icra etmek. Okuldan eve, evden okula son derece tekdüze bir yaşam süren Joe’nun bir gün şans yüzüne güler. New York’un en popüler caz kulüplerinden biri olarak bilinen Half Note Club’da bir açılış gösterisine denk gelir ve bir anda oradaki diğer müzisyenleri ve dinleyicileri etkiler. Böylece senelerce

beklediği fırsatı elde etmiş olur fakat zamansız bir kaza her şeyi alt üst eder. Bu kaza sonrasında bedeninden ayrılan ruhu, fantastik bir evrene doğru yol alır. Yeni ruhların Dünya’ya gelmeden evvel kişiliklerini, ilgi alanlarını, tuhaf yanlarını elde ettikleri son derece ilginç bir yerde bulur kendisini. “The Great Before” şeklinde adlandırılan bu evrenden kurtulup yaşamına kaldığı yerden devam etmek isteyen Joe, buradan kurtulmanın yollarını arar. Bu isteğini gerçekleştirmek için insani deneyimlerin önemini, çekiciliğini asla anlayamayan, gelişmiş ve bu evrene hapsolmuş bir ruh olarak tanımlanan 22’den yardım alır. Joe’nun hayatına göz diken Paul’dan önce karakterimiz kendi bedenine kavuşmalıdır.

2006 senesinde Walt Disney’in Pixar’ı satın almasıyla animasyon dünyasında birbirinden başarılı projeler ortaya çıktı. Steve Jobs’un CEO’su olduğu Pixar, “İnanılmaz Aile”, “Kayıp Balık Nemo”,

“Oyuncak Hikayesi” gibi animasyon dünyasına yeni bir soluk getiren birbirinden başarılı projelerle özellikle 90’ların sonuyla 2000’lerin başında adından sık sık söz ettiriyordu. “Tarzan”, “101 Dalmaçyalı”, “Herkül”, “Güzel ve Çirkin”, “Aslan Kral” gibi çizgi film sektörünün en köklü yapımlarıyla ön planda olan ve bu alanın ilki olarak bilinen Walt Disney’in bu atılımı, son derece mantıklıydı. İki süper gücün birleşimiyle ortaya öyle projeler kondu ki animasyon türü, sektör içinde ciddi bir ivme kazandı. İki şirketin geçmişte beyazperdeye taşıdıkları filmlerin devam serilerinin yanı sıra “Up”, “Inside Out”, “WALL-E” gibi yapımlar da beyazperdeye taşındı. Başta Oscar olmak üzere birçok sinema otoritesinden tam puan alan, ödül kazanan bu animasyonlar, yaratıcı hikayeleri, hayal gücümüzün sınırlarını zorlayan içerikleri ile çocuk, yetişkin fark etmeksizin herkesin ilgisini çekmeyi başardı.

Walt Disney ve Pixar’ı bu evreye taşıyan

en önemli isim ise Pete Docter oldu. Bu büyük yapımların gözde yönetmeni ve senaristi haline gelen Docter, yine yönetmenliğini ve senaristliğini üstlendiği “Up”, “Inside Out” ile Oscar kazanmıştı. “WALL-E”, “Oyuncak Hikayesi” ve “Sevimli Canavarlar”ın da ekibinde yer alan isim, bu yıla damgasını vuracak gibi görünen “Soul” ile kariyerine yeni bir başarı daha eklemiş oluyor. Kendisine yardımcı yönetmen olarak eşlik eden isim de sektörde henüz çok yeni olan ve daha çok senarist kimliğiyle bilinen Kemp Powers. Pixar başlangıçta ana karakter Joe’yu bir bilim insanı olarak düşünmüştü. Ancak daha sonra bir müzisyen olmasında karar kıldılar. Çünkü izleyicinin daha rahat algılayıp temellendirebileceği bir meslek olmasını daha mantıklı buldular. Pete Docter’ın caz müzisyeni olarak belirlediği karakterin Afro-Amerikan yaratılmasının sebebi de bu insanların, bu müzik türüne katkılarının azımsanmayacak derecede çok olmasıydı. Bu karardan hemen sonra Docter, karakterin yaratımı konusunda kendisine yardımcı olması için Kemp Powers ile çalışmaya başladı. Ancak ortak yazar olarak ekibe dahil olan Powers’ın yapıma sağladığı sonsuz katkıdan dolayı kendisi yardımcı yönetmen statüsüne atandı. Böylece Pixar’ın ilk Afro-Amerikalı yönetmeni olmayı başardı. Senaryo bölümünde Docter ile Powers’ın yanı sıra “Coco”, “İnanılmaz Aile 2”, “Oyuncak Hikayesi 4” gibi projelerin çeşitli departmanlarında yer alan Mike Jones da bulunuyor.

Filmin müziklerini de daha önce “Ejderha Dövmeli Kız” ile “Sosyal Ağ”da birlikte çalışan ve Sosyal Ağ’daki yaratımları sayesinde Akademi’den En İyi Müzik dalında ödül kazanan Trent Reznor ve Atticus Ross yaptı. Ayrıca ikiliye, Jazz ve R&B türlerinin başarılı müzisyeni Jonathan Batiste de eşlik ediyor.

Yapımın kurgusu ise yine emin ellerde. Pete Docter’ın “Up” ve “Inside Out”ta da birlikte çalıştığı Kevin Nolting, post prodüksiyon aşamasının kahramanı oluyor bu projede de. Ana karakter Joe Gardner’a Jamie Foxx sesiyle hayat veriyor. Başarılı aktör, 1992 yılında “Oyuncaklar” filmindeki

Baker rolüyle başladığı kariyerine birbirinden başarılı projelerle devam etti. “Büyük Yem”, “Ali”, “Rüya Kızlar”, “Zincirsiz”, “Tam Gaz”, “Robin Hood” gibi ticari sinemanın önemli projelerinde yer alan isim, 2014 yapımı “İnanılmaz Örümcek-Adam 2” filminde Electro / Max Dillon’a hayat vererek Marvel evrenine de adımını atmıştı. Ancak kendisine asıl başarı sağlayan yapımlar, başarılı müzisyen Ray Charles’in hayatını konu alan “Ray” oldu. Blues ve soul müzik türlerinin ilahlarından biri olarak kabul edilen Charles’in Güney’deki yoksul yaşamından başlayarak 1950 ve 60’lı yıllarda elde ettiği büyük şöhreti ele alan biyografik yapımda Charles’i canlandıran isim Foxx oldu. Burada öyle bir performans sergiledi ki Oscar, Altın Küre ve BAFTA’dan En İyi Başrol Erkek Oyuncu ödüllerini kazandı. Özellikle aksiyon, suç ve gizem türündeki projelerin sevilen yüzlerinden biri olan Foxx’u animasyon dünyasında pek görmemiş olsak da “Soul” ile seslendirme sanatının da üstesinden başarıyla geldiğini söyleyebiliriz.

Joe’ya bedenine kavuşma konusunda yardımcı olan ve gelişmiş bir ruh olarak kabul edilen 22’ye sesiyle hayat veren isim de Tina Feyy oluyor. Sektör içinde senarist ve yapımcı kimlikleriyle de bilinen ve daha çok dizi projelerinin ekibinde yer alan Feyy, “Mega Zeka”, “Sünger Bob”, “Simpson Ailesi” gibi animasyonlarda da çeşitli karakterleri seslendirmişti.

Joe’nun müzik grubundan Davulcu Curly’yi seslendiren isim de Quest Love oldu. Grammy ödüllü olan Hip-Hop grubu The Roots’un üyelerinden biri olan ve

genellikle müzisyen kimliğiyle ön plandaki ismin çok fazla oyunculuk deneyimi olmasa da son derece başarılı bir performans sergiliyor.

David Diggs de kadroda yer alan diğer önemli aktörlerden biri. Joe’nin yerini almak için uğraşan ve kendisinin hikayedeki azılı düşmanı olarak bilinen Paul’u seslendiren isim, bu yılın en önemli Netflix projelerinden biri olan “Snowpiercer”da ana karakter Andre Layton’a

“Filmin müziklerini daha önce Oskar kazanan ikili Trent Reznor ve Atticus Ross yaptı.”

hayat verdi. “Blindspotting”, “Velvet Buzzsaw” gibi filmlerde de yer alan aktör, daha önce “Star Wars: Resistance”, “BoJack Horseman”, “Ferdinand” gibi animasyon yapımlarda rol alan ve seslendirme konusunda tecrübesi olan bir oyuncu.

1980 ve 90’ların popüler aktrislerinden biri olan ve son yıllarda “Creed” serisiyle yeniden gündemde yer alan Phylicia Rashad, Joe’nun annesi Libba karakterini seslendiriyor. “Ölümcül Takip”, “Black Panther” gibi filmlerde rol alan ve 1993 yapımı, Tina Turner’ın biyografik filmi “Tina: Aşkın Bununla Ne İlgisi Var” ile Oscar’a En İyi Başrol Kadın Oyuncu dalında aday gösterilen ve yine aynı kategoride Altın Küre ödülü kazanan Angela Bassett de önemli caz müzisyeni Dorothea Williams karakterine sesiyle hayat veriyor.

Son derece başarılı bir kadronun elinden

çıkan “Soul”, animasyon dünyasına ismini altın harflerle yazdıracak bir başka Walt Disney ve Pixar filmi. Yaratıcı içeriği, özgün çizimi ve başarılı müzikleriyle Oscar’a aday gösterileceğinden şüphe etmediğimiz animasyon için filmin yapımcısı Dana Murray şu sözleri söyledi: “İzleyicileri, uzun zamandır kimsenin bulunmadığı bir dünyaya çekecek.” Son derece iddialı bu yoruma Kemp Powers’ın da destek verdiğini, “Doctor’ın önceki filmlerinden tamamen farklı” sözlerinden anlıyoruz. Animasyon dünyasında oyuncaklar, arabalar gibi çok daha kolay referans verilebilir öznelere yer verme oranının artmasıyla birlikte yönetmen Doctor’ın bu girişimini bir meydan okuma olarak kabul etmek mümkün. Keza yönetmenin film hakkında yaptığı bir açıklamadaki şu sözleri, projenin benzerleri arasında

başka bir noktada konumlanacağını da kanıtı oldu: “Soul, dünyadaki sınırlı zamanımız içinde, odak noktanızın nerede olması gerektiğine dair bir keşif. Günün sonunda, geriye dönüp baktığınızda elinizde kalan önemli şeyler neler?” Özetle yaşamın keyifli yanlarını yakalamamızı sağlayan ve hayata dair önemli soruları da kendi üslubunca yanıtlayan bir yapım “Soul”. **APM**

ÂŞK KONUŞTUĞUMUZDA NE KONUŞURUZ

ÖZEL
KUTUP

Akay'ın “*Art House Janrı*” olarak bahsettiği bu tür, hem popüler ve iyi iş yapan, seyircisi olan hem de estetik yönden, sanatsal yönden başarılı olan filmleri kapsıyor. Türkiye sinemasında *Ezel Akay*'ın kendisi de bu türün içinde yer alıyor. Onun filmleri de renkleriyle, oyuncu yönetimiyle, hikâye anlatış biçimiyle hem birer sanat eseri hem de seyirciye hitap ediyor.

Zeynep SARHAN
zeynepsarhan@hotmail.com

İnsanlar yüzyıllardan beri birbirlerine masal okuyarak ya da efsaneler üreterek hikâye anlatıcılıklarını geliştirmişler. Bu hikâye anlatıcılığı evrimleşerek bizim kültürümüzde meddahlığa, orta oyunu'na, Karagöz Hacivat oyunlarına dönüştü, oradan da tiyatrodan kendine vücut buldu. Sözlü dönemden yazılı döneme geçildiğinde romanlar, şiirler, öyküler ortaya çıktı. Sinema ise 1895'ten bu yana hayatımızda var olan, henüz yüz yirmi beş yıllık bir sanat. Olayları anlatış materyalimiz değişse de ana konumuz bir hikâyeyi karşı tarafa anlatmak olarak kaldı. Ezel Akay, işte bu nedenle kendine yönetmen değil "hikâye anlatıcısı" demeyi tercih ediyor.

Kendine masalcı, şakacı, film anlatıcısı da diyen Akay, sinemamızda terimlerin çok da sağlıklı olmadığını düşünüyor. Bir söyleşisinde yönetmen teriminin yanlış olduğundan, İngilizce'de director olarak kullanılan terimin yönetmek eylemini değil yönlendirmek eylemini yaptığından bahsediyor. 35 mm'lik filmlerle sinemaya başlayan Akay; teknolojinin film yapımına çok katkıda bulunduğunu, teknolojinin artık kötü fotoğraf bile çekilemeyecek kadar geliştiğini söylüyor. Fakat mânâ yaratmak için tabii ki hâlâ sanatçılara ihtiyaç var.

Akay'ı kendi filmlerini yapmadan önce başka yönetmenlerin işlerinde yapımcı olarak görüyoruz. Yeşim Ustaoglu'nun "Güneşe Yolculuk", Derviş Zaim'in "Tabutta Röveşata", Ahmet Uluçay'ın "Karpuz Kabuğundan Gemiler Yapmak" gibi Türkiye Sinemasının kültleşmiş filmlerinde çalıştı. 2004'te ilk uzun metraj filmi "Neredesin Firuze"den sonra "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü", "Yedi Kocalı Hümmüz", "F Tipi Film" filmlerini yaptı. Yaklaşık otuz senedir bu ortamın içinde yer alan Akay; reklamcılık, müzisyenlik, açıcılık gibi mesleklerle de uğraşan, hikâyelerini yalnızca sinemada değil müzikte, yemek yapımında, tiyatrodan da kullanan üretken, donanımlı bir anlatıcı. Aynı zamanda 1980'lerin en önemli müzik gruplarından olan, müziğe yön veren

Mozaik grubunun da bir üyesi. Yapılan bir röportajda hedefinin sadece üretmek ve yaratmak olduğunu söylemişti.

Akay'ın yeni filmi "9 Kere Leylâ" adını taşıyor. Başrollerini Demet Akbağ ve Haluk Bilginer'in canlandığı bu filmde Elçin Sangu, Fırat Tanış, Alican Yücesoy, Hakan Eke, Emre Kivılcım gibi oyuncular da oynamakta. Ezel Akay, Nerdesin Firuze'den yaklaşık 16 yıl sonra Demet Akbağ ve Haluk Bilginer'le yeniden bir araya geliyor. Filmde Adem karakterini canlandıran Haluk Bilginer, yaşlanma korkusu yaşayan ve bunu

aşmak için aşka, cinayete, hayatta kalma hırsına bulaşan bir adamı oynuyor. Adem'in genç sevgilisi Nergis karakterini Elçin Sangu, karısı Leylâ'yı ise Demet Akbağ canlandırıyor. Akay; Demet Akbağ için, "Onunla çalışmak tarifsiz bir güzellik!" ifadesini kullanıyor. 9 Kere Leylâ, Adem'in bu iki kadın

arasında gidip gelirken karısını öldürme planları kurmasını anlatan eğlenceli bir hikâye. İnsana ait bütün duyguları barındıran, aşktan söz ederken aslında ne konuştuğumuzu anlatan bir film. Devamında ise "kadınların yeni bir dünya kurmasına" yol açacak bir hikâyeye yol alıyor.

Yaratılışın başında kadınlarla erkekler tek bir vücut olarak var olmahtaymış. Dört kollu, dört bacaklı, iki kafalı androjen varlıklar, bu sayede düşmanlarını yenebiliyorlar ve çok güçlü kalabiliyorlarmış. Bir gün Yunan tanrısı Zeus, bu duruma çok kızmış ve tek varlık

olan bu vücudu ikiye bölerek kadın ve erkeği yaratmış. Kadın ve erkek ayrı bedenlere kavuşunca yollarını şaşırmışlar. O günden beri bütün vücutlar, kayıp yarılarını bulmak ve tek vücut hallerine geri dönmek için birbirlerini arayıp dururlarmış. Ezel Akay, filminin giriş monologunu bu hikâyeden yola çıkarak oluşturmuş. "Başta bir çamur topağı düşün. Sonsuz karanlık gibi bir şey. Sonra ikiye bölündük! İkimizde de bir kavuşma arzusu, ilhamı falan. Zevklerle, hazlarla süslü... Adem sonra onu da mahvetti ya, neyse..." Bu cümlelerle filmin giriş sahnesi başlıyor.

Aşkı arayan Adem; karısında bulamadığı aşkı, kaybettiği yarısını sevgilisinde bulmaya çalışırken karısını yok etmenin

“Akay'ı kendi filmini yapmadan önce başka yönetmenlerin işlerinde yapımcı olarak görüyoruz.”

planlarını yapacaktır. Haluk Bilginer, erkeklerin erkeklere bir eleştirisi olarak filmde bir müzik de seslendirmiştir. Şarkının sözleri şöyledir: “Fikri pis vicdanı pis adam, içi dışı başka yozlaşmış adam, aklın fikrin seksen sekiz, kadın katili için de pis, malsın Âdem malsın, içindeki şeytan ruhunu alsın, varsa yoksa seksen sekiz, bu dünyada neden varsın, gelsin Nergis seksen sekiz gitsin Leylâ seksen sekiz”

Akay’ın filmlerine baktığımızda film adlarında kadın isimleriyle karşılaşırız. Firuze, Hürmüz ve Leylâ. Firuze, gök rengi bir süs taşı anlamına sahiptir. Hürmüz’ün üçüncü anlamı Jüpiter gezegeniyken Leylâ ise gece anlamına gelir. Akay, tabii ki bu isimleri tesadüf eseri koymamıştır. Sanki adı Firuze olan kadın karakter göğü, yeryüzünü ve eğlenceyi temsil ederken yedi kocalı olan Hürmüz karakteri başka bir gezegenden Dünya’mıza düşmüş gibidir. Leylâ ise yer altını, karanlığı, geceyi temsil eder ve kadının iç dünyasını göreceğimiz bir karakterdir. İsim sembolizasyonunda anlamlar yakalayan Akay’ın filmine “9 Kere

Leylâ” adını koyması da anlamlıdır. 9 rakamı burada anlam kazanır. Bazı kültürlerde son tek sayı olduğu için yaşamın yeniden başlangıcı, filizlenme anlamlarını taşıırken bazı kültürlerde ölüm anlamını taşır. Leylâ karakterinde bu anlamlar vücut bulur. Leylâ kendisini öldürmeye çalışan Adem’e inat dönüşecek ve adeta tekrar doğacaktır. Bilim insanı Nicola Tesla da 9 sayısının ihtişamından ve evrenin kapılarını insanlara açacağından bahseder. Türkler ise Dünya’nın katmanlarını sayarken en üst katmanı 9 olarak hesap ederler ve “dokuzdan öte köy yoktur” derler. “9 Kere Leylâ”, kedilerin dokuz canlı olmasına ve kedilerin bu dokuz canının dokuz temel duyguyla ilgili olmasına atıfta bulunuyor olabilir. Leylâ karakteri film boyunca; narsizm, sevgi, tatmin, bağlılık, kıskançlık, öfke, korku, merak, oyunculuk duygularında gidip gelir.

Türkiye sinemasına baktığımızda filmler ya popüler, seyirci çeken ve kötü yapımlar olarak karşımıza çıkıyor ya da

popüler olmayan başarılı ve seyircisi az bağımsız filmler olarak... Bu da sinema endüstrisini popüler ya da bağımsız film olarak ikiye ayırmakta. Ezel Akay ise ikisinin birlikte mümkün olduğunu düşünüyor. Bu türe popüler sanat filmleri diyerek dünya sinemasından Wes Anderson ve Coen Kardeşler’i örnek veriyor. “Art House Janr” olarak bahsettiği bu tür, hem popüler ve iyi iş yapan, seyircisi bol hem de estetik yönden, sanatsal yönden de başarılı olan filmleri kapsıyor. Türkiye sinemasında Ezel Akay’ın kendisi de bu türün içinde yer alıyor. Onun filmleri de renkleriyle, oyuncu yönetimiyle, hikâye anlatış biçimiyle hem sanat eseri hem de seyirciye hitap eden filmler. Akay, “9 Kere Leylâ” filminden sonra iki filmle daha karşımıza çıkacak. O filmler de “Osman Sekiz” ve “Zeki Müren Öpücüğü” adlarını taşımakta. **APM**

FRANÇOIS OZON'DAN
ERKEN DÖNEMLERİNE DÖNÜŞ FİLMİ

85 YAZI

FRANÇOIS OZON EN SON 2018 BERLİN FİLM
FESTİVALİ'NDE BÜYÜK JÜRİ ÖDÜLÜ ALAN
“YÜZLEŞME”DEN İKİ YIL SONRA “85 YAZI” İLE
İZLEYİCİSİNE DÖNMÜŞ BULUNMAKTA.

Tugay **KARAKUZU**
tugaykaraku@gmail.com

85

85 Yazı, daha evvel “Water Drops on Burning Rocks”, “Sitcom”, “Genç ve Güzel”, “Ricky” gibi yönetmenin diğer filmlerinden bildiğimiz keşfetmeyi sevdiği temalar etrafında dönüyor. Ölüm, seks, muziplik, kıskançlık, karanlık, üçlü aşk...

Ozon’un erken dönem kısa filmlerindeki gibi Super 16 film ile çektiği film -ki bu tercih, filmin 80’ler havasını yaratmasına epeyce yardımcı oluyor- 1985 yazının Normandiya’sına; deniz kıyısında bir kasabaya götürüyor izleyiciyi. Alexis’in polislerin David’in ölümü hakkında sorduğu soruları cevaplamasıyla başlıyor film. Fakat ne yaptığını konuşmak için buradayız diyen polislere, Alexis’in ilk cevabı “Sizi ilgilendirmez” oluyor. Sonra da “Hiç kimseyi.” Flashbacklerle açılıp saçılan hikayenin bu sahnesinden sonra, Alexis’in yalnız başına denize açıldığı botun alabora olması ve David’in Alexis’i boğulmaktan kurtarmasıyla devam ediyor. Alexis’in ağzından olup bitenleri yavaş yavaş dinlemeye başlıyoruz.

David, Alexis’i evine götürüyor. Oğlunun nihayet eli ayağı düzgün bir arkadaş bulduğunu düşünen annesi ilgiyle karşılıyor Alexis’i ve hatta kendi dükkanında ona bir iş bile veriyor. David’in annesinin (Valeria Bruni Tedeschi) ilerleyen sahnelerde Alexis’e karşı başka bir alakayla yaklaşacak olması François Ozon sinemasının melodramatik ve sansasyonel damarından sadece bir tanesi. Kendisini çok geçmeden tavlaman David’e büyüyen bir hayranlıkla bağlanan Alexis’in monoton ve sıkıcı yazı, hızlıca hareketli ve aşk dolu bir kavşağı giriyor. Ancak daha filmin ilk sahnesinden itibaren biliyoruz ki izleyeceğimiz hikaye, yalnızca bu iki çekici ve yakışıklı genç erkeğin romantik aşkı değil. Alexis’in sorgulanma sahnesiyle açılışını yapan film, trajediyle sonlanacak hikayenin

erken bir habercisi. Alexis ve David’in sorunsuz aşkları, David’in İngiliz turist Kate’le (Philippine Velge) tanışmasına ve Alexis’e tek bir kişiye bağlı kalmak istemediğini söylemesine kadar sürer. Çapkın ve umursamaz David, tahmin edileceği üzere çok da çaba sarf etmeden tüm albenisiyle Kate’i de baştan çıkarır. “Water Drops on Burning Rocks”ı sıkça hatırlatan hikayenin bu kısmı, oradaki hikayenin başka bir tezahürü gibi boy gösteriyor. Alexis’in David’in bu ani

dönüşümüyle beceriksiz bir şekilde başa çıkışı ve Kate’in ortaya çıkmasıyla ayyuka çıkan kıskançlığı, François Ozon’un yine 2012 yapımı filmi “Evde”yi güçlü bir biçimde çağırıştırıyor. “85 Yazı”, yönetmenin takipçilerinde büyük olasılıkla kalabalık filmografisi içinde sıcak bir gezintiye çıkmış olma hissiyatını doğuracak.

Filmin yapısı; gerilim ve merakı devamlı olarak körükleyerek Alexis’in David’i neden öldürdüğü sorusunu

yükseltmek ve bu gerilimi sürekli canlı tutmak üzerine kurulmuş olsa da sıkça kullanılan flashback'ler tam tersi bir etki yaratıyor. Filme mesafeli, soğuk ve Ozon filmlerinden bildiğimiz dinamikliğini kaybettiren bir etki bırakan bu tercih, "85 Yazı"nın Ozon'un o erken dönem sinemasındaki hareket ve tempoyu yakalayacakken sadece zayıflatan bir olgu olmanın ötesine pek geçemiyor. Filmin anlatıcısı Alexis, olup bitenler hakkında bizi sadece polisler verdiği

ifadelerle değil aynı zamanda ağdalı ve fazla edebi olmayan yazdıklarıyla da bilgilendiriyor. Tıpkı yönetmenin 2013 yapımı "Yüzme Havuzu" filmindeki gibi yazmanın sağaltıcı etkisi, "85 Yazı"nda da altı çizilerek gösteriliyor. Alexis'e sosyal hizmet görevlisi eşliğinde sorular sorulurken eğer dürüst ve açık olmazsa hakim kendisine hapis cezası verebileceği söyleniyor. Bu noktada Alexis'in açığa henüz çıkmamış sırrı, edebiyat öğretmeni M. Lefèvre'nin de

devreye girmesiyle yeniden ortaya çıkarılmaya çalışılıyor. Alexis, ölüme takıntılı. Edebiyat derslerinde ölüm ve ölümden sonra hayata dair düşünceleri ve akıl kurcalamaları, Alexis'in yazdıklarını ve hatta belki yaşayacaklarını belirliyor. Son dönem Fransız sinemasının popüler oyuncularından, yönetmenin bir önceki filminde rahipler tarafından cinsel istismara uğramış ve yıllar sonra adalet arayışı içine girmiş bir adamın öyküsünü anlatan 2018 yapımı "Yüzleşme"nin başrolündeki Melvil Poupaud, "85 Yazı"nda M. Lefèvre rolüyle beyazperdede bir kez daha büyüyor.

Ozon; sıkça Almodovar, Eric Rohmer, Roman Polanski ve hatta Claude Chabrol gibi sinemacılarla ismi anılan bir yönetmen. Tema ve biçim olarak, zaman zaman meselelere yaklaşım şekli anlamında da çeşitli kesişimler barındırıyor bahsi geçen ustalar ve Ozon sineması. Ancak gözden kaçırılmaması gereken bir nokta, Ozon sinemasının seyirciyi de içine tüm cazibesiyle çeken oyunculuğu ve anlatısında kurduğu o karşı konulamaz seksüel gerilim. Stil olarak "85 Yazı", hatırı sayılır bir kitle tarafından özlenen, Ozon'un o erken dönem kaygısız ve umursamaz sinemasını oldukça anımsatan ve hissettiren bir noktada. Yönetmenin daha ciddi bir yola giden filmlerinin ardından, "85 Yazı" bu anlamda büyük bir heyecanla karşılandı.

Cannes Film Festivali'nde prömiyerini yapan François Ozon'un bu yeni filmi, Fransa'da 14 Temmuz'da vizyona girdi. Yönetmenin on dokuzuncu filminde Alexis'e hayat veren Félix Lefèvre ve David'e hayat veren Benjamin Voisin'in oyunculukları filmi büyütse de, pek çok film eleştirmeni tarafından yapım, biraz kopuk ve pek çok kez işlenmiş meseleleri çok da farklı olmayan bir yolla anlatmakla eleştirildi.

İngiliz romancı Aidan Chambers'ın "Dance on My Grave" isimli romanından uyarladığı "85 Yazı", François Ozon'un eskiye şöyle bir uğruyor olmasının yanı sıra isabetli müzik tercihleri ve 80'lerin ruhunu capcanlı yaşatan soundtrack'i hatırına bile görülmeyi hak ediyor. Ayrıca ne müziğin sahneye, ne de sahnenin müziğe galebe çalması filmi seyir zevkini kuşkusuz katlıyor. "85 Yazı", yönetmenin erken dönem filmlerindeki o arsız, çocuksu, uçarı havayı vermiyorsa da Ozon'un geniş filmografisinden taşıdığı parçalar, super 16 film ve müzikleri için görülmeyi hak ediyor. **APM**

GELECEĞİN CEZAEVİ

Diğer

Birçoğumuz, internet olmadan yaşayamıyoruz ve internetsiz bir dünyada yaşamayı sadece “**internet diyeti**” olarak adlandırıyoruz.

Çağla OKUTAN
caglaokutan17@gmail.com

TAL ESARET

eknolojinin ilerlemesi ile beraber çok değil, on sene önceki alışkanlıklarımız bile değişti ve bunlar yerlerini farklı alışkanlıklara bırakmış durumda. Birçoğumuz, internet olmadan yaşamıyoruz ve internetsiz bir dünyada yaşamayı sadece “internet diyeti” olarak adlandırıyoruz. Hal böyle olunca, eğlence anlayışımız değişince doğal olarak suçlarımız da farklı bir yere doğru evrilmeye başladı. Artık insanlar birbirlerinin yüzünü görmeden, birbirlerinin isimlerini bilmeden de suç işleyebiliyor. Birbirlerine dokunmadan, en ufak bir temas olmadan...

Televizyon sektöründe önemli bir yeri olan ve son zamanlarda Türkiye sinemasında da yer almaya başlayan Birol Güven, bu konu üzerine çok düşünmüş ve ortaya Dijital Esaret'i koymaya karar vermiş. Milenyumdan sonra dünyaya gelen, internetsiz bir dünyada nasıl yaşayacağını bilmeyen bir gençlik yetişti. Birol Güven de bu konudan ilham alarak Türkiye sinemasında pek karşılaşmadığımız türden bir film ortaya çıkardı.

Yapımcılığını MinT filmin üstlendiği Dijital Esaret, adından da anlaşılacağı üzere, internetsiz yaşamayan ve dijital dünyayı yeni evleri olarak benimseyenlerin hikayesini anlatıyor.

2016 senesinde vizyona giren “Nerve” adlı film, bir noktada bu projenin muadili sayılabilir. Nerve’de Emma Roberts ile Dave Franco başrolleri paylaşmıştı ve bir internet oyununun insanları, özellikle de gençleri nasıl etkileyebileceği, nasıl uç noktalara ulaşabileceği anlatılmıştı. Sosyal medyanın çıkardığı fenomenler, hackerlar, internet bağımlıları ve sanal kumarbazlar, ne suç işlediklerinden bihaber hapse girince kendilerini bambaşka bir dünyada bulurlar. Bu dünya, tüm bu bireyleri konfor alanlarından uzaklaştırır, yabancı oldukları bir yerde bulurlar kendilerini. Çünkü daha önce her şeyi internet üzerinden görüp yaşamışlardır. Aşkları, sevgileri, mutsuzlukları dahi internet üzerindedir bu gençlerin.

Yeni zenginlerimiz internettendir.

Edebiyatçılarımız, oyuncularımız ve kanaat önderlerimiz de öyle... Suçluların da artık bu mecradan çıkıp topluma yön vereceğini söylüyor Birol Güven ve filmde yer alan karakterlerin de isimlerinin olmadığına dikkat çekiyor. Günümüz dünyasında hepimizin bir rakamdan ibaret olduğuna vurgu yapan Birol Güven, karakterlerin numaralar ile adlandırılacağını söylüyor. Bu noktada, seyirciye internetin de aslında bir “hapisane” olduğunu benimsetmek istiyor Birol Güven. İçine düştükleri hapis de kendi hapisleridir. Bu hapsin adı “Dijital Suçlar Cezaevi”dir. Bu cezaevinde internet ve telefon yoktur. Suçlular bu yolla rehabilite edilebilir ancak.

Birol Güven, filmin hem senaristi hem de yönetmenlerinden biri. “Çocuklar Duymasın”, “Arka Sıradakiler”, “Seksenler”, “Doksanlar” gibi televizyon dizileri yaratıcılığının yanı sıra “Mandıra Filozofu” filminin de senaristiydi kendisi. Bu filmde de gençlerle birlikte çalışan Birol Güven, çağımıza ayak uydurup senaryolarını da buna göre yönlendirmeyi başarabilmek istiyor.

“Dijital Esaret” filminin bir diğer yönetmeni ise “Kalp Hırsızı”, “No: 309”, “Çetin Ceviz”, “Ver Elini Aşk” gibi televizyon dizilerinin de yönetmenliğini yapan Emre Kavuk.

“Behzat Ç.: Bir Ankara Polisiyesi” dizisinin bu sene görüntü yönetmenliğini yapan isim Engin Hayiroğlu, “Dijital Esaret”in de görüntü yönetmenliğini üstlendi.

Filmin başrolü usta bir isme, Rasim Öztekin’e emanet. Kendisine eşlik eden oyuncular arasında Özgün Çoban, Yeşim Alıç, Zümra Atalay, Simay Barlas, Kaan Sevi, Ufuk Meriç, Özlem Mahmutoglu, Ümit Ünker, Birce İrem İliçan, Eray Ertüren, Elif İşçi, Merve Sevin, Arda Adil Görgen, Doğa Konakoğlu, Burçin Serdar, Ecem Atalay, Onur Alp Demir, Ozan Bozbura, Baran Taylan Yolalan gibi isimler var.

Usta oyuncu Rasim Öztekin; “G.O.R.A”, “Geniş Aile”, “Seksenler”, “Düğün Dernek”, “Pardon” ve daha birçok ünlü yapımda rol alıp halka kendini sevdiren ve aynı zamanda tiyatroyu da çok seven bir isim. Kendisi, Kel Hasan Efendi’den İsmail Dümbüllü’ye, ardından sırasıyla Münir Özkul ve Ferhan Şensoy’a emanet edilen kavuğu, 2016’da Ferhan Şensoy’dan devralmıştı. Bu yılın eylül ayında da Şevket Çoruh’a devretti.

Filmde yer alan bir diğer isim Özgün Çoban da daha önce “Deniz Yıldızı” ve “Beni Affet” gibi televizyon dizilerinde oynayarak kendini Türkiye’ye tanıtmayı başaran isimlerden. Başrolünde Kadir İnanır’ın olduğu “Kapı” adlı filmde de oynayan Çoban, ayrıca “Ver Kaç” ve başrolü Burcu Biricik’le

paylaştığı “Çok Uzak Fazla Yakın” gibi sinema filmlerinde rol almıştı.

Filmin çekimleri ağırlıklı olarak Bodrum Çökertme’de bu film için hazırlanan özel bir platoda gerçekleşti. Bu platonun yanı sıra Milas’ta da çekimler oldu. Birol Güven, Muğla Belediyesi’nin sinemamıza çok desteğinin olduğunu ve Milas Belediyesi’nin de bu film için kendilerine fazlasıyla destek verdiğini belirtiyor.

Geçtiğimiz sene çekimi biten film, seyircilerde bir farkındalık oluşturmak istiyor. Özellikle filminden çıktıktan sonra hayata ve internete dair bir sorgulamanın yapılmasını sağlamaya çalışıyor.

Dünya hep aynı şekilde dönmeye devam etse de kurallar değişiyor, zaman değişiyor ve insanlar da zekası ile teknolojiyi hep bir adım öteye taşıyor. Bu süreç öyle hızlı yaşanıyor ki değişim için bir gün bile yeterli oluyor. Bu değişime sinema da kayıtsız kalamıyor ve sinemanın da materyalleri, konusu ve anlatmak istediği şeyler farklı bir yöne doğru evriliyor. Dünya nereye giderse gitsin, teknoloji ne noktada olursa olsun sinema, insanların kendini anlatış biçimi olarak dikkat çekiyor ve filmlerin arka penceresinde de, bu anlatış biçimini en iyi şekilde seyirciye anlatmak için hummalı bir çalışma sürdürülüyor. İlerleyen dönemlerde, filmleri izlediğimiz mecralar değişebilir, çok daha yüksek teknoloji filmler çekilebilir, anlatım tarzlarında değişikliğe gidilebilir fakat sinemanın anlatma isteği hiçbir zaman bitmez.

Birol Güven ve ekibi de, Türkiye’de şu an pek işlenmeyen bir konuyu beyazperdeye taşıyarak aslında hepimizin bildiği fakat ciddiye almadığı bir gerçeği gözler önüne sermek istiyor.

Artık herkes internet kullanıcısı. Artık herkes bir şeye doğrudan ulaşabiliyor. Bir şeyler hakkında doğrudan söz sahibi olabiliyor.

Bu yeni dünya, 1980’li yılların geleceğiydi aslında ve gerçek oldu. “Eskilerin geleceği olan, içinde bulunduğumuz bu anı yaşarken ‘hapis’ kavramı nedir?” Dijital Esaret’te Birol Güven ile birlikte seyirciler bunu sorguluyor. **APM**

BİR PERSPEKTİF KAPANI

Başından sonuna kadar gerilim ipini hep sıkı tutan film, senaryosu, müziği, sinematografisi ve tekrarlanan motifleriyle izleyiciyi de Cafer'in paranoyaya varan perspektifine hapsediyor.

Neslihan **İMAMOĞLU**
imamogluneslihan@gmail.com

Visar Morina'nın yazıp yönettiği, ayrımcılık gibi önemli bir konuyu odağına alan "Exil" (Yabancı), 6 Kasım'da vizyona giriyor. Geçtiğimiz ay İstanbul Film Festivali'nin

Uluslararası Yarışma kategorisinde izleme fırsatı bulduğumuz 121 dk'lık film, prömiyerini Ocak ayında Sundance Film Festivali'nde yapmıştı. Berlinale'de Panorama 2020 bölümünde gösterilen yapım; 26. Saraybosna Film Festivali'nde "Heart of Sarajevo", Taipei Film Festivali'nde ise Eleştirmen Topluluğu ödülüne layık görüldü. Şu ana kadar katıldığı diğer festivallerden de övgüyle dönen "Exil", yönetmenin ilk uzun metrajı "Babai'nın (2016) ardından Akademi Ödülleri'nde Kosova'yı temsil edecek ikinci filmi olması nedeniyle de merakla bekleniyor.

"Exil", Almanya'daki bir kimya şirketinde mühendis olarak çalışan ve kökeni nedeniyle iş yerinde kendisine karşı yapılan ayrımcılıkla mücadele eden Cafer'in hikâyesini anlatıyor. Başından sonuna kadar gerilim ipini hep sıkı tutan film senaryosu, müziği, sinematografisi ve tekrarlanan motifleriyle izleyiciyi de Cafer'in paranoyaya varan perspektifine

hapsediyor.

Cafer'in en büyük fobisi farelerdir ve yorucu bir iş gününün ardından eve geldiğinde bahçe çitine asılı ölü bir fare ile karşılaşır. Cafer'in içini böyle bir şeyin neden yapıldığından ziyade kim tarafından yapıldığı kemirir. Neden yapıldığına emindir zaten ve kanıtları da günden güne artmaktadır. Cafer'in aksine yönetmen Taipei Film Festivali'nde kendisine "Neden fare?" diye sorduklarında, bunun tek bir nedeninin olmadığını söyler. Farklı perspektiflerden

bakılabilir: Yönetmen de farelerden korkuyordur ve bu fobisini filme aktarmıştır, Orwell'ın 1984'teki faresine bir gönderme vardır, Cafer'in çalıştığı yerde farelerle deney yapılan bir laboratuvar bulunmaktadır ya da yönetmen kapana kısılmak, kemirmek gibi metaforlara başvuruyordur.

Tüm bu olasılıkları saf dışı bırakarak belirli bir bakış açısına sıkışıp kalmak gerçeklik algısını nasıl değiştirir? Peki, bu algı bireyleri ve toplumları nasıl etkiler? Patronunun bakış açısından bu, sıradan bir iş

yeri ortamıdır; iniş çıkışlar olabilir, farklılıklar olabilir, bir takım olmak önemlidir: “Bazılarımız başka ülkelerden geldi. Nasıl hepimiz aynı seviyede olabiliriz ki? Fakat diğerlerine de öğrenme şansı verebiliriz.” Ya da belki karısının dediği gibi olayın nedeni Cafer’in karakteridir ama Cafer yaşadığı her olumsuzluğu Almanya’da yaşayan bir Kosovalı olmasına bağlıyordu: “Belki de bunların sebebi yabancı olman değil de pisliğin teki olmandır. Bu hiç aklına geldi mi?”. Cafer ise kendi açısından haykırır: “Bu güya terbiyeli ve ikiye bölünmüş ülkede yabancı olmak hakkında hiçbir fikrin yok. Ya sana açık açık ırkçılık yaparlar ya da hümanist gözükme için zihinsel özürleyle konuşuyormuş gibi davranırlar”.

Filmin otobiyografik olmadığını söylese de Almanya’ya 15 yaşında Kosova’dan mülteci olarak gelen ve “bu ülkede yabancı olmayı bilen” Visar Morina, senaryoyu yazarken kendi hayatından, çevresindeki insanlardan etkilenmiş elbette. İyi-kötü, doğru-yanlış, kuruntu-gerçek arasında net ayrımlar yapmayan ama diğer bakış açılarına kapalı her görüşün ne derece paranoyaya varabileceğini de birey üzerinden topluma ulaşılarak gösteren bir film ortaya çıkarmış. Ayrımcılığı, ksenofobiyi, mobbing’i, eşitsizliği; topluma, aileye, karşı cinse yabancı olma durumunu vb. somut olarak önümüze koyup ardındakini bizim yorumlamamızı bekliyor. Ölü fareler oradadır: Giriş kapımızda. Ama neden?

Almanya Senaryo Ödülleri’nde En İyi Senaryo Ödülü’nün de sahibi olan filmin

çekimleri 2018’in eylül ve ekim aylarında Köln’de gerçekleştirilmiş; kurgusu ise 1 yıl sürmüş. Başrollerini Mišel Matiçević ve Sandra Hüller’in paylaştığı filmin oyuncu kadrosunda Rainer Bock, Uwe Preuss, Stephan Grossmann, Thomas Mraz, Flonja Kodheli, Daniel Sträßer, Piet Fuchs, Christian Skibinski de yer alıyor.

Cafer’i canlandıran 1970 doğumlu oyuncu Mišel Matiçević “Im Angesicht des Verbrechens” (2010), “Das Gelübde” (2007) ve “Lost Killers” (2000) gibi filmlerden ziyade son yıllarda yer aldığı “Dogs of Berlin” (2018) ve “Babylon Berlin” (2017-2020) gibi televizyon yapımlarıyla tanınan bir oyuncu. 1978 doğumlu Alman oyuncu Sandra Hüller’i ise kendisine Berlin Uluslararası Film Festivali (2017), Avrupa Film Ödülleri (2016), Alman Film Ödülleri (2017), Toronto Film Eleştirmenleri Derneği (2016) gibi önemli festivallerde en iyi oyuncu ödülü kazandıran “Toni Erdmann”daki (2016) rolüyle biliyoruz. “Madonnen” (2007), “Requiem” (2016) ve “Über uns das All” (2011) filmleri ile de dikkat çeken oyuncu “Exil”de Cafer’in Alman eşi Nora rolüyle oldukça başarılı bir performans sergiliyor. Hüller, yönetmenin bu film için başından itibaren düşündüğü isimlerden biriyken Matiçević yapıma seçmelerin ardından dahil olmuş. Bu arada “Exil”in, eleştirmenler tarafından çok beğenilen “Toni Erdmann” ile tek ortak yönü Hüller değil. “Toni Erdmann”ın yönetmeni Maren Ade’nin yapım şirketi Komplizen Film, Belçika’dan

Frakas ve Kosova’dan Ikonë Studio ile birlikte filmin yapımcılığını üstleniyor.

“Exil”, ödüllü senaryosu ve başarılı oyunculuklarının yanı sıra filme ritmini veren tekrarlarla örülü kurgusu, Benedikt Schiefer tarafından yapılan gerilimli atmosferi güçlendirici müzikleri ve Matteo Cocco’nun sinematografisi ile de dikkat çekiyor. Avrupa’ya eleştirel bir gözle bakan “Exil”, soru işaretleri ile izleyicileri Cafer’in paranoyasına hapsederken açık sonu ile yeni perspektifler aratıyor. **APM**

1990'LARIN KARANLIK ATMOSFERİNDE

GELİNCİK

Gelincik, 90'lı yılları arkasına alan kara, gergin ve sert bir film. Faili meçhuller, zorla kaybetmeler, yargısız infazlar ve işkencelerle dolu 90'lar siyasi ikliminde politik bir dramı anlatan projede oldukça ilgi çekici sahneler mevcut.

Kaan Okan ÇELİK
kaanokancelik@gmail.com

“Yaralar vardır, insanın ruhunu kemiren cüzzam gibi yaralar.”

K

apımcılığını Yusuf Ziya Benli, Kaan Yıldırım, Orçun Benli ve Şükrü Üçpınar'ın yaptığı, senaryosunda Orçun Benli, Şükrü Üçpınar'ın imzası olan Gelincik filminin yönetmen koltuğunda da Orçun Benli oturuyor. Orçun Benli'yi

hem sinema hem de televizyona yaptığı işlerden tanıyoruz. Senaryo, yönetmen yardımcılığı, yapımcı ve yönetmen olarak birçok projede karşımıza çıkan Benli'nin senarist ve yönetmen olarak "Bu Son Olsun", "Gulyabani", "5 Dakkada Değişir Bütün İşler", "Hep Yek 2" ve "Ver Kaç" isimli sinema filmlerinde imzası bulunmakta.

Şükrü Üçpınar ise Orçun Benli'nin yönettiği filmlerin her birinin senaristi olarak karşımıza çıkmıştı. Üçpınar ve Benli, uzun yıllar beraber filmlere imza atacaklar gibi görünüyor. Sıkı bir senarist-yönetmen ilişkisinin görüldüğü ve farklı türlerdeki filmlere imza atmayı seven ikilinin bu son çalışmaları, 57. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yarıştı. Filmin şimdiki durağı ise 8. Boğaziçi Film Festivali. Gelincik, festivalin Ulusal Yarışma seçkinde yer alıyor.

Bu Son Olsun filmiyle 1980'li yılları ve 12 Eylül askeri darbesini anlatan Orçun Benli bu kez 1990'lı yılların karanlık anlarını anlattığı Gelincik filmiyle sinemalara misafir oluyor. "Gelincik vurmak tavşan vurmaya benzemez. Tavşan hep kaçacağını sanır, döner dolaşır aynı yere gelir. Gelincik öyle değil..."

1990'lı yıllar Türkiye tarihinin hem en renkli hem de en karanlık yılları. İçerisinde büyük zıtlıkları barındıran bu yıllar yavaş yavaş sinema perdesine yansıyor ve filmler aracılığıyla o dönem ve yaşananlar yeniden sorgulanıyor. Gelincik filmi, görevinden ayrılmış genç bir komiser olan Ayhan'ın inzivaya çekildiği orman evinin yakınlarında, kendini Karadayı olarak tanıtan tuhaf bir adamla karşılaşmasıyla başlıyor. Ayhan, görevinden ayrılmak zorunda kalan bir polistir. Yeni bir yaşam kurmaya karar veren karakter, şehirden uzakta bir orman evine

yerleşir. Yerleştiği bu yerde avcılık yapmaya başlar ve bir gün bir gelincik avlar. Av sırasında ortaya çıkan Karadayı'dan gelincikler hakkında tuhaf bir kehanet öğrenen Ayhan, Karadayı'nın tekinsiz hareketlerinden dolayı ondan şüphe etmeye başlar. Bir taraftan ardında bıraktığı anılarıyla yüzleşirken bir taraftan da kendisine musallat olan gelincikle mücadele eder. Faili meçhuller, zorla kaybetmeler, yargısız infazlar

ve işkencelerle dolu 90'lar siyasi ikliminde politik bir dramı anlatan filmde, gelincik ve Ayhan'ın onunla verdiği mücadele ile temellendirilen oldukça ilgi çekici anlar mevcut.

Dergimize verdiği röportajda; yakın tarihimizle yüzleşme fikrinin ve 90'lı yılları bir polisin gözünden anlatmanın sorumluluğunu taşıdığını ifade eden yönetmen Orçun Benli, senaryonun oluşum evresinin çok fazla zaman

aldığını ve hikâyenin üzerine çok fazla düşündüklerini ama asıl zorluğun filmin seyircinin önüne çıktığında başladığını sözlerine ekledi.

Filmin 1990'lı yılların hayli karanlık dönemlerini beyazperdeye yansıttığını söylemiştik. "Sen kaç kişiyi öldürdün, öldürürken ne hissettin?" diye soran karakterimiz "Hepsi ölmeyi hak etti. Biz onları öldürmeseydik onlar bizi öldürecek." cevabını alıyor. Oldukça sert ifadelerle yer verilen film, gerilim ve politik türlerde filmler seven izleyicilere hitap ediyor.

Filmin başrollerinden Kaan Yıldırım, aynı zamanda filmin yapımcılarından biri. Gelincik'in ilk yapımcılık deneyimi olduğunu dile getiren Yıldırım, ilk önce yalnızca oyunculuk teklifi aldığını, ancak hikâyeyi ve anlatım şeklini çok beğendiği ve kamera arkasına da en az oyunculuk kadar merakı olduğu için filmin yapımcısı olmaya karar verdiğini dile getiriyor. Projeye çok fazla emek verdiğini dile getiren Kaan Yıldırım, filmde Ayhan karakterini canlandırıyor. Ayhan karakterinin karanlık yanını ilgi çekici bulan Yıldırım, filmde Karadayı rolünü canlandıran Ahmet Mümtaz Taylan ile karşılıklı oynamaktan da büyük keyif almış. Bir iç hesaplaşmanın olduğu filmde çok az diyalog olduğunu ve bunu canlandırmanın farklı bir deneyim olduğunu dile getiren Kaan Yıldırım, Ayhan karakterinin daha önce oynadığı hiçbir

karaktere benzemediğinin altını çiziyor. Kaan Yıldırım, verdiği röportajda polis memuru Ayhan karakterini ve kendisini filme çeken yanı şöyle anlatmıştı: "Ayhan, cinayet işleyen bir polis. Karanlık bir hayatı var... Yaptıklarının bedelini çok ağır bir şekilde ödeyeceğini bilmeden birçok cinayet işlemiş. Gün geliyor ve yaptıklarının sonuçlarıyla yüzleşiyor. Bir bedel ödemesi gerekiyor. Aslında bir vicdan yolculuğu izletiyor bize. Beni en çok çeken kısmı, o vicdan yolculuğuydu."

Filmde Karadayı rolüyle karşımıza çıkan Ahmet Mümtaz Taylan, başından beri projenin içinde olduğunu ve filminin bir parçası olmaktan keyif aldığını, Karadayı karakterinin gerçek hayattaki karakterler gibi gri olduğunu, eksik taraflarının olmasının kendisini cezbediğini belirtti.

Kaan Yıldırım ve Ahmet Mümtaz Taylan'ın başrollerinde olduğu filmin diğer oyuncularını ise Hande Doğandemir, Bülent Emrah Parlak, Nilperi Şahinkaya, Eray Özbal, Mehmet Ali Kaptanlar, Yıldırım Bayazıt, Bulut Akkale, Cansu Karakartal, Bade Naz Doğan. Filmin başrollerinden Ahmet Mümtaz Taylan, Gelincik filmindeki Karadayı rolüyle 57. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülünün sahibi oldu. Tüm kadrosunun üstlerine düşen görevi başarıyla gerçekleştirdiği film, oyuncularından güç alan yapımlardan. Son yıllarda iyi film ve dizilerde başarılı

performanslar sergileyen Ahmet Mümtaz Taylan'a genç kuşağın başarılı isimlerinin eşlik ettiği Gelincik filminin görüntü yönetmenliğini Tufan Kılınç yaptı. Filmin müzikleri ise Redd grubundan tanıdığımız Doğan Duru'nun imzasını taşıyor. Doğan Duru sinemaya yabancı bir isim değil. Kendisini daha önce Çağan Irmak'ın 2010 yapımı filmi "Prensesin Uykusu" filminde konuk oyuncu olarak görmüştük. Ayrıca Redd grubu filmin müziklerini de yapmıştı.

Gelincik'in çekimleri tüm dünyayı derinden sarsan ve sarsmaya devam COVID-19 salgınına denk geldi. Kalan çekimler, sağlık önlemleri alınarak geçtiğimiz günlerde tamamlandı ve film vizyona girmek için hazırlandı. **APM**

ORÇUN

"SİNEMANIN TEK BİR TÜRDEN İBARET OLMASI GEREKTİĞİNE İNANMIYORUM"

BENLİ

2012 yapımı **"Bu Son Olsun"** ile ilk yönetmenlik deneyimini elde eden Orçun Benli, bu sene başrollerini Ahmet Mümtaz Taylan ile Kaan Yıldırım'ın paylaştığı **"Gelincik"** filmiyle yeniden izleyici karşısına çıkıyor. Kendisiyle kariyeri ve son filmi hakkında sohbet ettik.

Büşra BAYAR
busrabayar07@gmail.com

"Gelincik"ten önceki tüm işleriniz komedi ağırlıklı, ancak türler arasında dolanan bir yapıya sahip. Son filminizi sadece gizem-suç kategorisine koymak güç değil zannediyorum. "Gelincik", türü itibarıyla da daha yeni bir iş, filmografiniz içerisinde. Sizin değerlendirmeniz nedir?

Sinemanın tek bir türden ibaret olması gerektiğine inanmıyorum. Dolayısıyla çektiğim filmler de farklı türlere sahip. Hatta yazdığım ve çektiğim komedi filmleri de alt türlere dağılıyor. Mesela "Bu Son Olsun" bir politik komedi örneği, "Gulyabani" ise korku-komedydi. Gerilim türü, uzun zamandır yapmak istediğim bir türdü

ve "Gelincik" filmi buna çok uygundu.

Sektörde yapımcı ve senarist kimliğiyle de ön planda olan Şükrü Üçpınar ile daha önce "Bu Son Olsun", "Gulyabani", "5 Dakkada Değişir Bütün İşler" gibi birçok projenizde birlikte çalıştınız. "Gelincik"ın de hikayesini birlikte kaleme aldığınız biliniyor. Sinema bir ekip işi şüphesiz, ancak senaryo yazım süreci hep tartışmalı olmuştur. Birlikte bir hikayeyi ete kemiğe büründürmenin ve senaryo yazma sürecinin avantajları ve dezavantajları nelerdir size göre? İki kişinin bir üretimde bulunması genelde zor ve içinde birçok dezavantaj

barındırıyor, ama bu bizim için geçerli değil. Şükrü Üçpınar ile dersane günlerinde tanıştık. Sinema yapma hayalini o zamanlar kurmaya başladık. On yedi yaşından beri birçok zorluğu birlikte atlatarak bugüne geldik. Ben daha bir fikir ortaya atarken ne demek istediğimi anlayıp tamamlayan bir ortağım var. Bu, aynı şekilde benim için de geçerli. Aynı dünya görüşüne sahip olmak bunu çok besleyen bir şey bence.

Özellikle ilk filminiz "Bu Son Olsun"da, daha sonra "Gulyabani"de, "Beş Dakkada Değişir Bütün İşler"de hep bir grup arkadaşın hikayesine tanıklık

ediyoruz. Bir grup insanı takip ediyor olmak ile yalnızca bir karakteri takip ediyor olmak, hem izleyici hem de filmin yaratıcıları için farklı deneyimler. İlk defa yalnızca bir karakteri merceğe almak istemenize sebep olan bir şey var mı?

Özel bir nedeni yok. Başta da söylediğim gibi hikaye kurmaya başlayınca kendiliğinden yolunu buluyor. Örneğin “Bu Son Olsun”, birbirinden farklı bir grup insanın, sokak şartlarında bir araya gelip birbirini tamamlayarak yaşam mücadelesi veren karakterlerin hikayesiydi. “5 Dakkada Değişir Bütün İşler”de mahalleden arkadaş olan üç kişinin bir gece başından geçenler konu ediliyordu. Hayatta da böyle değil mi? Ancak “Gelincik”te olaylar biraz farklıydı. Bu sefer bir karakterin yolculuğuna, bu yolculuğun nedenlerine ve sonuçlarına şahit oluyoruz. Ayhan bizim çok yakından tanıdığımız bir karakter aslında ve kendince kafasının çok net, motivasyonlarının çok belirgin olduğunu sanıyor. Ancak hayat, ona

öyle olmadığını gösteriyor ve çok büyük bir dönüşüm yaşıyor.

“Bu Son Olsun” 12 Eylül askeri darbesini arka planına almış bir dönem filmiydi. Tam 8 sene sonra beyazperdeye taşıdığımız “Gelincik” de 90’ların karanlık ve politik atmosferi üzerine kuruluyor. Türkiye’nin siyasi tarihini arkasına alarak ele aldığımız bu iki projenizin herhangi bir aşamasında yaşadığımız zorluklar var mıydı?

En büyük zorluğu, bugüne kadar işlenmemiş süreci işliyor olmamız. 90’ları anlatmak bir de polisin gözünden anlatmak bıçak sırtı bir iş. Çok fazla sorumluluğu var. Bu nedenle senaryo oluşum evresi çok uzun sürdü ve hikayenin üzerine çok konuşulduğu bir süreç oldu. Onun dışında yazarken bir zorluk yaşamadık. Ancak bu tarz işler bitip seyircinin önüne çıktığında asıl zorluk başlıyor. Anlattığımız hikâyeye ve karaktere başka açılardan bakan, yaklaşan insanlar olacak. Biraz kafa yorup okuma yapmayı gerektiren bir iş. Bizim

ülkemizde pek yapılmayan bir durum yani. Bu bakımdan anlatılan hikaye izleyenin bakış açısı, niyeti ve doluluğu oranında anlamını bulacak. Sonuç olarak biz filmi üretip gösterime sunduğumuz an bizden çıkıyor. O artık seyircinin filmi oluyor.

“Gelincik” –ilk bakışta- geçtiği mekan, yalnızlık, bireysel sanrılar açısından biraz Pelin Esmer yönetmenliğindeki “Gözetleme Kulesi”ni ve biraz da Emre Yeksan’ın 2 sene evvel izlediğimiz “Yuva” filmini anımsatıyor. Tür ve hikayeler bakımından bu yapımlarla çok büyük benzerlikler taşıyor olsa da sosyal hayattan izole, kendi başına kalmış karakterlerin birbirleriyle ortak bazı yanları var diyebilir miyiz? Son zamanlarda Türkiye sinemasında sık sık karşılaştığımız bu doğaya sığınma, bireyselleşme gibi hallerin, kavramların filminizdeki yerinden biraz bahseder misiniz?

“Gelincik” bahsi geçen filmlerle ilk bakışta insanların gözünde

benzerlikler gösterse de ciddi anlamda bu örneklerden ayrılıyor. Evet, “Gelincik” de dahil, bütün bu örneklerde biçim ön plana çıkıyor. Ancak “Gelincik”te öz ve biçim eşit oranda ilerliyor. Yabancılaşma filmin ana omurgasını oluşturuyor. Karakter, kendi perspektifinden bakıyor. Onun bildiği kadar gerçeğin kırıntılarını toplamaya çalışıyoruz. Ancak sadece karakterin bakış açısında kalmayıp finale doğru nesnel gerçekliğe ilerleyen bir yol izliyor. Bireyselleşme gibi sağlıklı bir bakış açısına sahip değil, tam tersine finalinde toplumcu bir önermede bulunuyor. Tüm bu özellikleriyle “Gelincik”, modernist estetiğe sahip bir film.

Önceki projelerinizde de hep Türkiye’nin önemli oyuncularıyla çalıştınız. Bu isimlerin arasında Cüneyt Arkın bile yer almakta. “Gelincik”te ana karakterlerden biri de yine çok değerli aktörlerimizden Ahmet Mümtaz Taylan. Böylesine büyük isimlerle birlikte çalışmanın bir yönetime sunduğu ayrıcalıklar ve dezavantajlar nelerdir sizce?

Eğer işinize hakimseniz dezavantaj oluşturacak bir şey değil. Aksine inanılmaz avantajları var bir yönetmen için. Ahmet abiyle ve Kaan ile çalışmak güzel bir deneyimdi. Karakterleri çok doğru yorumladılar, şaşırtıcı derecede iyi okudular. Kaan’ın müthiş içgüdüleri olduğunu

düşünüyorum. Tüm oyuncularına çok teşekkür ederim.

“Gelincik”in, 8. Boğaziçi Film Festivali’nde gösterileceği ve Altın Yunus için yarışacağı duyuruldu. Bunun yanı sıra filminizi başka yerel festivallere ya da uluslararası festivallere yollama fikriniz var mı?

Uluslararası festivallerin bazılarına yolladık haber bekliyoruz. Umarım çok kişiye ulaşacak bir yolculuğu olur filmin.

Röportaj yaptığımız hemen her isme sorduğumuz sorular bölümüne geldi sıra. Türkiye sinemasında en beğendiğiniz 3 film ve 3 yönetmen neler ve kimlerdir?

Susuz Yaz, Kibar Feyzo, Umut Metin Erksan, Ertem Eğilmez, Şerif Gören.

Film yönetmek eminiz sizin için de çok keyiflidir. Fakat yapım

sürecinde sizi en fazla zorlayan bir aşama vardır muhakkak. Hangisi?

Yapım öncesi, yapım ve yapım sonrası aşmanız gereken birçok zorluk çıkıyor karşınıza, ama bizim işimiz bu zorlukları aşmak. Başka yolu yok. Ama evet, şunu söylemek gerek: Bu iş çok keyifli ve konuştuğumuz zorluklar da finalde keyfin daha büyümesini sağlayan unsurlar.

Daha önce çeşitli dizi projelerinde yardımcı yönetmen olarak yer aldığınızı biliyoruz. Dizi sektöründe de bulunmuş bir yönetmen olarak dizi mi, sinema mı?

İkisi bir taraftan çok farklı disiplinlere sahip gibi görünse de aslında kardeşler. Burada projenin gücü öne çıkıyor. Çok iyi bir diziyi, yapmış olmak için yapılan bir filme ve çok iyi bir filmi de elbette prime time’da zaman doldurmak için yapılan ortalama işlere tercih ederim. **APM**

BİR BERLİN MASALI UNDINE

Burada zaman kırılıyor, yapılar yıkılıyor, nesneler düşüp parçalanıyor; insanlar ise *lanetlerden payını alıyor*.

Neslihan İMAMOĞLU
imamogluneslihan@gmail.com

"Toter Mann" (2001), "Barbara" (2012), "Yüzündeki Sır" (2014) ve "Transit" (2018) ile tanıdığımız

Christian Petzold'un yazıp yönettiği son film "Undine" (2020) dünya prömiyerini Berlin Film Festivali'nde yapmıştı. Türkiye'de Goethe-Institut işbirliğinde düzenlenen ve Alman sinemasından güncel, başarılı örnekler sunmayı amaçlayan Kino 2020 programı kapsamında Ina Weisse ve Ulrike Ottinger'in filmleri ile birlikte gösterilen "Undine", 13 Kasım'da vizyona giriyor. Öncesinde ise 9-20 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek olan 39. İstanbul Film Festivali'nin Filmekimi Galaları programında festival takipçileri ile buluşacak.

Bir önceki filmi "Transit"te tarihi bir hikâyeyi günümüze taşıyan, "Yüzündeki Sır"da (Phoenix) küllerinden doğan anka kuşu mitini, toplama kampından kaçmayı başarıp yeni bir yüz ile evine dönen bir kadın üzerinden anlatan Petzold, bu filmde de zaman ve mekânla oynayıp, gerçekler ve masalları birbirine katıyor. Petzold, Friedrich de la Motte Fouqué'nin Türkçede de çevirisi olan "Undine" adlı novellasından (1811) Tchaikovsky'nin "Undina" isimli operasına

(1869), Hans Christian Anderson'un "Küçük Deniz Kızı" masalından (1836) Jean Giraudoux'nun "Ondine" (1939) oyununa kadar birçok esere konu olan su perisi Undine'yi günümüz Berlin'inde karşımıza çıkarıyor. Berlin hikâyesinin geçtiği bir set olmaktan çok öte Undine gibi filmin ana karakteri oluyor. İsmi "bataklıkta kuru bir yer", "bataklık" gibi anlamlara gelen ve nehir kenarında bir balıkçı köyü olarak kurulan Berlin; adını "su" ve "dalga"dan alan Undine ile bütünleşiyor.

Denizlerde ve göllerde yaşayan güzel Undine ancak bir faniye aşık olursa karaya çıkabilecektir ama tek bir şartla: sadakat. Eğer sevgilisi tarafından aldatılırsa onu öldürerek suya geri dönmek zorundadır. Petzold'un Undine'si Undine Wibeau

Berlin'de yaşar, kentin tarihini bilir ve bilgilerini her gün "Berlin Kent Modelleri" sergisi üzerinden turistlere anlatır. Mesaisi başlamadan önce kafede sevgilisiyle otururken gördüğümüz Undine, "Gidemezsin, beni terk edersen seni öldürmek zorunda kalırım" der ve karşısındaki ona artık bu saçmalıkları bırakması gerektiğini söyler. Undine, terk edilirse yaşayamayacaktır, terk edilirse öldürmek zorunda kalacaktır. Suyun çağrısını duyması, Christoph ile karşılaşması ile efsanenin boyutu değişir. Yeni bir aşk, laneti ortadan kaldırabilir mi?

Petzold, Undine mitini bugüne taşımakla kalmıyor, Berlin'in kentsel tarihini de tersine ve parçalı bir akışla anlatarak zamanla oynuyor. Berlin Mitte'de, kentin merkezinde başlayan filmde karakterlerle birlikte kentin sokaklarını geziyoruz ve Undine'dan kentin tarihini dinliyoruz. Nasıl ki kente ortasından dahil oluyorsak tarihini de ortasından dinlemeye başlıyoruz. 90'lardan, duvarın yıkıldığı Doğu ve Batı Berlin'in birleştiği zamandan başlıyor; sonra geriye doğru gidiyor: Alman Demokratik Cumhuriyeti'nin sosyalist kent idealiyle yaptığı planları görüyoruz. Ardından "Berlin'in kökenlerine bakmalıyız" diyen Undine'nın sesiyle daha da geriye gidiyoruz: kentin kökenine. Kent de

Undine da sudan geliyor.

İlk bakışta, daha önce benzerleri yapılan bir modern masal ya da kıskançlık, güven, sadakat gibi kavramlar üzerine bir aşk hikâyesi gibi gözükten film; Berlin'in tarihini katman katman soyuyor. Burada zaman kırılıyor, yapılar yıkılıyor, nesneler düşüp parçalanıyor; insanlar ise lanetlerden payını alıyor. Film boyunca ikilikler, görsel imgeler ve anlatı üzerinden bir araya geliyor: Undine ve Berlin, su ve kara, kent modelleri ve kentin sokakları, insan figürleri ve bedenler, öz ile temsil, rüya ile gerçek, yapım ve yıkım, yıkım ve yeniden inşa, form ve işlev... Undine, kentin tarihini anlatırken modern mimarinin "form işlevi izler" söylemini boşuna hatırlatmıyor: İnsan bedenindeki bir su perisinin bu çağda yeri var mıdır?

Petzold filmleri, konu ve temaların ele alınış biçimlerinin yanı sıra oyuncu performansları ile de öne çıkıyor. Nina Hoss ilk akla gelenlerden biri olmak üzere daha önce çalıştığı isimlerle çalışmayı seven Petzold, bu filmde de başrolleri "Transit" filmindeki ikiliye veriyor: Paula Beer ve Franz Rogowski. Paula Beer, Undine rolüyle Berlin Uluslararası Film Festivali'nde en iyi kadın oyuncu ödülüne layık görüldü. Beer, 2016 yılında "Frantz" filmindeki performansı ile en iyi genç kadın oyuncu ödülünü de almıştı. Christoph rolüyle izlediğimiz Franz Rogowski'yi ise yakın zamanda "Transit"ten biliyor olsak da 2015 yılında Berlin sokaklarında çekilen bir başka filmde,

Sebastian Schipper'in tek planda çektiği "Victoria"da (2015) karşımıza çıkmıştı. Terrence Malick'in "Gizli Bir Yaşam" (2019), Michael Haneke'nin "Mutlu Son" (2017) filmleri de yer aldığı işler arasında. Undine'da ayrıca Maryam Zaree (Monika), Jacob Matschenz (Johannes), Anne Ratte-Polle (Anna) gibi isimler de yer alıyor. Anne Ratte-Polle'yi yakın zamanda Ilker Çatak'ın yönettiği ve İstanbul Film Festivali'nin online seçkisinde yer alan "Söz Senettir" (2019) filminden hatırlayanlar olacaktır.

Birçok adaylığı ve ödülü olan yönetmenin neredeyse tüm filmleri Alman Film Eleştirmenleri Derneği tarafından en iyi filme aday gösterildi ve bunlar arasında "Barbara" (2012), "Jerichow" (2008), "Gespensster" (2005) ve "Die innere Sicherheit" (2000) en iyi film ödülü'nün sahibi oldu. Uluslararası festivallerde de dikkat çeken Petzold, 2005'te "Gespensster", 2007'de "Yella", 2012'de "Barbara", 2018'de "Transit", 2020'de ise "Undine" ile Berlin Uluslararası Film Festivali'nde Altın Ayı'ya aday gösterildi. Henüz bu festivalde Altın Ayı sahibi olamadıysa da "Barbara" ile Gümüş Ayı, "Wolfsburg" ve "Undine" ile FIPRESCI ödülü aldı.

Yönetmeniyle, oyuncularıyla, konusuyla ve ödülleriyle merak uyandıran "Undine", kent ile ilişkimizi yeniden düşündüğümüz bu günlerde Berlin denince akla gelen yapımların yanına eklenecek gibi gözüküyor. **APM**

ASLA BÜYÜMEYECEĞİZ

WENDY

Senelere meydan okuyan **Peter Pan** hikayesini 7. kez beyazperdede izliyoruz. Ancak bu fantastik serüvene bu sefer **Wendy**'nin perspektifinden tanıklık ediyoruz.

Büşra **BAYAR**
busrabayar07@gmail.com

Bilinen en eski kahramanlardan biri, Peter Pan. Büyümeyen çocuk olarak da bilinen bu kurgusal karakter, ilk olarak İskoç oyun ve roman yazarı J. M. Barrie tarafından yaratılmıştı.

1904 yılında sahnelenmeye başlanan hikayeyi 1911'de roman haline getiren yazar, hikayesini "Peter Pan ve Wendy" ismiyle yayınladı. Büyümek istemeyen yaramaz çocuk Peter Pan'ın "Varolmayan Ülke" şeklinde Türkçeleştirilen Neverland'de yaşadığı maceraları konu alan hikaye, 20. Yüzyılın başlarından beri bir sürü çocuğun en sevdiği serüvenlerden biri. Peter Pan'ın "Kayıp Çocuklar" çetesi ve peri Tinker Bell ile birlikte Korsan Hook ve mürettebatıyla mücadelesine tanıklık ettiğimiz bu hikayede kahramanımıza Kızılderili bir prenses olan Kaptan Lily ve kabilesi de eşlik eder. Kitapta Kızılderililerin oryantalist bir bakış açısıyla barbar bir topluluk olarak resmedilmesi çok fazla eleştirilmesine sebep olmuştur. Irkçılık suçlamalarıyla karşı karşıya kalan hikaye için araştırmacıların birçoğu, "Kaleme alındığı dönem ve şartları göz önünde bulundurularak incelenmeli" açıklamasını

yapmıştı. Zaten kitabın güncel versiyonlarında bu problemle karşılaşmadığını da belirtmek gerek.

Temelinde çocuk kalmanın, masumiyetin ve cesaretin önemini vurgulayan Peter Pan, tarih boyunca birçok kez beyazperdeye uyarlandı ve ekranlarda izleyicisiyle buluştu. Bunlardan ilki 1924 senesinde Herbert Brenon tarafından çekilen sessiz film. Daha sonra Disney tarafından animasyon şeklinde bir başka "Peter Pan" filmi izleyicisiyle buluştu. Çekilenler arasında belki de en popüler olan bu yapım, 1953'ün en beğenilen çizgi filmlerinden biriydi. Daha sonra 1989 yılında başlayıp 1993'te yayın hayatı biten, 4 yıllık bir ekran ömrü olan "Peter Pan ve Korsanlar" çekilmişti. Uzun soluklu bir geçmişe sahip bu animasyon, Türkiye'de de Show TV kanalında yayınlanıyordu. 1991 senesinde ise başarılı yönetmen Steven Spielberg bir başka Peter Pan hikayesini

beyazperdeye taşıdı. Orijinal Peter Pan hikayesinin devamı niteliğindeki "Kanca"nın oyuncu kadrosunda Dustin Hoffman, Robin Williams, Julia Roberts, Maggie Smith gibi birbirinden önemli isimler yer alıyordu. 5 dalda Oscar adaylığı bulunan yapım, buradan eli boş döne de Peter Pan filmleri arasında en başarılı bulunanlardan biri. "Peter Pan Varolmayan Ülke" de 2002 yılında Robin Budd tarafından beyazperdeye taşındı. Disney çizgi dizi serisinden 9 sene sonra bu sefer aynı hikayenin filmi çekilmiş oldu. Hemen bir sene sonra, romanın 100. senesi olduğu için P. J. Hogan bir yeni "Peter Pan" filmi izleyicisiyle buluşturdu. 2000'li yıllar Disney'in yeniden Peter Pan hikayelerine odaklandığı zamanlardı. Daha çok peri Tinker Bell'e odaklandığı animasyon ve 4 sezon süren, 2011 yapımı "Peter Pan: Var Olmayan Ülkenin Korsanları" bu dönemin ürünleriydi. Daha sonra bilinen 6. Peter Pan filmi "Pan", Joe Wright yönetmenliğinde ekranlardaki yerini aldı. Oyuncu kadrosunda Levi Miller, Hugh Jackman gibi isimlerin bulunduğu yapımdan tam 5 sene sonra, farklı bir perspektifle ve yeni bir solukla bir asırdan fazla bir süredir hayatımızda olan hikaye yeniden ele alınıyor.

Yazar J. M. Barrie, yarattığı bu

hikayenin ana karakterine, tanıdığı bir çocuktan ilham alarak Peter Pan ismini vermişti. Peter Pan'ın arkadaşı olan Wendy adını da kendisi yaratmıştı. Bu kurgusal karakterin ismi zamanla o kadar çok beğenildi ki birçok insan yeni doğan kız çocuklarına bu adı vermeye başladı. Wendy, Peter Pan'ın kendi macerasına ortak ettiği küçük bir kız çocuğu olarak çıkar karşımıza. Bu karaktere daha önceki projeler arasında en çok 2003 yapımı olan "Peter Pan" filminde odaklanılmıştı. Baskıcı ve otoriter ailesiyle yaşayan Wendy'nin özgürleşmesi yolundaki ilk adımlarını izlediğimiz bu film bizi yine Peter Pan'ın fantastik dünyasına davet diyordu. Bu yıl yeniden karşımıza çıkan Peter Pan hikayesinde ise odak noktamız tamamen Wendy oluyor.

Benh Zeitlin tarafından 7. Kez sinemaya uyarlanan bu projede de ana karakter Wendy olarak karşımıza çıkıyor. Wendy, annesi ve iki erkek kardeşiyle birlikte Güney'de, kırsal bir bölgede yaşamaktadır. Evleri demiryoluna oldukça yakın bir noktadır. Bir gece anneleri Wendy ve kardeşlerine hayat hikayesini anlatır, aile kurmak için hayallerinden vazgeçmek zorunda kaldığından bahseder. Bunun üzerine Wendy, yetişkin bir kadın olduğunda kendisini nelerin beklediğini merak edip sorgulamaya başlar. Küçük kız, pencereden dışarıyı izlerken geçen trenin üstünde küçük bir çocuk görür. Bu çocuk Peter'dır ve Wendy'yi kendi seyahatine eşlik etmesi için trene davet eder. Wendy ve onun gibi pencereden dışarıyı izleyen çocuklar da daveti geri çevirmez ve Peter Pan ile birlikte büyük bir maceraya ilk adımlarını atmış olurlar. Bir noktada Peter her birini nehre atar ve Cudjoe Head isimli bir çocuk onları tropik bir adaya götürür. Böylece Wendy ve diğerleri, Neverland'ın büyüü dünyasıyla tanışır. Yeni çocuklar, adada hâlihazırda var olan çocuklar ile bu fantastik yer arasında ruhsal bir bağın olduğunu öğrenirler. "Anne" olarak isimlendirdikleri bu adanın ruhuna inanan çocukların asla yaşlanmadığını, hep çocuk kaldığını keşfeden Wendy ve diğerleri, yeni yaşamlarına ve bu yaşamın heyecan verici yanlarının yanı sıra kurallarına da uymaya başlarlar. Ancak aralarından bazılarının adanın

kutsal ruhuna inanmayı bırakmasıyla işler çığırından çıkar. Anne'ye inanlar ile inanmayıp yaşlananlar arasında büyük ve zorlu bir macera başlar.

Hikaye sebebiyle filmin kadrosu, ağırlıklı olarak çocuk oyuncularından oluşur. Bu oyuncuların hemen hepsi daha önce herhangi projede yer almamış deneyimsiz isimler. Yapım, Wendy'ye hayat veren Devin France'in yer aldığı ilk sinema filmi olmasına rağmen minik aktris, son derece başarılı bir performansla karşımıza çıkıyor. Henüz 12 yaşında olan isim, buradaki başarısından sonra beyazperdenin aranan yüzlerinden biri haline gelecektir. Meşhur Peter Pan'ı ise 10 yaşındaki Yashua Mack canlandırıyor. Afrikalı çocuk oyuncu, seçmelere katılan 1500 kişi arasından seçiliyor. Böylece Peter Pan karakterine, tarih boyunca ilk kez siyah bir çocuk hayat vermiş oluyor. Bu vesileyle geçmişte hikaye için yapılan ırkçılık suçlamaları kırılmış oluyor. Ancak yönetmen Zeitlin, bu amaçla Yashua ile çalışmadığını, yaptığı bir açıklamada belirtiyor. Kendisinin "Bu çocuğun karaktere dönüştüğünü görmek hayatımda, şimdiye kadar yaşadığım en şok edici şeylerden biriydi. Nasıl bir performans sergilemesi gerektiğini hemen anladım." sözleri, küçük aktörün oyunculuk konusundaki yeteneğinin göstergesi.

“Hikaye sebebiyle filmin kadrosu, ağırlıklı olarak çocuk oyuncularından oluşur. Bu oyuncuların hemen hepsi daha önce herhangi projede yer almamış deneyimsiz isimler.”

Wendy'nin erkek kardeşlerinden Douglas Darling'e Gage Naquin, James Darling'e ise Gavin Naquin hayat veriyor. "Wendy", gerçek hayatta da kardeş olan Naquin ikilisinin de yer aldığı ilk proje olarak biliniyor. Ahmad Cage, Romyri Ross, Krzysztof Mejn gibi isimler de kadroda yer alanlar arasında. 10 ila 15 yaş arasındaki bu oyuncular, senelere meydan okuyan hikayenin başarıyla altından kalkıyorlar.

Bu noktada yönetmen Benh Zeitlin'in oyuncu yönetimini de takdir etmek gerek. 2012'de izlediğimiz, yönetmenin ilk uzun metrajı olan "Düşler Diyarı"nda elde ettiği deneyiminin etkisi oldukça fazladır diye düşünmemek elde değil. Yine 6 yaşında bir çocuğun dünyasını izlediğimiz yapımda, başroldeki Quvenzhané Wallis'in performansı dilden dile dolaşmıştı çünkü. Ayrıca Zeitlin bu ilk filmiyle dünya çapında büyük bir başarı da elde etmişti. 4 dalda Oscar'a aday gösterilen yapım, buradan eli boş dönse de 2 kategoride Sundance'den, 4 kategoride de Cannes Film Festivali'nden ödül almayı başarmıştı. 8 senelik aradan sonra yeni hikayesiyle yeniden izleyiciyle buluşan isim, bu projesiyle de birçok film festivalinin konuşulan yönetmenlerinden biri olacaktır. **APM**

YAŞ, GİZEM VE ARAYIŞ FİLMİ

LETHIM GO

Torunlarını bulabilmek uğruna gizemli bir yolculuğun içine düşen bir çiftin hikayesinin anlatıldığı **Let Him Go**, pandemi sürecinden nasibini alan bir başka proje oldu. Başrollerini **Kevin Costner** ile **Diane Lane**'nin paylaştığı film, roman yazarı Larry Watson'ın hikayesini beyazperdeye taşıyor.

Çağla OKUTAN
caglaokutan17@gmail.com

B

irçok film açısından 2020 trajik bir sene olsa da hâlâ vizyon tarihini bekleyen filmler var. “Let Him Go” da bu yapımlardan biri. Yakın zamanda vizyona girmesi planlanan filmin başrolü ise Kevin Costner’da. Kevin Costner, 65 yaşında olmasına rağmen yine göz dolduran bir performansla izleyenlerin karşısına çıkıyor.

“Let Him Go”, sevilen bir yazar olan Larry Watson’ın kaleminden çıkan bir hikaye. Oğullarını kaybeden çiftin, başka bir aile yanında kalan torunlarına ulaşma sürecini ele alıyor. Emekli bir şerif olan George ile eşi Margeret, torunlarını bulmak adına eyalet değiştirirken başlarına gizemli birçok olay gelir.

Roman uyarlaması filmin çekimleri geçtiğimiz sene tamamlanmıştı. 2019’un Şubat ayında Kanada’da çekimleri başlayan “Let Him Go”nun cast çalışmaları, çekimler başladığında bile devam ediyordu.

Filmin yapım şirketi ise Mazur / Kaplan

Company. Bu şirketin en önemli filmleri ise “Nim’s Island” (Macera Adası), “One Christmas Eve”, “The Man Who Invented Christmas”, “The Guernsey Literary and Potato Peel Pie Society” (Edebiyat ve Patates Turtası Şirketi). Şirket, kitap uyarlaması filmleri beyazperdeye taşımasıyla diğer yapım şirketlerinden ayrılıyor ve böylece Amerika’daki film endüstrisinde farklı bir noktada konumlanıyorlar.

Filmin yönetmenliğini, 56 yaşındaki isim Thomas Bezuch üstlendi. Thomas Bezuch’un filmografisinde ilk olarak 2000 yılında çekilen “Big Eden” isimli yapım dikkat çekiyor. Bu projesinden beş yıl sonra “The Family Stone” filmini çeken yönetmen, 2011 senesinde Selena Gomez, Leighton Meester gibi popüler isimlerin oynadığı “Monte Carlo”nun yönetmenliğini üstlendi. Mazur / Kaplan şirketine çalışmaya başladıktan sonra ise “The Guernsey

Literary and Potato Peel Pie Society”yi çeken isim, son olarak “Let Him Go”nun yönetmen koltuğunda oturdu.

Filmin başrol oyuncusu Kevin Costner’ın büyük bir sinema geçmişi olduğu zaten bilinmekte. Dünyaca tanınan ve sevilen oyuncu, sinema kariyerine seksenli yılların başlarında başlamıştı. Bu yıllarda yer aldığı sayısız projeden sonra, 1987’de, Brian de Palma’nın unutulmaz filmi olan “The Untouchables” (Unutulmazlar) da Eliot Ness karakterine can veren Kevin Costner; Sean Connery, Andy Garcia, Robert De Niro, Richard Bradford gibi usta oyuncular ile çalışmıştı. The Untouchables filmi, kendisinin sinema kariyerinin kilometre taşlarından biri oldu ve sonrasında daha ciddi roller almaya başladı. 1992’de, sevilen ve unutulmayacak şarkıcı Whitney Houston ile “The Bodyguard” filminde oynayan aktör, kariyerine ikonik bir film daha eklemiş oldu. Hemen ardından, çok derinlikli bir karakter olan ve günümüzde halen sevilip film eleştirmenlerince önerilen film, “A Perfect World”de (Kusursuz Dünya) boy göstermişti. “A Perfect World” filminde hayat verdiği Butch karakteriyle ve o zamanın çocuk oyuncusu olan T.J. Lowther ile karşılıklı oyunları ile hafızalara kazındı.

Kariyerinde sayısız usta isimle çalışan Kevin Costner’ın, film yapımcılığına soyunduğu işler de olmuştu. Bunlardan biri de 1995’te başrolünü üstlendiği “Waterworld” (Su Dünyası) filmi idi. Film, post-apokaliptik bir evreni anlatıyordu ve epey tartışmalı bir vizyon süreci geçirmişti.

Kevin Costner’ın yönetmenlik kariyeri ise “Dance with Wolves” filmi ile taçlanmıştı. “Dance with Wolves” (Kurtlarla Dans) ile En İyi Yönetmen Oscar’ı ve aynı zamanda senenin En İyi Filmi Oscar’ını kazandı.

Kevin Costner’ın kariyerinde, oyuncu olarak yer aldığı, göze çarpan filmler: “JFK”, “The Postman” (Haberci), “Robin Hood: Prince of Thieves” (Robin Hood: Hırsızlar Prensi), “Molly’s Game” (Molly’nin Oyunu), “Rumor Has It...” (Gerçek Dedikodu), “3 Days to Kill” (Son Üç Gün).

“Let Him Go”da Kevin Costner’a, Diane Lane gibi tanıdık bir isim eşlik ediyor. Lane, Kevin Costner ile DC yapımı “Man of Steel” (Demir Adam) ve “Batman v Superman: Dawn of Justice” (2016) projelerinde birlikte rol almıştı. Bu filmlerde karı kocayı oynayan isimler, “Let Him Go”da da kamera

karşısına yeniden karı koca rollerinde çıkıyorlar. Filmde, Margaret Blackledge karakterine hayat veren başarılı aktris, 2002 senesinde “Unfaithful” (Sadakatsiz) filmindeki Connie Summer adlı karakteri ile Oscar’a aday olmuştu.

Diane Lane’in rol aldığı göze çarpan diğer yapımlar ise “Under the Tuscan Sun” (Kızgın Güneş), “Inside Out” (Ters Yüz), “The Outsiders” (Dışlanmışlar), “House of Cards”, “Bonjour Anne”, “Cinema Verite” gibi bir listeden oluşuyor.

Usta İngiliz oyuncu Lesley Manville de filmde Blance Weboy karakterine can veriyor. Lesley Manville, Üç Oscar ödülüne sahip olan Daniel Day-Lewis’in başrolünde oynadığı, 2017 yapımı film “Phantom Thread” ile asıl tanınırlığını elde etti. “Another Year” (Ömrümüzden Bir Sene), “Maleficent” (Malefiz), “Topsy-Turvy” (Karmakarışık), “A Christmas Carol” (Tuhaf Bir Yılbaşı Öyküsü), Spike Island, Romeo & Juliet, Ordinary Love gibi projelerde de yer alan Lesley Manville, zamanının uzun soluklu dizisi olan “Poirot”te de konuk oyuncu olarak boy göstermişti.

Filmde Bill Weboy karakteriyle karşımıza çıkan isim Jeffrey Donovan oluyor. Jeffrey Donovan, Türkiye’de “Burn Notice” dizisindeki Michael Westen karakteri ile tanınıyor. “ Fargo” dizisinde de Doddg Gerhardt karakterine hayat veren aktör, Amerika’da dizi ve sinema kariyerini bir arada yürütebilen oyuncularından biri. “Sicario: Day of the Soldado”, “Changeling” gibi filmlerde de boy gösteren isim, 2017 senesinden beri dizilerde bulunmuyor ve sinema kariyerine ağırlık vermeye çalışıyor.

Filmde göze çarpan diğer oyuncularından biri Kayli Carter. Kayli Carter, 2019 senesinin sevilen televizyon filmlerinden olan ve gerçek hayattan uyarlanan “Bad Education” filminde de rol almıştı. Kendisi şimdilerde de “Mrs. America” dizisinde boy gösteriyor.

“Let Him Go”da Peter karakterini oynayan Booboo Stewart, günümüzün parlayan oyuncularından. 2020 senesinde toplamda 11 yapımda rol alan Stewart, döneminin başarılı çocuk oyuncularındandı ve “Twilight” serisi sayesinde de dünyaca tanınan bir isim olmuştu.

Ünlü filmlerin dağıtımıcısı Focus Features, “Let Him Go”nun da dağıtımıcılığını yapacak. Filmin ülkemizdeki dağıtımıcısı ise, UIP Türkiye. **APM**

Kevin Costner

Kevin Costner, günümüzde Hollywood dünyasının en sevilen usta oyuncularından. Bu sevgi, saygı da tesadüfi değil. Uzun yıllardır verilen uğraşın karşılığı. Çocukluğunda derslerden pek hoşlanmayan Kevin Costner, sporu ve sanatı çok seviyordu. Usta aktör, yedi yaşındayken izlediği **“How the West Was Won”** filminin çocukluğunu oluşturduğunu belirtiyor.

Çağla OKUTAN
caglaokutan17@gmail.com

California'da Pazarlama ve Finans okuyan Kevin Costner, üniversitenin son senesinde artık ne yapmak istediğine karar verebilecek durumdaydı. Bu dönem, oyunculuk ve dansçılık dersleri alan ve bununla ilgili etkinliklere katılan Kevin Costner'in bir şansı da eşi idi. Üniversiteden mezun olduktan sonra, Disneyland'da Cinderella olarak çalışan Cindy Silva ile evlendi. Balayından dönerken uçakta, dönemin en ünlü oyuncularından Richard Burton'ı gören Kevin Costner, Burton'ın kitabını bitirmesini bekleyip onunla tanışmak için bir fırsat yakalamaya çalıştı. Bu karşılaşma, Costner'in oyunculuk hedefine odaklanmasına iyiden iyiye zemin hazırladı. “Kariyerimin kilometre taşı” dediği Richard Burton'ın kendisine söylediği, “Mavi gözlerin var, benim de mavi gözlerim var. Bence sen de iyi bir noktada olacaksın.” sözünü hiç unutmadı. Bir yandan pazarlama ile uğraşan Kevin Costner, biriktirdiği paralar ile iyi bir oyunculuk kursuna gitti ve Hollywood'da da çevre edinmeye başladı.

Kariyerine, yetmişli yılların sonunda çekilen ve ancak seksenlerde yayınlanma fırsatı bulan “Hot Malibu Summer” isimli film ile başlayan Kevin Costner, 1983 senesinde çekilen “The Touch” (Stacey's Knights) ile de oyunculuk kariyerinde kararlı olduğunu gösteriyordu. Birçok otorite bu projeyi, Kevin Costner'in çıkış filmi olarak kabul eder.

Usta oyuncu, Amerika'da televizyon dünyasının en zirvede olduğu dönemlerde, reklam filmlerinde de boy gösteriyordu. Böylelikle bir yandan iyi para kazanmaya başlamıştı. O dönemler bir de “Testament” isimli filmde küçük bir rolü vardı. Film, nükleer bir soykırımı anlatıyordu. “The Big Chill” isimli filmde de oynayan Kevin Costner, şanssızlık neticesinde, filmin yönetmeninin final kurgusunda yer alamadı. Costner, yönetmen Lawrence Kasdan'ın arkadaşıydı. Döneminin en ünlü yönetmenlerinden olan Kasdan “Kutsal Hazine Avcıları”, “Vücut Isısı”, “Yıldız Savaşları: Bölüm 5” gibi filmleri yönetmişti ve “The Big Chill”den Kevin Costner'in sahnelerini çıkarmak durumunda kaldığından ona, ileriki tarihte yapacağı başka bir proje için söz verdi. “Silverado” işte bu sözün gerçekleştiği film ve Kevin Costner, bu filmde kilit rollerden birini oynadı.

Seksenli yıllarda irili ufaklı birkaç rolden sonra Kevin Costner, nihayet hayatının rolü ile

karşılaştı. Bu rol, öyle bir roldü ki üzerinden otuz yıl geçmesine rağmen insanlar tarafından unutulmadı. Brian De Palma'nın yönetmiş olduğu “The Untouchables”ta sinema tarihinin klasikleşmiş rollerinden biri olan Elliot Ness karakterine hayat verdi ve film otoritelerinin dikkatini çekti.

Aynı dönem, bir korku filmi olan “No Way Out”ta oynayan Kevin Costner, bu projeye de yıldız statüsüne ulaşmış oldu. Beyzbol temalı film olan “Bull Durham” ve “Field of Dreams” gibi filmlerle de artık A Sınıfı Film Oyuncusu idi.

1990 senesinde, yapımcı arkadaşı Jim Wilson'la ortak bir yapıım şirketi kuran (Tig Productions) Kevin Costner, ilk işi “Dance with Wolves”la büyük başarılar elde etti. Projenin aynı zamanda yönetmeni de olan usta oyuncu, En İyi Film ve En İyi Yönetmen ödülleri ile Oscar heykelticlerini evine götürdü. Film toplamda 12 Oscar adaylığı kazanmıştı ve kendisi, aynı zamanda filmin başrol oyuncusuydu.

“Dances with Wolves”un ardından “Robin Hood: Prince of Thieves” filminde oynayan aktör, bir Robin Hood klasiğiyle de tekrar sinema perdelerine dönmüştü. Doksanlı yıllar, Kevin Costner'in bir yıldız olarak en popüler olduğu zaman dilimi idi. Ardı ardına birçok filmde oynadı ve filmlerin yapımını üstlendi. Bu dönemki projelerden biri olan “JFK”deki oyunculugu ile otoritelerden iyi eleştiriler almıştı. 1992 senesinde, döneminin en popüler ve en çok ödül kazanan soul şarkıcılarından olan Whitney Houston ile “The Bodyguard” filminde başrol oynamıştı. Bu film, hem Kevin Costner hem de Whitney Houston için iyi birer dönüm noktasıydı ve filminden sonra ikisi de daha fazla ilgi gördüler. “The Bodyguard”, günümüzde hâlâ sevilen klasiklerden biri olarak önemini koruyor.

1993 senesinde, “A Perfect World” filminde Butch karakteri ile villain bir role hayat verdi. Bu filmde dönemin başarılı çocuk oyuncusu T. J. Lowther ile

çalışan Kevin Costner, yıldız oyuncular kadar, çocuk oyuncular ile de güzel bir ikili oluşturabileceğini göstermişti.

Lawrence Kasdan ile 1994 senesinde bir proje için tekrar bir araya gelen Kevin Costner, “Wyatt Earp” filminde oynadı. O sıralar, artık kariyerinde yeni bir sayfa açmaya hazırlanıyordu. Post-apokaliptik filmlerin trend olduğu bir dönemde, kendisi de bu tür bir filmin (Waterworld) içinde bulunmak istedi. Bu filmin aynı zamanda ana yapımcılarından biriydi. “Waterworld”den sonra da, “The Postman” filmi ile gündem olan aktör, bu filmde de aynı zamanda hem yapımcısı hem de yönetmeniydi.

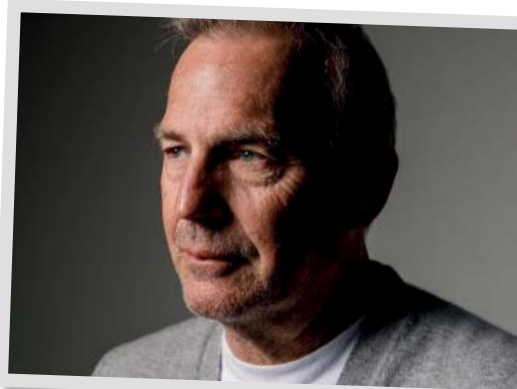
Usta oyuncu, geçtiğimiz senelerde “House of Cards” dizisi ile gündeme gelen ve birçok film seyircisinin “Forrest Gump” filmindeki Jenny rolü ile hatırladığı Robin Wright ile de “Message in a Bottle” filminde oynadı. Film, Amerika'da sevilen roman yazarı Nicholas Sparks'ın hikayesinden uyarlama idi.

2000'li yıllara ise “Thirteen Days” ile girdi. John F. Kennedy'nin birinci danışmanı olan Kenneth O'Donnell karakterine hayat veriyordu. Western filmi “Open Range”de de farklı bir türü hemen oynayabilecek kadar ustalaşmıştı. Film, sürpriz bir şekilde sevilirdi ve dilden dile yayıldı. “The Upside of Anger” ise kendisinin birçok otoriteden tam puan aldığı filmlerinden biriydi. Bu filmde, emekli bir beyzbol oyuncusunu canlandırıyordu. Jennifer Aniston'la da “Rumor Has It...” isimli romantik-komedi filmde boy gösteren Kevin Costner, bu türde de başarılı olabileceğini seyircilere göstermiş oldu.

Kariyerinde birçok türü deneyen ve denediği türlerde başarılı olan Kevin Costner, DC destekli “Superman” filmlerinde de oynadı. Bu da, kariyeri için farklı bir sayfa anlamına geliyordu.

Quentin Tarantino'nun “Zincirsiz” isimli filminde oynayacakken, arada farklı projelerinin olması nedeniyle ekibe katılamadı. Aynı dönemde bir History Channel dizisi “Hatfields&McCoys”da oynadı. Bu dizideki rolü ile birçok yerde adaylık ve ödül kazandı. Bu adaylıklar ve ödüller, kendisinin dizi kariyeri için önemli bir eşikti. Daha sonraları ise “Yellowstone” dizisi ile adından söz ettirmeye devam etti.

Usta oyuncu, son zamanlarda “Hidden Figures”, “Molly's Game”, “The Highwaymen” gibi önemli projelerde oynadı. Şimdilerde “Let Him Go” filmindeki emekli şerif rolüyle de sinema yolculuğunu devam ettiriyor. **APM**

AMA SEVİYORUM ANNEE!

Sizin de sevdiklerinize
armağan edeceğiniz binlerce hediye
LSV Dükkan'da...

online alışverişleriniz için

www.lsvdukkkan.com

LÖSEV
KURULUŞUDUR

Keyif

118

Ratched

EN İYİ 11 ÇOCUK FİLMİ

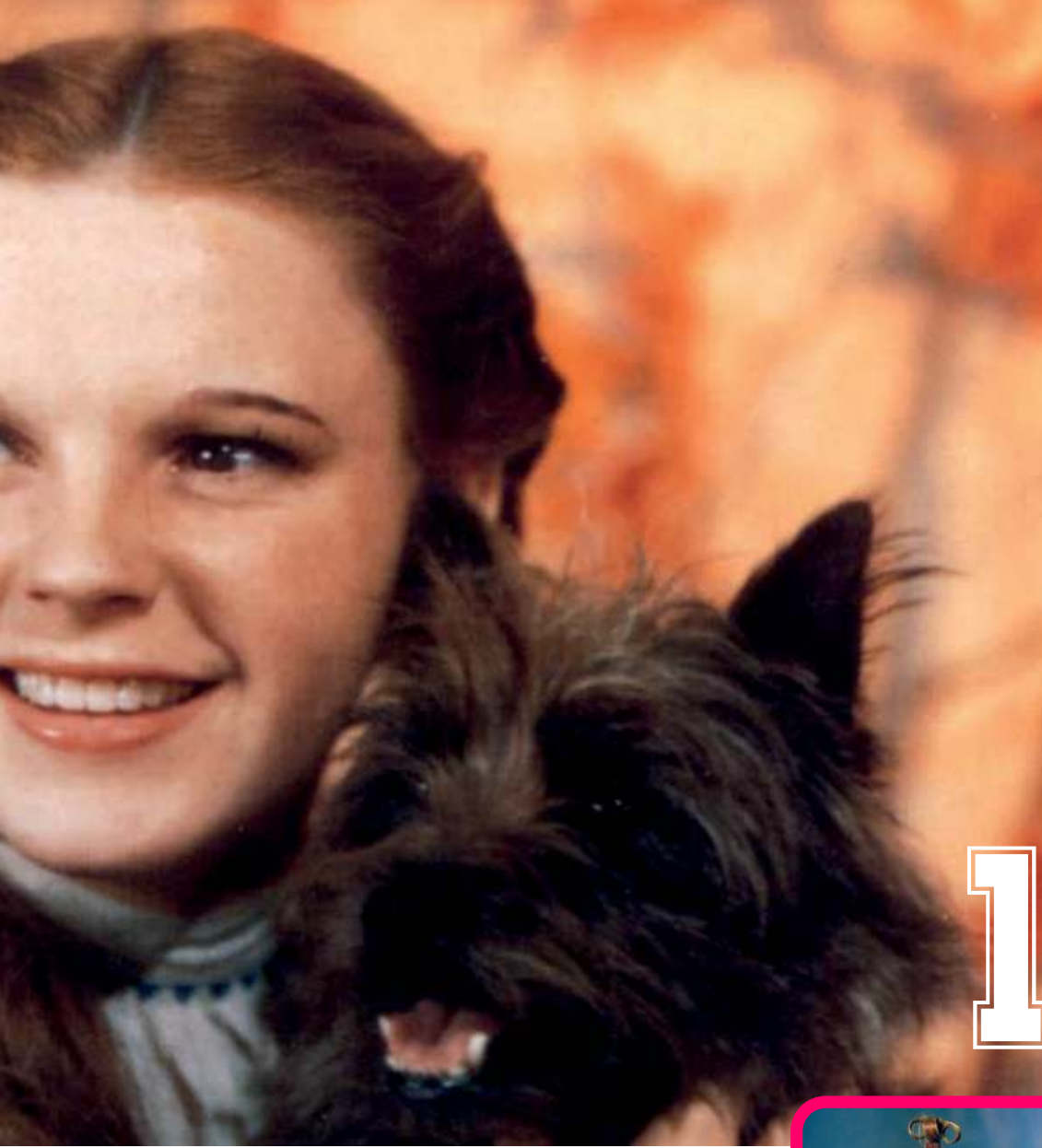
Bazıları için oldukça
eğlenceli, bazıları için
ise bir o kadar sorunlu
geçen çocukluk dönemi
ve birçoğumuzun
yeniden dönmeyi
istediği zamanlar...
Bu ay vizyona giren
“Wendy” vasıtasıyla gelin
en iyi 11 çocuk filmine
bakalım.

Kaan Okan ÇELİK
kaanokancelik@gmail.com

E.T. (THE EXTRA-TERRESTRIAL, 1982)

1982 yapımı bilimkurgu filmin yönetmenliğini Steven Spielberg yaptı ve filmin senaryosu Melissa Mathison tarafından yazıldı. Filmin başrollerinde Henry Thomas, Robert MacNaughton, Drew Barrymore, Dee Wallace ve Peter Coyote yer almaktadır. Bir uzaylı grubu, keşfetmek ve gezegen hakkındaki meraklarını gidermek için Dünya'ya gelir. Geri dönüşleri esnasında aralarından bir tanesini yanlarına almayı unuturlar. 3 milyon yıl uzaktan gelen bu sevimli yaratık korku içinde, hiç tanımadığı bir yerde tek başına kalmıştır. Elliot isimli 10 yaşlarında bir çocuk, yapayalnız olan bu yaratığı sahiplenip evine götürmeye karar verir. En bilinen çocuk filmlerinin başında gelen E.T. özellikle bisiklet sahneleri ile klasikleşen bir çocuk filmi.

OZ BÜYÜCÜSÜ

(THE WIZARD OF OZ, 1939)

Yazar L. Frank Baum'un 1900 senesinde piyasaya çıkan kitabı "Oz Büyücüsü"nden uyarlanan müzikal filmin başrolünde Judy Garland, 16 yaşındaki haliyle yer alıyor. Kansas'taki bir çiftlikte halası ve eniştesiyle yaşayan Dorothy, köpeği Toto komşusu tarafından elinden alınmak istenince evden kaçmaya kalkışır ve tam o sırada koskoca çiftlik evini beraberinde sürükleyecek bir hortum çıkar. Dorothy ve Toto, uyandıklarında kendilerini oldukça tuhaf, peri masalından çıkma bir köyde bulurlar. Dorothy'nin hem arkadaş olduğu Aslan, Teneke Adam ve Korkuluk'un daha iyi duruma gelmesi hem de Kansas'taki evine dönebilmek için yardım isteyeceği Oz Büyücüsü'ne ulaşma serüveni, filmin çatısını oluşturur. Garland'ın kendi sesiyle söylediği, klasikleşmiş "Somewhere Over The Rainbow" şarkısıyla da bilinen, sinema tarihinin en önemli fantastik yapıtlarından "Oz Büyücüsü"nün yönetmeni, Victor Fleming'tir. İlerideki yıllarda Judy Garland, çeşitli röportajlarda, bu film için günde 18 saat, kendisini setlere sürükleyen annesinin verdiği haplar dışında bir şey yemeden aç karnına çalıştığını anlatarak sinemaseverleri şaşırtmıştır.

1

JUMANJI (1995)

Sinema salonlarında izleyemeyen kuşağın televizyon gösteriminden ve birbirlerine tavsiyelerinden keşfettiği Jumanji, ülkemizde en sevilen çocuk filmlerinin başında geliyor. 1995 yapımı Jumanji, Joe Johnston'ın yönetmenliğini yaptığı ve Chris Van Allsburg'un 1981 yılında popüler olan kitabı Jumanji'den beyazperdeye uyarlanan bir film. Hikâye bir sihirli oyun üzerine kuruludur. Zarda gelen sayıya göre oyunda değişik orman canlıları ortaya çıkmaya başlar. Oyuncular bu esrarengiz oyun ile birbirinden heyecanlı ve biraz da tehlikeli maceralara atılırlar. Filmin başrollerinde Robin Williams, 13 yaşındaki Kirsten Dunst, Bradley Pierce, ve Bonnie Hunt yer almakta.

3

4

GRİNÇ (HOW THE GRINCH STOLE CHRISTMAS?, 2000)

Whoville kasabasının her sokağında heyecanı yaşanmakta olan Noel artık çok yakındır. Kasaba halkının tek derdi, diğer insanlara güzel hediyeler almaktır. Bu kasabaya Crumpit Dağ'ının tepesinden bakan Grinch ise Noel'den nefret etmektedir ve bu zavallı insanların neden bu kadar aptal görüldüğünü sorgulamaktadır. Onun tek isteği ise bu insanları Noel'i beklediklerine pişman etmektir. Grinch planını gerçekleştirebilmek adına elinde ne var yoksa ortaya koyacaktır. Dr. Seuss'un çocuk klasiği romanından Ron Howard tarafından uyarlanan filmde Jim Carrey Grinch karakterini başarıyla canlandırmıştı. Filmin diğer karakterleri ise Jeffrey Tambor, Christine Baranski, Bryce Dallas Howard tarafından oynanmıştı. Filmin bir de 2018 yapımı animasyonu mevcut.

CHARLIE'NİN ÇİKOLATA FABRİKASI

(CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY, 2005)

Robert Dahl'in aynı isimli kitabından uyarlanan 2005 yapımın filmin yönetmeni Tim Burton. Johnny Depp, Freddie Highmore, David Kelly ve Helena Bonham Carter'in başrollerini paylaştığı film, çocuk filmlerinin en sevilenlerinden. Charlie, ailesi ile zor bir şekilde geçinen fakir bir çocuktur. Tüm dünya gibi Charlie de çikolata fabrikasıyla zengin olmuş Willy Wonka'nın esrarengiz ve yıllardır kapalı olan fabrikasını merak etmektedir. Bir gün Willy Wonka, beş çikolata ambalajının altına altın bilet saklamıştır. Altın biletleri bulan beş çocuk fabrikaya girme hakkına sahip olacak ve içlerinden biri hayallerinin ötesinde bir dünyaya kavuşacaktır. Charlie ise çikolata alamayacak kadar fakir olmasına rağmen o fabrikaya girmek için elinden geleni yapacaktır.

ZATHURA: BİR UZAY MACERASI

(ZATHURA: A SPACE ADVENTURE, 2005)

Babalari isteyken evin içinde tartışan Danny ve Walter, birbirlerini kovalarken bodrum katına inerler. Danny, tuhaf metal bir oyun bulur ve tek başına oynamaya başlar. İlk hamlesiyle beraber oyunun içine inen metal uzay gemisinden bir kart çıkar, "Meteor yağmuru başlayacak" der ve kartta yazıldığı gibi meteor yağmuruyla beraber macera da başlar. Az bilinen bu film, hikayesiyle Jumanji'yi çağrıştırmakta. Joe Johnston'ın yönettiği projenin senaryosu, David Koepp ve John ve Kamps tarafından kaleme alındı. Aksiyon, macera, bilimkurgu ve fantastik gibi türlerin bir karışımı olan filmde Josh Hutcherson, Jonah Bobo, Dax Shepard, Kristen Stewart ve Tim Robbins yer almakta.

ALİS HARİKALAR DİYARINDA

(ALICE IN WONDERLAND, 2010)

İngiliz yazar Lewis Carroll'ın 1865 tarihli fantastik romanı "Alis Harikalar Diyarında" ve onun devamı olan 1871 tarihli romanı "Aynanın İçinden" arasında gevşek bir bağlantıyla kurulmuş öyküyü anlatan filmde, Alis'e Beyaz Kraliçe'yi tahtına geri getirmeyi sağlayacak kişi olduğu söylenir. Çünkü o, Kırmızı Kraliçe tarafından kontrol edilen, Underland (Yeraltı) sakinlerine terör estirmekte olan Jabberwocky adındaki ejderha benzeri yaratığı öldürebilecek tek kişidir. Tim Burton'ın yönettiği ve Linda Woolverton'ın yazdığı filmde başrol karakteri Alice'i Mia Wasikowska oynarken oyuncu kadrosunda Johnny Depp, Anne Hathaway ve Helena Bonham Carter gibi tanınmış oyuncular yer alıyor. "Alis Harikalar Diyarında: Aynanın İçinden" devam filmi de 27 Mayıs 2016 tarihinde vizyona girmişti.

SON HAVA BÜKÜCÜ (THE LAST AIRBENDER, 2010)

Nickelodeon'da yayınlanan çizgi televizyon dizisi "Avatar: Son Havabükücü"den sinemaya uyarlandı. Filmin konusu orijinal seriyle aynıdır. Ateş ulusu, diğer uluslara savaş açıp gezegeni ele geçirmeye çalışır. 100 yıl bir buzulun içinde kalmış olan genç Avatar Aang, arkadaşları Katara ve Sokka ile uçan bizonu Appa ve makak maymunu Momo'yla dünyayı kurtarmak için maceraya atılır. Ateş ulusunun kötü prensi Zuko ve bilge amcası General Iroh, onların peşine düşer. Ayrıca Aang'in yapması gereken iki şey daha vardır: Kuzey Kutbu'ndaki Su kabilesine gidip, su bükmeyi öğrenmeli ve Su kabilesinde karşılaşacağı Ateş ulusu askerleri ile savaşıp bu kabileyi kurtarmalıdır. Oldukça fantastik bir öyküye sahip Son Hava Bükücü'nün yönetmenliğini, gerilim filmlerinin başarılı ismi M. Night Shyamalan yapmıştı.

HUGO (2011)

Usta yönetmen Martin Scorsese'nin de ilk 3D denemesi olan Hugo, Brian Selznick'in "The Invention of Hugo Cabret" adlı çocuk romanından uyarlanan bir yapım. 2008 Caldecott nişanına sahip olan bu kitabın esas ilham kaynağı ise sinemanın babası olarak sayılabilecek Georges Méliés filmleri ve yönetmenin mekanik figür koleksiyonları. 1930'larda Paris'in işlek tren istasyonunda tek başına yaşayan 12 yaşındaki Hugo; içine bir robot, bir arkadaş ve ölen babasının ona bıraktığı gizemli bir anahtarın karıştığı bir maceraya atılıyor. En beğenilen çocuk filmlerinden olan Hugo, sadece çocuk dünyasına ait hikâyesiyle değil, sinema tarihine de bir saygı duruşu niteliğinde. Sinema dünyasının sihirbazı Georges Méliés'yi anlatması açısından da değerli bir yapım olan Hugo, 84. Akademi Ödülleri'ne En İyi Film de dahil olmak üzere toplam 11 dalda aday olmuştu.

ORMAN ÇOCUĞU (THE JUNGLE BOOK, 2016)

Jon Favreau'nun yönetmenliğini yaptığı, Rudyard Kipling'in ölümsüz hikayelerine ve Disney'in klasik animasyon filmlerine dayanan "Orman Çocuğu" isimli bu filmde bir kurt ailesi tarafından büyütülen erkek çocuk Mowgli'nin destansı macerası anlatılıyor. Canlı-aksiyon ve epik türlerini harmanlayan bu hikayede, kurtlar tarafından yetiştirilen Mowgli evi bildiği tek yeri terk etmek zorunda kalınca, hem kendisini hem de dış dünyayı keşfetmek için yeni bir arayışa çıkacaktır. Filmin yönetmenliğini Jon Favreau sırtlarken senaryo ise Justin Marks'a ait. 2016 yılının sevilen filmlerinden olan Orman Çocuğu, hem çocukların hem de büyüklerin ilgiyle izlediği filmlerden.

DORA VE KAYIP ALTIN ŞEHİR

(DORA AND THE LOST CITY OF GOLD, 2019)

Isabela Moner'in başrolünde yer aldığı Dora ve Kayıp Altın Şehir filminde, küçüklüğünden beri ailesiyle maceradan maceraya atılan Dora'nın bu kez ailesini kurtarmak için çıktığı serüven anlatılıyor. Hayatının çoğunu ailesi ile birlikte ormanı keşfederek geçirdikten sonra hiçbir şey Dora'yı hayatının en tehlikeli macerası için hazırlayamaz. Küçüklüğünden beri bir kaşif olan Dora, ebeveynlerini kurtarmak için çıktığı bu macerada, kendini bir anda Boots (en yakın arkadaşı olan bir maymun), Diego, gizemli bir orman sakini ile bir grup gence öncülük ederken bulur ve kayıp altın şehrin arkasındaki imkansız gizemi çözmeye çalışır. Filmin başrolünde, Isabela Moner yer alırken ona Meksika'nın en tanınan yıldızlarından Eugenio Derbez, genç yetenek Micke Moreno, Nicholas Coombe, Madeleine Madden, Temuera Morrison ve Adriana Barraza eşlik ediyor. Filmin yönetmen koltuğunda 11 kez Emmy ödülüne ve dört kez BAFTA'ya aday gösterilen James Bobin oturuyor.

MILDRED'İN RATCHED'A DÖNÜŞÜMÜ

RATCHED

“*Guguk Kuşu*’nun otoriter ve ürkütücü hemşiresi *Mildred Ratched*’in geçmişine tanıklık ettiğimiz *Ratched*, 2020’nin en fazla ilgi çeken projelerinden biri.”

Büşra **BAYAR**
busrabayaro7@gmail.com

Birçok sinema otoritesi tarafından oldukça başarılı bulunan ve katıldığı hemen hemen hiçbir festival ve ödül töreninden eli boş dönmeyen “Guguk Kuşu”, vizyona girdiği 1975 tarihinin çok ötesinde bir hikayeye sahipti. İşlediği suç nedeniyle gitmek zorunda olduğu cezaevinden kurtulabilmek amacıyla deli taklidi yapan Randle P. McMurphy’nin akıl hastanesinde geçirdiği günlere tanıklık ettiğimiz yapımda ana karaktere hayat veren Jack Nickolson’ın dillere destan performansı da hafızalara kazındı. Hastanede geçirdiği süre boyunca güzel dostluklar edinen Randle’in hareketlerinden şüphelenen Başhemşire Ratched, kendisini özel olarak

gözetlemeye başlar. Soğuk, mesafeli ve biraz da ürkütücü yapısıyla hikayenin en dikkat çeken karakterlerinden biri olan Ratched’a hayat veren isim de birçok önemli projede yer alan Amerikalı oyuncu Louise Fletcher. Aktris, bu rolüyle öyle büyük beğeni topluyor ki başta Oscar olmak üzere Altın Küre, BAFTA gibi prestijli ödül törenlerinden En İyi Başrol Kadın Oyuncu kategorisinde kazanan olmayı başarıyor. “Amadeus”, “Goya’nın Hayaletleri” gibi projeleriyle de isminden bolca söz ettiren Milos Forman’ın yönetmenliğindeki bu kitap uyarlaması yapımın son derece esrarengiz, güçlü, kendinden emin ve otorite karakteri, aradan geçen 45 yıla rağmen etkisini hala yitirmemiş

olacak ki yepyeni bir dönemde yepyeni bir projeyle yeniden karşımıza çıkmayı başarıyor.

MILDRED'İN RATCHED'A DÖNÜŞÜMÜ

Eylül ayında Netflix’te gösterime giren ve ana karakterin ismini taşıyan 8 bölümlük dizinin bu ilk sezonu beklentinin çok üzerinde bir ilgi görmeyi başardı. “Guguk Kuşu”nu beğenen kitlenin özellikle beklediği ve ilgiyle izlediği dizide, bu sefer Mildred Ratched’in “Guguk Kuşu”ndan önceki yaşamına tanıklık ediyoruz, onunla birlikte 1940’lı yıllara dönüyoruz. 1975 yapımı hikayede gördüğümüz hemşireye dönüşme serüvenine tanıklık ediyoruz. Çocukluğunu, yaşadığı travmatik olayları,

karşısına çıkan türlü zorlukları izliyoruz. Tüm bunların sonunda Ratched'in bu ürkütücü ve otoriter karaktere dönüşmesinin sebeplerini anlıyoruz. "Guguk Kuşu"nda rastlamadığımız zaafılarıyla ve güçsüz yanlarıyla görüyoruz. Son derece zeki, güçlü ve otoriter bir kadın olarak tanımlanabilecek Ratched'in insani yönlerini yakalıyoruz.

Dört din adamının cinayetinden yargılanan Edmund Tolleson, Ratched'in aynı anne ve babadan olmayan erkek kardeşi. İşlediği cinayetler sebebiyle idama çarptırılmadan önce bir akıl hastanesinde, herkesten yalıtılmış şekilde hapsedilen Edmund'u kurtarmak için büyük ve zorlu bir çabaya girişen Ratched, ilk olarak bu akıl hastanesinin çalışanlarından biri olmak için türlü entrikalar çevirir. Birilerinin ayağını kaydırarak ve yine birilerini maşası haline getirerek ilk hedefini başarıyla gerçekleştirir. Artık yapması gereken tek şey, Edmund ile iş birliği yaparak herkesi kardeşinin deli olduğuna inandırmaktır. Bu uğurda birçok fedakarlığı göze alan kadın, başta birtakım cinayetler olmak üzere birçok suça ve akıllamaz olaya sebep olur. Başta başhekim olmak üzere çevresindeki herkesi manipüle ederek hedefine adım adım ilerleyen karakterin, öngörülemez halleri ve ürkütücü tavırları da dizinin ritmini ayakta tutan en önemli unsurlardan biri oluyor. Tüm bunların yanı sıra yine bu yıllarda bir hastalık olarak kabul edilen eşcinselliği ve yok edilmesi için uygulanan türlü saçma çözümleri de görüyoruz. Hasta olarak tanımlanan eşcinsellerin akıl hastanelerinde gördükleri sözde tedavileri hatta işkenceleri yeniden hatırlayarak bu anlamda bilimin geçmişini ve ne oranda güvenilir olduğunu tekrar sorgulamamızı sağlıyor dizi.

SON YILLARIN EN GÜÇLÜ KADROSU

İlk olarak Yazar Ken Kesey'in 1962'de kaleme aldığı romanla tanıştığımız ve 1975'te aynı isimle beyazperdeye uyarlanan filmle daha çok ilgimizi çeken Mildred Ratched'a 2020 yapımı bu projede hayat veren isim, Amerikalı aktris Sarah Paulson oluyor. Altın Küre ödüllü başarılı oyuncu "Law & Order" ile başladığı kariyerine "American

Gothic", "Jack & Jill" ve "Deadwood" gibi dizi projeleriyle devam etmişti. Aynı zamanda "Griffin & Phoenix", "The Spirit", "Paranoya" gibi filmlerde de yer alan isim, son zamanların en iyi projelerinden bazılarında boy gösterdi. "Glass", "Bird Box", "Saka Kuşu" bunlardan birkaçıydı. Ancak Paulson'un dünya çapında tanınırlığını sağlayan asıl proje, 10 yıllık geçmişine sahip "American Horror Story" oldu. Buradaki Lana Winters rolüyle öyle bir beğeni topladı ki farklı yıllarda Emmy ve Altın Küre'den En İyi Kadın Oyuncu kategorisinde ödül aldı. Korku-gerilim türündeki bu uzun soluklu dizinin yaratıcılarından biri Ryan Murphy idi. Hem yazar hem de yönetmen kimliğiyle özellikle dizi sektörünün en beğenilen isimlerinden biri olan Ryan Murphy, "Glee", "The New Normal", "Pose" gibi son derece önemli projelerin de yönetmeni. Bu yıl ilk olarak "Hollywood" isimli dizisiyle yine adından bolca söz ettiren Murphy, çok kısa bir süre sonra izlediğimiz Ratched'la da kariyerine yeni ve başarılı bir dizi daha eklemiş oldu. Yönetmenlik koltuğunda Murphy'ye "The Walking Dead", "Mad Men" gibi yapımların da yönetmenliğini yapmış olan Michael Uppendahl, "Breathing Lessons: The Life and Work of Mark O'Brien" belgeseliyle Oscar kazanan Jessica Yu, "Breaking Bad", "American Crime Story / Versace" gibi dizi projelerinin kadrosunda yer alan Nelson Cragg gibi isimler eşlik ediyor.

Hikayede Ratched'in kardeşi Edmund'a hayat veren kişi ise daha önce Sarah Paulson ile "American Horror Story"de birlikte çalışan ve aynı zamanda "Boyun Eğmez", "Büyük Açık" gibi filmlerde yer alan Finn Wittrock oluyor. Ratched'in sevgilisi Gwendolyn Briggs'i canlandıran aktris "Sex and The City"nin Mirandası Cynthia Nixon. İki Oscar adaylığı bulunan ve "Barton Fink", "Naked Lunch",

"Dressmaker" gibi birbirinden önemli filmlerde yer alan Judy Davis de Hemşire Betsy Bucket rolüyle izleyici karşısına çıkıyor. Ryan Murphy ve Sarah Paulson ile birlikte "American Horror Story" ve "American Crime Story / Versace"te çalışmış olan Filipinli oyuncu Jon Jon Briones de Başhekim Richard Hanover'ı canlandırıyor. Dizinin kadrosunda yer alan en önemli isimlerden biri şüphesiz Sharon Stone oluyor. "Sliver", "Casino", "Temel İlgüdü" gibi 90'lı yılların önemli projelerinde yer alan ve güzelliğiyle herkesi kendisine hayran bırakan Stone, hikayenin de kilit karakterlerinden biri olan Lenore Osgood'a hayat veriyor.

Bu oyuncu kadrosundan anlaşılacağı üzere Ryan Murphy hem oyunculuklarıyla rüştlerini ispat etmiş olan hem de önceki projelerinden tanıdığı, bildiği isimlerle çalışmayı tercih ediyor. Bu garantici tavrını ve ekip anlayışını, teknik departmanlarda da görmek mümkün. Mesela görüntü yönetimi bölümünde yer alan Simon Dennis, Blace McClure ve Andrew Mitchell ile en az iki kez aynı projelerde çalışmıştı. Aynı şekilde dizinin tüm müziklerini yaratan, Emmy ödüllü müzisyen Mac Quayle ile de "Feud", "American Horror Story", "American Crime Story", "Pose" gibi dizilerde birlikte çalışmıştı. Murphy'nin Amerikan dizi dünyasını neredeyse tek elde toplamayı başarmasının altında yatan sebeplerden biri bu olsa gerek. Ancak yine ürettiği yaratıcı içerikleri, başarılı hikayeleri ve neredeyse eksiksiz atmosferlerinin çok daha büyük bir etkisinin olduğunu unutmamalı.

Son derece büyük bir kadroyla izleyicisiyle buluşan "Ratched", son zamanların en başarılı dizi projelerinden biri olarak kabul edilebilir. 1947 senesinde, kardeşi için birçok tehlikeyi göze alan, son derece zeki ve bir o kadar da ürkütücü bir kadın olan Mildred Ratched'in çevirdiği entrikaların bol gerilimli bu hikayesinin 2. sezonu, ilk sezonla birlikte onay almıştı bile. Efsane hemşirenin 70'li yıllardaki soğuk, acımasız canavar haline dönüşmesine sebep olan olaylar zincirine önceki bölümlerdeki gibi tanıklık edeceğimiz yeni sezon, 2021'de ekranlardaki yerini alacak. **APM**

Kirli sırlar, Kirli İlişkiler ve Masumiyetin Kayboluşu HOLLYWOOD

Birçok kez işlenmiş bir konu, Hollywood rüyası. Özellikle 20. yüzyılın ortalarında son derece acımasız bir yapıya sahipti sinema sektörü. Irkçılık, homofobi gibi büyük sorunların kol gezdiği bir alandı. “**Hollywood**” da sektörün bu problemli yönlerini, renkli anlatımıyla izleyicilerle buluşturdu.

Ayşe Nur **FİDAN**
fidan.aysenur47@gmail.com

Mayıs 2020’de yayınlanan Netflix yapımı mini dizi “Hollywood”, 1940’ların Amerika’sında Hollywood dünyasına girmeye çalışan bir avuç oyuncu, yönetmen, senarist aday ile sektörde söz sahibi olan karakterler arasındaki ilişkiyi anlatıyor.

Yönetmen koltuğuna Jessica Yu’nun oturduğu dizinin yaratıcılığını ise Ian Brennan ile “American Horror Stories” dizisinin de yaratıcılarından Ryan Murphy üstleniyor. İkili son dönemde Netflix yapımı “The Politician” ve “Glee” projelerinin de yaratıcıları arasında yer almışlardı.

7 bölümden oluşan mini dizinin başrol kadrosunda David Corenswet, Jeremy Pope, Laura Harrier’in yer aldığı genç oyunculara Holland Taylor, Patti LuPone, Dylan McDermott ve Jim Parsons gibi deneyimli isimler eşlik ediyor.

Dizi, 2. Dünya Savaşı’nın ardından oyuncu olabilmek için eşiyile birlikte Los

Angeles’a taşınan Jack Castello’nun (David Corenswet) bakış açısıyla başlıyor. Jack, figüranlık için sıra beklerken bir yandan da ailesinin geçimini sağlamak için özel bir benzin istasyonunda çalışmaya başlar. Benzincinin aslında genelev olduğunu öğrenmesinin ardından anlatının bakış açısı, Hollywood’un idealleştirdiği bu beyaz ve yakışıklı çocuktan, dönemin ve maalesef günümüzün de dezavantajlı gruplarına; siyahi ve eşcinsel senarist Archi (Jeremy Pope) ile sevgilisi Roy/ Rock (Jake Picking)’a, Asya kökenli yönetmen adayı Raymond (Darren Crissna)’a ve siyahi kadın oyuncu Camille (Laura Harrier)’e evrilir.

“Rüzgâr Gibi Geçti” (1939) filmindeki performansı ile En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar ödülü kazanan ilk siyahi kadın oyuncu Hattie McDaniel (Queen Latifah) gibi gerçek karakterlere de yer veren dizinin yaratıcıları, yine o dönemin önemli olaylarından da ilham almışlardır. Mesela Peg Entwistle’nin intiharı, Archie’nin yazdığı senaryoda kurgusal bir hikaye olarak karşımıza çıkar. Peg Entwistle, 1932 yılında ünlü Hollywood tabelasının H harfinden kendini aşağı bırakarak intihar eder. Oyunculuk kariyerinde başarısız olduğunu düşünerek rol aldığı tek film olan “Thirteen Women” (13 Kadın)’in gösterime girmesinden iki gün sonra hayatına son verir. Başarısızlıkla sonuçlanan bu Hollywood rüyası, dizinin içindeki senaryoya konu olurken bu senaryoyu filme çekmeye çalışan karakterlerin de bu acımasız sektörde benzer bir başarısızlığa uğrayabilmeleri söz konusudur. Bu noktada dizinin yaratıcıları, sektörün kurumsallaşmış önyargılarını aşip alternatif bir Hollywood tarihi yazıyorlar.

Dizide ırkçılık, homofobi ve son dönemde “Me too” hareketinin etkisiyle Hollywood’un sexist yaklaşımı eleştiriliyor. Dönemin toplumsal zihniyetine göre eşcinsellik ile sapkınlık aynı anlama geldiği için bu ikisini birbirine karıştıran hırslı menajer Henry Willson (Jim Parsons), oyuncu olmak için yeterince güzel olmadığını anladığında çareyi bir yapım şirketi sahibi ile evlenmekte bulduğunu ima eden Avis Amberg (Patti LuPone), işinde ilerleyebilmek için cinsel yönelimini saklamayı tercih eden yapımcı Richard Samuels (Joe Mantello) ve oyunculuk hayali ile geldiği Hollywood’da genelev patronu olan Scotty Bowers (Dylan McDermott) gibi karakterler, sektörün kısıcında sıkışan profiller olarak karşımıza çıkıyor.

Hollywood rüyasını gerçekleştirmeye gelen genç sanatçı adayları da benzer engeller nedeniyle stüdyo sistemi içinde kendilerine yer edinmekte zorlanıyorlar. Dizide Michelle Krusiec’in canlandırdığı ve 1905 ile 1961 yılları arasında yaşamış ilk Çinli Amerikalı Hollywood film yıldızı Anna May Wong’un, Batı’nın oryantalist fantezilerini süsleyen Asyalı kadın tiplmesi dışında rol bulamadığı gibi Camille de siyahi hizmetçi rollerinin dışına çıkamıyor. Kamera önünde temsil edilmeyen siyahiler için kamera arkasında da durum aynı. Örneğin filmin senaristi Archie, isminin jenerikte geçmeyeceğini öğreniyor ve hikayeyi yaratan kişi olmasına rağmen yok sayılıyor. Dizide tüm bu ayrımcı tutumlar ortaya konulurken aynı zamanda Hollywood’un ikiye bölünmüş tavrı da eleştiriliyor. Sektörün ileri gelenleri, eşcinselleri kamera önünde göstermezken aralarında düzenledikleri yemekli toplantılarda onların kendilerine bedenlerini sunmasını bekliyorlar. Şanslı azınlıkta kalan beyaz, yakışıklı ya da güzeller de kolay yollardan geçmiyor.

Başarılı olabilmek için onlar da bedenleri ile bedel ödüyorlar.

Tüm bu yozlaşma, suistimal ve ayrımcı tutum karşısında genç sanatçı adaylarımız mücadeleleriyle güç sahibi karakterlere de ilham olarak onların desteğini kazanıyorlar. Her biri, bireysel başarıya ulaşırken diğer tüm sorunlu karakterleri ve Hollywood’un damarlarına işlemiş tutumları da bir anda iyileştiriveriyorlar. Özellikle menajerliğini yaptığı kişilerden faydalanan Henry Willson gibi ahlaki olarak bir uçtan diğer uca çarçabuk geçen karakterler ise seyirciyi inandırıyor.

2020 Emmy’ye aday gösterilen harika oyunculuklarıyla dizi, dönemin olay ve karakterlerini senaryoda zeki ve eğlenceli bir anlatımla kullanmayı başarsa da sabun köpüğüyle şişirilmiş finaliyle başarısını sürdürüyor. Seksist, ırkçı ve homofobik tutumlara karşı 1940’larda mücadele verilseydi bu nasıl sonuçlanırdı sorusunu soran dizi, son bölüme verilen “Hollywood Sonu” isminin hakkını veren mutlu son finaliyle “Hiçbir şey böyle kolay olmazdı” dedirtiyor adeta. **APM**

BİR "PRENSES" MASALI EMILY IN PARIS

Salonlara gidemediğimiz için mahrum kaldığımız seyir keyfinin açığını kapatmak adına daha çok sığınacağımız Netflix vb. platformların içi boş ve değersiz olduğu gerçeğiyle yüzleşiyoruz. Bu çizgisinden sapmayacağına kanıt niteliğindeki *Emily in Paris* de lugattaki “çerezlik dizi” kategorisinde yerini alıyor.

Büşra **BAYAR**
busrabayaro7@gmail.com

Geçtiğimiz ay Netflix’in popüler projeleri arasında yer almayı başaran “Emily in Paris”, Fransa’nın eşsiz kenti Paris’in dokusu ve romantizmiyle sıcak bir hikaye sunuyor izleyiciye. İlk sezonu ortalama 25-30 dakikalık 10 bölümden oluşan yapım, hiç de farklı olmayan, hatta son derece sıradan bir konuya sahip. Şikago’da bir reklam ajansında pazarlamacı olarak çalışan Emily’ye hiç beklemediği bir anda yine hiç beklemediği bir teklifte bulunulur. Fransa’da daha köklü bir şirkette, çok daha iyi bir pozisyonda çalışması istenir kendisinden. Genç, dinamik ve işine aşık olan kadın, daha önce pek uzaklaşmadığı

Şikago’dan ayrılıp farklı bir coğrafyada yeni bir sayfa açacaktır kendisine. Bu cazip teklifi geri çeviremez. Kurulu düzeni, arkadaşları ve daha da önemlisi sevdiği adamdan ayrılmak durumunda kalır. Başlarda var olan uzak ilişkiyi sürdürebilme inancı, çok kısa bir sürede kırılır ve geçmişinde yer alan bir anıya dönüşür. Ayrıca hayatını

taşıdığı bu yeni coğrafya da çok dost canlısı değildir. Fransızca bilmemesi, Amerikan kültürünün ülke tarafından pek hoş karşılanmaması Emily’nin adapte olma sürecini çok daha fazla uzatır. Bunun yanı sıra iş yerindeki insanlarla yaşadığı problemler her geçen gün, aldığı karardan daha fazla pişman olmasına sebep olur. Başa çıkmak zorunda kaldığı yalnızlık problemini güzel tesadüflerle yok eder. Parkta tanıştığı Mindy, çiçekçide karşılaşp kısa sürede arkadaş olduğu Camille ve yine yanlışıyla tanıştığı Gabriel, Emily’nin Paris’teki yeni hayatını yoluna koymasında destek olurlar. Ona şehri, şehrin insanını ve kültürünü tanıma konusunda yardım ederler. Şimdi iş

yerinde başarılı olmalı ve kendisini kabul ettirmelidir. Huysuz patronu, kendisinden hoşlanmayan iş arkadaşları her ne kadar aşılması gereken büyük bir engel gibi görünse de Emily en sonunda kendisini hepsine sevdirmeyi başarır. Ne de olsa masallarda hikayeler hep böyle sonlanır...

Netflix, uzunca bir süredir başarısız içerikleriyle, projeleriyle gündemde. Derinliksiz, basit ve haliyle değersiz bulunan birçok yapım nedeniyle kullanıcıları arasından belli bir kitleyi çoktan kaybetti. Son zamanlarda izleyicisine öyle dizi ve film projeleri sundu ki bu anlamda büyük değer yitirdi. Bu projelerden biri de kuşkusuz “Emily in Paris”. Konusu, hikayenin ilerleyiş şekli, karakterler Netflix’in binlerce kez uyguladığı ve benimsediği malum kodun en iyi yansıması. Güzel, genç, temiz kalpli ana karakter, dönüşüm yaşayacağı büyük bir değişim, bu değişime önyak olan yakışıklı bir bey ve bu beyin yanı sıra yine kızımızın peşinde koşuşturan birçok başka bey... Saf, sözde komik ve ana karakterimiz hayatlarının merkeziymiş gibi davranan yan karakterler de cabası. E tabi hikayeye birkaç arıza da eklemek gerek; hiçbir şeyden memnun kalmayan, ürkütücü patron ve yine kızımıza zorluk çıkaran müşteriler, çeşitli iş problemleri... Tanıdık geldi elbette. Mesela 2014 yapımı “Kiraz Mevsimi” ya da 2015 yapımı “Çilek Kokusu”, “İnadına Aşk”, “İlişki Durumu: Karışık”, “Kiralık Aşk”... Örneklerinin bunca fazla olduğu ve maalesef azımsanmayacak bir kitlesinin olduğu Türkiye’de bu dizinin de ilk 10’da yer alması pek şaşırtmıyor aslında. Ancak hayal kırıklıklarının yaşanmaya devam etmesine sebep oluyor haliyle. Özellikle yaz aylarında mantar gibi çoğalan, çoğu zaman senelere yayılan bu projeler yeterince hayatlarımızdayken daha özgün içerikler bulabiliriz umuduyla sığındığımız bu platformlarda da benzerleriyle karşılaşmak, seçici izleyicinin kendisini buralardan soyutlamasına sebep oluyor. Bu durum da Netflix’in Türkiye için belirlediği içeriklerin

sığılmasına, daralmasına yol açıyor. Bu zincirleme talihsizliklerin, özellikle evlere hapsediğimiz bu pandemi sürecinde yaşanması da epey can sıkıcı oluyor. Salonlara gidemediğimiz için mahrum kaldığımız seyir keyfinin açığını kapatmak adına daha çok sığınacağımız bu platformların içi boş ve değersiz olduğu gerçeğiyle yüzleşiyoruz. Bu çizgisinden sapmadığına ve sapmayacağına kanıt niteliğindeki “Emily in Paris” de lugattaki “çerezlik dizi” kategorisinde yerini alıyor. Romantizm denince akla gelen ilk coğrafya olan Fransa’nın etinden sütünden faydalanarak klişelerin dolup dolup taşıdığı bir Amerikan hikayesi sunuveriyor bizlere.

Daha çok Fransız oyuncuların bulunduğu bir kadrodan oluşan yapımda başrole son zamanların yükselen aktrisi Lily Collins hayat veriyor. Dünyaca ünlü müzisyen Phil Collins’in kızı olan genç oyuncu, dizilerde yer almaya ilk olarak 2009 yılında başlamıştı. “Beverly Hills 90210” (Evimiz Hollywood’da) isimli projedeki Phoebe rolünden sonra uzunca bir süre sinemada boy gösterdi. Aynı sene Sandra Bullock’un yer aldığı “Kör Nokta”da oynadı. “Kutsal Savaşçı”, “Kaçış”, “Pamuk Prenses’in Maceraları” gibi filmlerde yer alan ismin başrole hayat verdiği ilk yapım ise 2013’te izleyiciyle buluşan “Ölümçül Oyuncaklar: Kemikler Şehri” oldu. Daha sonra oynadığı tüm projelerin ana karakterine hayat verdi. “Love, Rosie”, “Rules Don’t Apply”, “To The Bone” bunlardan bazılarıydı. Hatta 2016 yapımı “Rules Don’t Apply” ile Müzikal ve Komedi Dalında En İyi Kadın Oyuncu kategorisinde Altın Küre’ye aday gösterildi. Daha çok Rom-Com türünde projelerle karşımıza çıkan aktrisin, bulunduğu projeler arasında en önemli olanlardan biri Oscar’lı yönetmen Bong Joon Ho’nun “Okja”sı oldu. Tilda Swinton, Paul Dano gibi isimlerle çalışma fırsatı edindiği bu filminden sonra oynadığı bir başka önemli proje de geçtiğimiz sene vizyona giren ve dünyaca ünlü yazar J.R.R. Tolkien’in biyografisi olan “Tolkien”di. Kariyerine “Emily in Paris” ile devam eden aktrisin “Halo of Stars”, “Titan” gibi henüz pre-production aşamasında olan projeleri var.

Dizinin jönü olarak karşımıza çıkan isim

de Fransız oyuncu Lucas Bravo oluyor. Emily’nin kendisi gibi gurbetçi arkadaşı Mindy Chen’e ise Ashley Park hayat veriyor. Huysuz patron Sylvie rolüyle Fransa’nın başarılı kadın oyuncularından Philippine Leroy-Beaulieu karşımıza çıkıyor. Samuel Arnold, Bruno Gouery, Camille Razat gibi isimlerin de yer aldığı proje, hem çok popüler hem de çok geniş olmayan kadrosuyla 2020’nin Rom-Com dizilerinden biri oluyor.

Projenin yaratıcısı ise Emmy ödüllü Darren Star. Sektör içinde daha çok senarist kimliğiyle tanınan isim, Lily Collins ile daha önce “Beverly Hills 90210”da birlikte çalışmıştı. Daha sonra hem senaryosunu kaleme aldığı hem de yönetmenliğini yaptığı “Sex and The City” ile dünya çapında büyük bir başarı elde etti. “Emily in Paris” ve 5 yıllık bir ekran geçmişi olan “Younger” ile çıkmasını epey yükselttiği kariyerini, bir miktar sekteye uğrattığını söylemek maalesef mümkün.

Yüzeysel hikayesi, derinliksiz karakterleri, pek gerçeklik taşımayan olay örgüsü ile “Emily in Paris”, son zamanların en kötü projelerinden biri olarak kabul edilebilir. Feminizmi, kadın hareketini arkasına alarak bunlardan faydalanmaya çalışan, ancak bir o kadar da başaramayan ve böylesine mühim bir meselenin içinin boşalmasına sebep olan yapım, bir “prens” masalından öteye gidemiyor. Mini talihsizlikleri kısa bir sürede büyük bir başarıyla çözümleyen, bir anda herkesin hayatında merkez oluveren, zeki, biraz şapşal ve iyi yürekli kızımız, beyaz atlı prensine kavuşuyor. Sorunsuz, gerçekçilikten yoksun dünyasıyla “Emily in Paris” için gönül rahatlığıyla vasat bir proje diyebiliriz.

Dizinin 2. sezonunun da geleceği, Darren Star’ın şu açıklamasından net bir şekilde anlaşılmakta: “Yeni sezonda, şehrin sakinlerinden biri haline gelirken ayakları daha çok yere basacak.” Ancak Emily’nin Paris’teki serüveninin devamının ne zaman izleyiciyle buluşacağı henüz net değil. **APM**

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

Öykü abartılı olsa bile mücadeleci ruh gerçek

İşlerin pek de yolunda gitmediği şu dünyada **Henri Charrière**'in aynı adlı kitabına dayanan 1973 yapımı "**Papillon/Kelebek**" filmini yeniden izleyip zulme karşı umudu korumanın, dostluğun ve özgürlüğün değerini anımsamak hepimize iyi gelecek.

Önce kitabını okumuştum "Kelebek" in. 14 yaşım için sarsıcı bir kitaptı doğrusu. En sarsıcı yanı da kurmaca değil gerçek öykü oluşunu bilmekten kaynaklanıyordu. Bugün hâlâ gerçeğe dayandığını baştan bilerek okuduğum her kitap ya da izlediğim her film iki kat etkiler beni. "Kelebek" le sinemada buluştuğumda ise iki sıkı oyuncuyu karşılıklı oyununda izlemenin keyfi ayrıydı tabii.

Fransa'nın Güney Amerika'daki sömürgesi olan Fransız Guyanası'nda geçiyor film. Fransa, berbat "adalet" sistemi gereğince müebbetlik mahkumları buraya götürüp toplama kampı benzeri bir ortamda zincirli köle olarak ağır işlerde çalıştırıyor. Bu süreçte itaatsizlik edenleri hücrede tecrit cezası ve daha ağır suçlarda da giyotinle ölüm

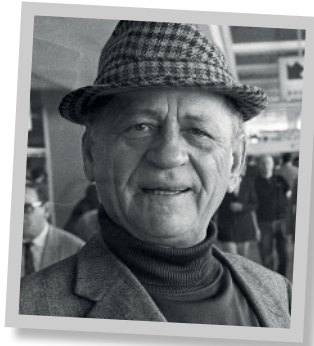
bekliyor. Romanın ve filmin geçtiği 1931-44 yıllarında, yani yirminci yüzyılda hâlâ sömürgeci işlerini boğaz tokluğuna gördürmek için zalim yöntemlere başvurmaya sürdüren Fransa, önce Kelebek romanı, ardından Hollywood yapımı aynı adlı film yoluyla dünya çapında bu rezillik ayyuka çıktıktan bir süre sonra o kampları kapatmış. Vaktiyle Fransa'da tartışıldığı gibi eserde abartılar söz konusu olsa bile o zulümlerin yapıldığına ve gerçek yaşam kesitini anlatan Henri Charrière'in romanla filme yansıyan mücadeleci ruhuna inanmamak için sebep görmüyorum. 2000'lerdeyiz ama

hâlâ işgal sonrası Irak'taki hapishanelerde, İkiz Kuleler katliamı sonrası Guantanamo'daki hapishanelerde ve dünyanın kimbilir daha nerelerinde yapılan eziyetleri düşünürsek insanoğlunun bu dünya

düzeni altında daha çok "insan hakları ekmeği" yemesi gerektiği belli.

Neyse, biz filmimize dönelim. Geçmişte hırsızlık vb. suçları olan kahramanımız "Papillon" (Steve McQueen) -göğsü de kelebek dövmelidir- haksız yere cinayetle suçlanarak Fransız

Guyanası'na götürüldüğü gemide banker Dega (Dustin Hoffman) ile tanışır ve ona korumalık etme karşılığında kaçabilmek -kaçmasına yardım edecek kişilere

Steve McQueen ne kadar karizmatik bir oyuncuydu. Her iyi oyuncuda bulamayacağımız yakışıklılığa ya da her yakışıklı starda bulamayacağımız iyi oyunculuğa sahipti ve bir de kendini sevdirmeye büyüüne... Zamanında çok hayranı vardı, yazık ki erken yaşta, 50'sinde kaybettik.

rüşvet olarak vermek- için para ister. Karşılıklı çıkar amaçlı başlayan bu ilişkide Papillon, Dega'yı gardiyan dayacağından kurtarmaya kalkışıp ardından kaçarak yakalandığında ilk hücre cezasını alır, beslensin diye gıda desteği yollayan Dega'nın adını -aç bırakılmaya direnerek- vermez ve iki yıllık tecritten sağ çıktığında artık iki sıkı dostturlar.

Sonrası kaçma denemeleri, arkadaşlarıyla kaçarken yaşadıkları serüvenler, Cüzzamlılar Adası, Guajiro yerlilerinin köyü ve Şeytan Adası da dahil, çeşit çeşit farklı ortam... Doğrusu -ondan üç yıl önce 7 Oscar'lı "Patton"ı da çekmiş olan- yönetmen Franklin J. Schaffner, iki buçuk saatlik, mekansal-plansal her türlü zorluğu bünyesinde barındıran filmde bu serüveni, izleyiciyi sıkmadan, tempoyu düşürmeden vermeyi başarıyor. Baştaki uğurlama sahnesini, kısacık manastır sahnesini ve sonlardaki yerli kızı saymazsak koca filmi kadın unsuru olmadan kotararak hem de... Akademi aynı fikirde olmasa da

"Kelebek", iyi bir yönetmenin iyi bir filmiydi. Sadece ve sadece En İyi Özgün Dramatik Müzik dalında filmin Jerry Goldsmith'e ait -mutlaka dinlemenizi önerdiğim- mükemmel tema müziği aday gösterildi. Bırakın Dustin Hoffman'ı, ana yükü sırtlayan Steve McQueen dahi, onca emek verilmiş performansı ile aday bile olamadı! Aslında 70'ler iyi film ve iyi oyunculukta öyle bereketliydi, rakipler öyle kuvvetliydi ki insanın kınamaya dili varmıyor. O yılki Oscar adayı rakiplerine bakarsanız bana hak verirsiniz: Jack Lemmon (kazanan), Marlon Brando, Jack Nicholson, Al Pacino ve Robert Redford!

2017 yapımı ikinci "Papillon/Kelebek"i izlemedim. Belki film ve oyunculuklar çok başarılıdır ama ben Steve McQueen'li versiyonun anısını silmek istemedim, kusuruma bakmayın.

Steve McQueen ne kadar karizmatik bir oyuncuydu. Her iyi oyuncuda bulamayacağımız yakışıklılığa ya da her yakışıklıda bulamayacağımız iyi oyunculığa sahipti ve bir de kendini

sevdirmeye büyüüne... Zamanında çok hayranı vardı, yazık ki erken yaşta, 50'sinde kaybettik. Dustin Hoffman ise bildiğiniz gibi iyi oyuncu kategorisinin en sevimlisi. Bu filmde ikisi bir arada çok iyi doyuruyor seyirciyi. Yan rollerdekiler de kusursuz bir katkı sağlıyor. Hiçbir şey için olmasa bile bu iyi oyunculuklar için izlemelisiniz "Kelebek"i.

Şöyle demiş roman çok sattığında bir eleştirmen: "Eğer Henri Charrière kitabında iddia ettiği olayları gerçekten yaşadıysa ona helâl olsun. Yok eğer yaşamadıysa da hayâl gücüne helâl olsun" İzlemelisiniz bu filmi. Kahramanın gösterdiği bazı özverilerin abartılı olduğunu düşünseniz bile cesaretini, kaçma fikrinden hiç vazgeçmediğini, yaşama azmini hiç yitirmedeğini 13 yıllık ağır mahkumiyetten sağ salım kaçmayı başarak kanıtlamış olan Henri Charrière'in mücadeleci ruhuna ve zulme karşı umudu korumanın değerine, dostluğun, özgürlüğün değerine bir selam çakmayı unutmadan... **APM**

HAYATINI YAŞAMAK (VIVRE SA VIE, 1962)

Nana mutsuz. Kocasını kendisini umursamadığı için onu artık sevmiyordur, sürdüğü yaşamdan memnuniyetsiz ve umutsuzdur. Nihayet artık hayallerinin peşinden gitmeye karar veriyor. Filmlerde oynamak istiyor. Hayallerini gerçekleştirmek isteyen Nana, çocuğunu sevse bile onu ve kocasını terk ederek kendisine göre geçici olduğunu düşündüğü bir işte çalışıyor. Bir müzik dükkanında kasiyerlik yapıyor. *Ancak işler pek de planladığı gibi gitmiyor.*

Turgay **KARAKUZU**
tugaykaraku@gmail.com

Cresiz ve seçeneksiz Nana, seks işçiliği yapmaya karar veriyor. Yerleşik düzenini elinin tersiyle kenara iten Nana; kendini ikirciksiz sokaklara bırakıyor. Ona göre burası oyunculuğa başlamadan önceki son durak.

Jean-Luc Godard'ın konvansiyonel hikaye anlatıcılığını alt-üst edip kapitalizmin kendini gerçeklik diye sunduğu yapı ve stili tarumar eden; biçim ve hikayeyi kapitalizmin dayattığı düsturlar özelinde değil, yeni baştan tartıştığı film yapma anlayışının dördüncü filmi "Vivre Sa Vie",

Türkçe çevirisiyle "Hayatını Yaşamak". Montaigne'nin "Her şeyini başkalarıyla paylaşıp da özünü kendine sakla" sözüyle başlayan Godard'ın başyapıtı için, Nana'nın hem kendisine hem de zaman zaman seyirciye dönerek bizleri içine alan sorularının ve kafa kurcalamalarının filmi demek, filmle ilgili yapılacak onlarca çıkarımdan biri olabilir.

Nana, her bir bölümü modası geçmiş bir romanın bölümleri gibi isimlendirilmiş 12 bölümden oluşan filmin 6. bölümünde kendisi için dönüm noktası olacak, hemen bir bölüm sonrası kendisini patronu, diğer

bir deyişle pezevengi olarak göreceğimiz Raoul'la tanışır. Bir sonraki bölüm olan 7. bölümde artık kendisinden daha emin olacaktır. Paris sokaklarının, bulvarlarının tozunu yutmuş bir Nana göreceğimiz 7. bölüm, Godard'ın yine sıkça başvurduğu voice-over tekniği eşliğinde, Paris'te seks işçiliğinin alım-satım, yasalar çerçevesinde nasıl ilerlediği ve olası aksi durumlara dair Raoul'un Nana'ya anlattıklarını dinleriz.

6.bölüme geri dönelim. Nana sokakta müşteri bekliyorken arkadaşı Yvette'le karşılaşır. Beraber köşedeki kafeye girip oturan ikilinin, konuşmalarından uzun

zamandır karşılaştıklarını anlarız. Yvette, kocasıyla neden, nasıl ayrıldıklarını, çocuklarıyla nasıl ortada kaldıklarını ve en nihayetinde nasıl fahişeliğe başladığını, artık tüm bunları pek de umursamadığını gösteren bir ifade ve tonla anlatır. Artık her şey yolundadır. Olanlar onun suçu değildir. Aynı yolun yolcusu iki kadın, pek tabii farklı noktalarda olabilirler. Nana'nın sorumluluğa dair düşündüklerini anlatmaya başlamasıyla bunu anlarız. Raoul'la, yani pezevenğiyle tanışmasından sadece dakikalar önce Nana, Yvette'in söylediklerine karşın şunları söyler: "Bence yaptığımız her şey bizim sorumluluğumuzda. Özgürüz. Elimi kaldırıyorum, ben sorumluyum. Kafamı sağa çeviriyorum, ben sorumluyum. Sigara içiyorum, ben sorumluyum. Üzgünüm, ben sorumluyum. Gözlerimi kapıyorum, ben sorumluyum. Bazen sorumluluğumu unutsam da hayat bu ve ondan kaçış yok. Yine de her şeye rağmen, yaşamak güzel. Sadece hayatın tadını çıkarmaya

çalışmalısın. Sonuçta her şey neyse odur. Mesaj, mesajdır. Tabak, tabaktır. Adam, adamdır ve hayat, hayattır." Kocasıyla filmin ilk bölümünün açılış sahnesinde, bir kafede otururlarken öğretmen olan babası, kendisine, öğrencilerinin yazdığı yazılardan bahsediyor. Öğretmen, öğrencilerden en sevdikleri hayvanı yazmalarını istemiş. Öğrencilerden biri kuşları yazıyor. "Kuş, bir içi bir de dışı olan bir hayvandır. Dışını kaldırırsanız içini görürsünüz. İçini kaldırırsanız ruhunu görürsünüz." Nana'nın içinin kaldırılmaya kısmen başladığı bu anlarda, ruhunu görmeye başlıyoruz.

11. bölümde yaşlı bir filozofla girdiği diyalogda ona "belki de bu kadar çok konuşmamalıyız" der ve "neden insanlar sürekli konuşmak zorunda?" diye sorar. Nana'ya göre konuştuğunda kelimeler anlamlarını yitiriyor. Filozofla girdiği bu sekiz dakika uzunluktaki sekans boyunca Nana; insanların kelimelere ihtiyacı olduğunu savunan filozofa, bunun yorucu olduğunu söyler. Doğru sözcüğü

bulduğundan nasıl emin olabilir insan? Sözcükler sadece insanların düşüncelerini ifade etmeli, bize ihanet etmemeli. Hep kendisiyle çelişkili, bir o kadar da tutarlı olan Nana'nın uzun uzadıya konuştuğu bu sahneden evvel, filmin 6. bölümünde arkadaşına filozofça şeylerden bahsediyorken arkadaşının kendisini dinlememesine aldırış etmiyor. Nana, aldığı kararlarının sorumlusu olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Özgürüm." Sorumluluk üzerine "bilmeden filozof Nana", sanki kendi dışındaki her şeye sitem ediyor gibidir. Sartre ve Camus'nün fikirlerinden esintilerin görüldüğü bu sahnelerdeki filozofun, Jean-Luc Godard'ın felsefe hocası Brice Parain olduğu söyleniyor.

Yvette, Nana'ya kendisini Raoul'la tanıştırmak istediğini söyler. Yvette masadan kalkar, Raoul zaten kafededir. Tam bu esnada Nana kameraya bakar. Dördüncü duvarın Yeni Dalga sinemasında yıkılmaya başlanması serüvenin bu ilk nüvelerinden olan sahne, filmin belki de en birbirleri üzerinden atlayan hisler yaratan sahnelerinden biridir. Susan Sontag'ın; bildiği en sıra dışı, güzel ve orijinal sanat işi olarak tanımladığı "Vivre Sa Vie"nin bu sahnesi, filmin belki en sağaltıcı sahnelerinden biri. Micheal Legrand'ın film boyunca çeşitli sahnelerde arka fonda duyulan tematik müziği, her seferinde Nana'nın duygularını daha açıktan görmemize yardım edecek gibi duyulsa bile müzik dahil, hiçbir şey Nana'yı tam olarak açık etmiyor. Kısacık saçları, porselen teni, temkinli, iri ve siyah-beyaz filmi aşan mavi gözleriyle...

Nana, kafede etrafındaki masaları izler, arka fonda Jean Ferrat'nın sevgiliye yazılmış "Ma Mame"ı çalmaktadır. Birbirlerine iç geçiren çiftte tek kaşı kalkık bir şekilde bakan Nana, bir kez daha kameraya doğru bakar. Nana'yla hem çok kolay özdeşlik kurabilir hem de ona çok uzak kalırız. Bu an, Breacht'in yabancılaştırma tekniğinin etkisinin sinema tarihindeki en güzel örneklerinden biri, kuşkusuz.

Nana, bize bakarak bunun bir film sahnesi olduğunu hatırlatıyor. Ancak aynı zamanda izleyicinin de varlığını kabul edip ona yaklaşıyor ve diyalog kuruyor. **APM**

#KRALGERİDÖNDÜ

FourFourTwo

Dünyanın en büyük futbol dergisi tekrar Türkiye'de!

 @fourfourtwoTurkey

 @FourFourTwo_TR